

|

ПРОФЕСІЙНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПТНЗ

(на допомогу класному керівнику)

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ПРОФЕСІЙНЕ ВИХОВАННЯ
УЧНІВ ПТНЗ
(на допомогу класному керівнику)

Львів – 2013

ББК 74.560р30

УДК 377.37:37.035.6

П 84

Укладачі:

Сліпчишин Л. В., старший науковий співробітник Львівського НПЦ ПТО
НАПН України, кандидат педагогічних наук

Дмитришин Г. М., методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Львівській області

П 84 Професійне виховання учнів ПТНЗ (на допомогу класному керівнику) :
[збірник виховних заходів] / [укл.: Л. В. Сліпчишин, Г. М. Дмитришин]. –
Львів : НМЦ ПТО у Львів. обл., 2013. – 104 с.

У збірнику пропонуються розробки виховних заходів професійного спрямування, які були проведені у рамках обласного конкурсу педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів Львівської області ім. В. П. Жука «Кращий класний керівник року – 2013». Він розрахований на те, щоб кращі методичні доробки педагогів ПТНЗ з професійного виховання учнів могли бути використані класними керівниками під час підготовки до виховних занять.

Рекомендовано для педагогів професійно-технічних навчальних закладів, вчителів профільної загальноосвітньої школи, усім, кому не байдужі проблеми професійного виховання молоді.

© НМЦ ПТО у Львів. обл., 2013.

ЗМІСТ

Передмова		4
Білик О. М.	Професійний гравікон «Мій світ – моя професія»	6
Ващишин Г. І.	Сценарій лялькової вистави за мотивами творчої спадщини Бруно Ферреро «Погляд майстра»	9
Ващишин Г. І.	Свято професійної агітації – день відкритих дверей «Твоє майбутнє у твоїх руках»	11
Ващишин Г. І.	Пізнавально–розважальна шоу–програма, присвячена дню автомобіліста «Нумо, хлопці!»	14
Дмитришин Н.Я.	Конкурс–шоу фахової майстерності за спеціальністю «Секретар керівника, оператор комп’ютерного набору» «БІЗНЕС-ЛЕДІ-2013»	23
Дмитришин Н.Я.	Виховна година «Мандрівка у світ професії секретаря керівника»	31
Дмитришин О. Б.	Шоу-програма «Сало то є сила»	35
Дрогомирецька М.М.	Гра «Кращий знавець польових культур»	43
Кучерук Л.Д.	Конкурс–шоу фахової майстерності за спеціальністю «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних»	45
Лотоцька С.В.	Клуб веселих і кмітливих «Смачна і модна математика»	62
Лотоцька С.В.	Шоу-програма пізнавально-розважальний виховний захід «Галицькі кулінарні традиції»	66
Оранюк Р. О.	Інтелектуальна гра «Найрозумніший слюсар з ремонту автомобілів»	74
Старчак М. Ю.	Інтелектуальна гра «Хто зверху»	81
Старчак М. Ю.	Пізнавально-розважальний конкурс «Веселі кухарі»	86
Федьків Д. І.	Посвята у професію пекаря	89
Шевчук Р. Б.	Театралізована шоу-програма «До Львова на філіжанку кави»	96

Виховна робота в навчальному закладі є невід'ємним компонентом підготовки учнів до майбутньої професійної діяльності, оскільки вона надає можливість формувати позитивні мотиви опанування професії, ставити цілі відповідно до індивідуальних можливостей та інтересів молодих людей, застосовувати різноманітні форми професійно орієнтованої виховної роботи з учнівським колективом, сприяти виникненню і розвитку зв'язків груп із професійним середовищем, куди потрапляють учні для проходження виробничої практики. Формування в учнів стійкої потреби в опануванні фаху є важливим завданням професійного виховання, налаштування на постійне професійне вдосконалення і творче ставлення до праці. Професійне виховання здійснюють для ідентифікації учня професійно-технічного навчального закладу з професійними цінностями і якостями. Система цих цінностей та якостей особистості розвивається і виявляється через її власне ставлення до професії.

Продуктивність, якість і надійність – це базові категорії професійної діяльності. Щоб їх досягнути, фахівець повинен мати професійно важливі якості. На процес перетворення здібностей у професійно важливі якості впливає чимало різних чинників, серед яких є такі, які можна контролювати і спрямовувати у потрібному напрямі. Якщо учень потрапить у сприятливе середовище, під впливом професійного вибору і професійного навчання розкривається його потенціал, відбувається розвиток усіх сфер особистості та включення у професію.

Через професійне виховання реалізується соціальна функція виховання, коли стимулюється вирішення учнями задач, які сприяють розвитку професійно орієнтованої творчої особистості. Умовою такої трансформації є перетворення задачі виховання, поставленої педагогом, у власну задачу учня, а далі – у внутрішню мотивацію до самовиховання і саморозвитку. Зміни викликані тим, що учні починають усвідомлювати себе як фахівця в професії, свою роль на виробництві, в результаті чого формуються професійна і фахова компетентності. З огляду на це зростає роль навчального закладу в тому, щоб обраний професійний напрям сприяв учневі самореалізуватися в діяльності, набути певного рівня компетентності, розвинути творчий потенціал.

Професійному вихованню має приділятися рівноцінна увага як на професійно-теоретичній, так і професійно-практичній підготовках, а також у позаурочній діяльності. До ефективних шляхів і способів професійного виховання зараховують: наголос на професійно орієнтованому виховному потенціалі кожної теми у процесі теоретичного і виробничого навчання, у різних формах позаурочної і позанавчальної діяльності (гурток художньої, художньо-прикладної та технічної творчості, конкурс фахової майстерності, екскурсії на підприємства, зустрічі з раціоналізаторами і винахідниками, нетрадиційні форми організації навчання, відвідування виставок тощо); залучення учня до практичної діяльності, в якій формуються відповідні професійно важливі якості; реалізація змісту професійного виховання в процесі узгодженої дії всіх суб'єктів виховання (сім'ї, навчального закладу, соціальних партнерів, тощо).

Однією з головних постатей системи виховання в навчальному закладі є класний керівник. У сучасному розумінні класний керівник поряд з викладанням того чи іншого предмета координує вимоги усіх педагогів, які працюють в його групі, спрямовуючи їх на досягнення найкращих результатів у виховній і навчальній роботі. Його робота в професійно-технічному навчальному закладі має ту особливість, що до основних функцій додається ще сприяння професійному становленню учнів групи як майбутніх фахівців.

У пошуках оптимальної форми виховного впливу на професійно орієнтовану особистість учнів, кожен класний керівник проектує власну систему виховання на базі загальних орієнтирів виховання. Проектуючи виховні заходи, класний керівник акцентує увагу на таких аспектах: розвиток творчої особистості учня; виявлення та становлення індивідуальних особливостей учнів; визначення рівнів особистісно-виховних досягнень учнів; створення відповідних умов у навчальному закладі для всебічного розвитку учнів. Важливою ознакою сформованості виховної системи є можливість застосовувати виховні технології, в яких поєднуються психолого-педагогічні та методичні вимоги з варіативністю проявів індивідуальної майстерності класного керівника.

Оскільки процес виховання здійснюється у різних організаційних формах, серед яких більшість мають дозвіллену спрямованість, це відкриває широкі можливості для репрезентації талантів і здібностей учнів, самих педагогів. Класний керівник працює з конкретною групою, яка має свої особливості: індивідуальні можливості учнів, рівні спрямованості на успіх, домагань, активності. Тому робота з групою повинна вирізнятися творчим характером, щоб репрезентувати професію в естетично привабливому вигляді. Відповідальне ставлення класного керівника до технологізації виховного процесу дозволяє створити цікаві сценарії заходів професійного спрямування.

Соціальна значущість проблеми виховання у молоді ціннісного ставлення до праці, до вибору майбутньої професії, до професійної самореалізації актуалізувала потребу вдосконалення змісту роботи з професійного виховання, виявлення і впровадження перспективного педагогічного досвіду класних керівників, інноваційних технологій виховання, активізації їх творчої професійної діяльності. Тому тематика цього річного конкурсу «Кращий класний керівник» в системі ПТО області була присвячена професійному вихованню учнівської молоді професійно-технічних навчальних закладів. За матеріалами конкурсу були відібрані кращі виховні заходи, які увійшли в збірник.

Організатори конкурсу сподіваються, що робота з професійного виховання в професійно-технічних навчальних закладах проводиться змістовно і цікаво для учнів різних професій, тому необхідно і надалі поповнювати скарбничку кращих виховних заходів.

Л. В. Сліпчишин,
кандидат педагогічних наук

ПРОФЕСІЙНИЙ ГРАВІКОН «МІЙ СВІТ – МОЯ ПРОФЕСІЯ»

Мета: ознайомити учнів із цікавими елементами професії слюсаря з ремонту автомобілів; дослідити історію та перспективи розвитку автомобільної справи; формувати словник професійної термінології; розвивати творчий потенціал учнів, професійну обізнаність; розвивати кмітливість, професійну пам'ять; виховувати повагу до праці робітника.

Забезпечення: мультимедійний проектор з тематичними слайдами і завданнями конкурсів, атрибути для конкурсів.

Хід заходу

Вступне слово класного керівника. З віками праця і знання перетворили людину на особистість і фахівця. "Той, хто хоче, той може", - говорили в народі. Ви обрали і здобуваєте робітничу професію. А допомагають вам ступати тернистими шляхами знань і вмінь, спроб і помилок, пошуків і рішень ваші наставники – майстри виробничого навчання. І все це для того, щоб у своєму житті ви почувалися вільно та впевнено, як у цікавій грі.

Сьогодні ми з вами пройдемо стежкою інтелектуально-розважальної гри – ПРОФЕСІЙНОГО ГРАВІКОНУ – стежкою *гри, вікторини та конкурсу*, де учасники нам продемонструють свою професійну обізнаність та інтелект. Оцінювати всі ці змагання буде компетентне журі.

Ведучий оголошує назви команд. Запрошує команди зайняти свої місця.

Перший тур «Розминка» (час – 3 хвилини, дозволяється одна підказка друзів із залу).

Запитання для I команди: 1. Як запобігти ржавінню металу? (*Змастити або пофарбувати*). 2. Що називають проекцією? (*Зображення предмета на площині*). 3. Що таке ескіз? (*Зображення, виконане від руки без додержання масштабу*). 4. Який пристрій називають машиною? (*Пристрій, що виконує механічний рух для виконання роботи*). 5. Яку передачу застосовують на токарному верстаті? (*Зубчаста*). 6. Яке призначення побутової освітлювальної мережі? (*Освітлення житлових приміщень і забезпечення енергією побутові електроприлади*). 7. Навіщо з колби лампи розжарення викачують повітря? (*Щоб не перегоріла*).

Запитання для II команди: 1. Які різальні інструменти застосовують для виготовлення деталей циліндричної форми? (*Різиці*). 2. Що таке припуск? (*Запас матеріалу, залишений для обробки*). 3. Що таке допуск? (*Допустиме відхилення в межах розміру*). 4. Назвіть види типових деталей. (*Кріпильні, вали, осі, опори*). 5. Яке призначення запобіжників? (*Захист електроприладів від перевантажень*). 6. Які конструкційні матеріали ви знаєте? (*Чавун, сталь, бронза*). 7. Які ви знаєте площини проекцій? (*Горизонтальна, фронтальна, профільна*).

Другий тур «Продовж речення».

Завдання для І команди: 1. Робочий орган, двигун і передавальний механізм – це ... (*Основні частини машини*). 2. Патрон і задня бабка – це ... (*Пристрої, якими закріплюють заготовку у верстаті*). 3. Тугоплавкість – це ... (*Властивість металу витримувати високі температури і не плавитись*). 4. Вони бувають рухомі й нерухомі, роз'ємні та нероз'ємні. Це – ... (*З'єднання деталей*).

Запитання для ІІ команди: 1. Яка передача застосовується у вашому велосипеді? ... (*Ланцюгова*). 2. Що роблять обценьками? ... (*Витягують цвяхи*). 3. Бляха, дахова сталь – це ... (*Види тонколистового металу*). 4. Які деталі виготовляють з міді, латуні, алюмінію ... (*Заклепки*).

Третій тур «П'ятий зайвий».

Завдання. Одному представнику з кожної команди пропонується набір інструментів, які він має назвати із зав'язаними очима і визначити "зайвий" інструмент. На екрані мультимедійного проектора демонструється фотовернісаж слюсарних інструментів для глядачів.

Для І команди: Молоток. Зубило. **Стамеска.** Напилек. Рисувалка.

Для ІІ команди: Лінійка. Кутник. Циркуль. **Ножівка.** Штангенциркуль.

Журі оголошує результати турів.

Четвертий тур «Щасливий випадок» (час – 3 хвилини).

Запитання для І команди: 1. Матеріал, який має високу теплопровідність, електропровідність, блиск: **а) метал;** б) пластмаса; в) гума. 2. Слюсарний розміточний інструмент, за допомогою якого наносять лінії на металеву заготовку: а) штангенциркуль; **б) рисувалка;** в) циркуль. 3. Слюсарна операція з розділення металу за допомогою різучих та ударних інструментів: а) викручування; **б) різання чи рубання;** в) кування. 4. Слюсарний інструмент для проведення лінії під кутом 90° на площині: **а) кутник;** б) лінійка; в) рисувалка. 5. Нанесення на заготовку точок та ліній, які означають місце та рівень обробки: а) відбиття; б) розбивка; **в) розмічання.**

Запитання для ІІ команди: 1. Слюсарна операція зі зняття із заготовки невеликого шару металу за допомогою напилка: а) різання; б) стружка; **в) обпилювання.** 2. Ручні інструменти для різання металів: а) ніжик; **б) ножиці;** в) **ножівка.** 3. Назвіть види напилків за профілем поперечного перерізу. (*Плоскі, трикутні, квадратні, круглі, напівкруглі*). 4. Операція, в ході якої заготовці надають загнутої форми: **а) гнуття;** б) заламування; в) викручування. 5. Види штампування: а) м'яке; **б) гаряче;** в) холодне.

П'ятий тур «Поле чудес».

На проекторі зображено квадратики, кожний з яких відповідає одній літері слова, яке необхідно вгадати. За кожну вгадану літеру присуджується один бал. Можлива допомога залу.

Завдання. Сплав, з якого виготовляють вкладки для навантажених підшипників ковзання (*Бронза*).

Шостий тур «В народі кажуть...».

Завдання для І команди: 1. Робота не вовк *в ліс не втече*. 2. Без охоти нема *...роботи*. 3. Без труда нема *... плода*. 4. Вперта праця все *...переможе*. 5. Од роботи коні *...здихають*. 6. Працює до сьомого *... поту*.

Завдання для ІІ команди: 1. Робить п'яте через *...десяте*. 2. Почав діло – роби *... сміло*. 3. Кінчив діло – *гуляй сміло*. 4. Без діла слабше *сила*. 5. Хто хоче, той *... може*. 6. Нероба – гірше *... пияки*.

Сьомий тур «З історії автомобіля...» За кожну правильну відповідь команда отримує по одному балу.

Завдання для І команди: 1. З якою силою порівнюють потужність двигуна? (*Кінська сила*). 2. Як називалась перша вантажівка? (*Моторний віз*). 3. Назвіть вантажний автомобіль-довгожитель. (*ГАЗ-51, 1946 р., перший випуск*). 4. Хто винайшов шини для автомобіля? (*Брати Мішлен, Франція*). 5. Скільки кінських сил у ГАЗ-51? (*70 к. с.*). 6. Скільки кВт становить одна кінська сила? (*0,7355*). 7. Головне призначення автомобіля. (*Перевезення пасажирів і вантажів*). 8. Як називаються багатомісні закриті кузови легкового автомобіля? (*Седан*). 9. Скільки циліндрів у двигуні малолітражки? (*два*). 10. Назвіть типи причепів. (*Одно-, дво- і трьохосьові, напівпричепи*).

Завдання для ІІ команди: 1. Скільки кВт становить одна кінська сила? (*0,7355*). 2. Як називається винахід Кулібіна? (*Самокатка*). 3. З якого матеріалу були виготовлені колеса паромобіля? (*Дерев'яні*). 4. Хто створив перший великовантажний автомобіль? (*Борис Луцькой*). 5. Як називався перший автобус, створений в Росії? (*Омнібус*). 6. Скільки циліндрів у ГАЗ-51? (*шість*). 7. Як називають п'яте колесо. яким керує водій? (*Рульове колесо. Кермо*). 8. Які «м'язи» авто передають енергію мотора колесам? (*Вали*). 9. Скільки передач в автомобілі? (*4 – 5*). 10. Що таке конвеєр? (*Пристрій, за допомогою якого деталь або складальна одиниця переміщується від одного до другого робочого місця, на якому виконується лише одна операція*).

Слово журі. Нагородження переможців.

Висновки: Автослюсар – це фахівець, захоплений технікою, що вміє технічно мислити, схильний до творчого пошуку і конструювання. Понад сто років тому, а точніше в 1898 р., німець Карл Бенц запатентував перший автомобіль. Зараз важко уявити собі життя без автомобілів. На сьогоднішній день автомобільний транспорт – одна з найважливіших галузей народного господарства України. У загальній транспортній системі нашої країни автотранспорту надають велике значення. Практично жодне промислове підприємство, будівництво, підприємство сільського господарства, зв'язку не може обійтися без послуг автомобільного транспорту. Економічний ефект при експлуатації автомобілів визначається головним чином рентабельністю вантажоперевезень з урахуванням максимального використання технічних можливостей транспортного засобу та експлуатаційних витрат, включаючи витрати на підтримання автомобілів в технічно справному стані.

Автомобіль приносить користь лише тоді, коли працює. Для забезпечення ефективної експлуатації автомобілів, підтримання їх систем і механізмів у робочому стані, а також для своєчасного та якісного проведення технічного обслуговування і ремонту необхідно досконало знати їх будову, принцип роботи кожного вузла та агрегату. Необхідно також своєчасно виконувати передбачений перелік робіт з обслуговування автомобілів, а при виявленні несправностей в процесі експлуатації вміти кваліфіковано їх усунути. Це і повинен досконало вміти зробити слюсар з ремонту автомобілів. Адже роботу водія бачать всі, а роботу слюсара з ремонту автомобілів ні. Проте автомобіль не зможе навіть виїхати, якщо він буде в поганому технічному стані. Тому професія автослюсаря - це професія «номер два» після водія. Якість роботи водія багато в чому залежить від того, як буде працювати слюсар з ремонту автомобілів.

Боротьба за продовження життя автомобілів, утримання їх у належному технічному стані, безпека роботи водіїв, надійність експлуатації - у всьому цьому велика роль належить слюсарю з ремонту автомобілів — провідної особи в технічній службі автотранспортних підприємств. Щоб автомашина запрацювала, її потрібно зібрати, налагодити, відрегулювати і випробувати, у процесі експлуатації — обслуговувати і ремонтувати. Все це - справа слюсара. І чим складніша машина, тим вищою має бути кваліфікація слюсара. Це одна з важливих професій, тому що, якими б не були досконалими інструменти, завжди буде потрібна людина з "розумними" руками.

Унаслідок збільшення з року в рік різноманіття автомобілів, ускладнення їх виробництва автомобілебудуванню та автосервісу необхідні висококваліфіковані кадри. Тому потреба у спеціалістах з ремонту автомобілів буде постійною і, оволодівши цією професією, можна легко працевлаштуватися на різних автопідприємствах, у фірмах автосервісу, автокомбінатах, автопарках, і навіть відкрити власну справу. Сьогодні професія автослюсаря вважається престижною.

Ващишин Ганна Іванівна, викладач
Новояворівського професійного ліцею

СЦЕНАРІЙ

лялькової вистави за мотивами творчої спадщини Бруно Ферреро ПОГЛЯД МАЙСТРА

Мета: Поглиблювати знання учнів з професії столяр будівельний, тесляр. Навчати учнів народних ремесел рідного краю; вміло поєднувати красу праці з піснею, словом, танцем. Прищепити любов і шанобливе ставлення до інструментів, обладнання, майна, як особистого так і ліцейного. Допомогати обдарованим і талановитим особистостям поєднувати навчання та позаурочне життя ліцею, робити його цікавішим, змістовнішим. Виховувати культуру спілкування, виробничого навчання, спільної праці «учень – наставник», взаємовідносин «учень – учень».

Методи: «рольова гра», лялькова вистава – презентація столярної професії

Обладнання: Лаштунки лялькового театру. Ляльки мотанки . Інструменти столярної справи виготовлені із паперу, картону розмальовані фарбами. Мікрофон.

Ведучий: Давним давно в одному невеликому селі на роздоріжжі була побудована столярна. Стояла вона на вигідному місці, тай у пригоді була усім: як односельцям, так і подорожуючим. На перший погляд в ній усе було спокійно, затишно. Та якось, трапилось незвичне, за часу відсутності Майстра. Давайте заглянемо за лаштунки столярні і дізнаємось що ж там діється?!!

Рашпіль: Я, шанований усіма Рашпіль, пропоную скликати збори. Аби виключити з лав поважного товариства деяких його членів.

Молоток: Ми повинні виключити з наших лав сестру Пилу, бо вона загостра, скрегоче зубами і має найдошкульніший у світі характер.

Пилка: А я пропоную прогнати геть Брата Гембля, адже його також неможливо далі терпіти: він ні з ким не погоджується, все применшує, здирає шкіру з усього, з чим стикається.

Скребачка: А на мою думку, у брата Молотка твердий і різкий характер. Можна сказати, що сенс життя для нього – геть усе бити. Він має нестерпну звичку настоювати на своєму, а звук його голосу доводить нас до нестями. Вимагаю виключити його з нашого товариства.

Сокира (кричить): Замовчіть усі. Та й послушайте мене. А цвяхи? Хіба можна жити з тими, хто до всього чіпляється? Досить з нас! Годі, натерпілись! Те саме стосується Рашпіля і Скребачки – вони постійно спричиняють якісь тертя.

Гембель: А чому усі замовчують про поведінку Наждачного паперу? Чи не здається Вам, що у нього єдина ціль в житті – з усіма дертися!

Голоси інструментів:

Сокира: Я пропоную ... чому ніхто не слухає мене.

Скребачка: А я вважаю...

Ведучий: Все бурхливіше дискутували між собою столярні інструменти.

Майстер (поява майстра застала усіх замовкнути): Чому ви усі зчинили такий шум? Як ви так зневажливо ставитесь до друзів? Скажіть, будьте-добрі, а чи зможете ви обійтись один без одного?

Ведучий: Столяр мовчки узяв дошку і обрізав її гострою Пилкою. Потім обстругав Гемблем, який ідеально зменшує все, до чого дотикається. Далі майстер узяв Сокиру, яка хвацько розколює все на частини, тоді Скребачку, що все бере «на зуб», і нарешті – Наждачний папір, котрий усе здирає і здряпує. На завершення він узяв гострі Цвяшки і великий Молоток. Тобто, вміло використав усі ці інструменти з їх нестерпними характерами, аби змайструвати колиску для дитини, яка мала незабаром народитися.

Майстер(взяв готовий виріб): А тепер подивіться що вийшло у мене, коли ми усі разом, без образ, зайвого галасу і метушні, допомоги один одному.

Запам'ятайте мої любі – усі ви знадобилися, усі пішли в діло щоб прийняти життя. (Майстер показує зроблену ним колиску. Чути плач дитини.)

Танок столярних інструментів на музику «Танцювала риба з раком»

Танцювала Пилка з Цвяхом (2р)
А Скребачка з Молотком. (2р)
Аж Сокира дивувалась, (2р)
Де та чвірка та дібралась (2р)
Танцював Папір Наждачний, ой Наждачний
Із завзятим Долотом, (2р)
Так аж Рашпіль засміявся
Й під ослоном зареготався:
Ха-ха-ха-го-го-го...

Ващишин Ганна Іванівна, викладач
Новояворівського професійного ліцею

СВЯТО ПРОФЕСІЙНОЇ АГІТАЦІЇ – ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ **ТВОЄ МАЙБУТНЄ У ТВОЇХ РУКАХ**

Звучить пісня «Професійний ліцей» у виконанні учнів.

Учасник 1. Доброго дня, любі гості!

Учасник 2. Вітаємо всіх любов'ю і миром.

Учасник 3. на ярмарку професій до нас завітайте.

Учасник 4. одну із них для душі і свого серця обирайте!

Разом: Повірте!

Учасник 1. «В житті освіта треба»,-

Учасник 2. Так говорять всюди,

Учасник 3. Пізнавайте азів науки,

Учасник 4. І будуть із вас люди!

Разом: Запам'ятайте!

Учасник 1. Щоб знати куди йти навчатися, треба володіти інформацією.

Учасник 2. Щоб володіти інформацією, треба багато знати.

Учасник 3. Щоб багато знати, потрібно мріяти про це.

Учасник 4. Щоб мріяти, треба вірити.

Разом: І ваші мрії здійсняться.

Учасник 1. Професій безліч є цікавих,

Але свою вгадати як –

Щоб добре діло і добре справа?

І я собі міркую так:

Учасник 2. Обираючи професію, слід пам'ятати, щоб здійснити відповідальний крок вибору треба свідомо врахувати свої нахили та здібності, особистості та громадянські інтереси.

Учасник 3. Тому слід пам'ятати, щоб погляд на професію, як на постійну, на все життя справу – хибний. Бо у кожного є різноманітні здібності, які дають можливість накопичувати спеціальні знання та навички.

Учасник 4. Обираючи професію, знайте, у різних сферах діяльності кращим професіоналом буде той, хто пройшов школу майстерності робітника.

Учасник 1. Розподіл професій на погані і хороші, цікаві та нецікаві, легкі та важкі – помилковий.

Учасник 2. Отож, запрошуємо усіх помандрувати у світ професій, які класифікуються за спеціальностями, тобто за певними типами:

Учасник 3. Людина – людина – офіціант, бармен, кухар, кондитер. Ці професії ви зможете здобути та вдосконалювати у нашому навчальному закладі, як після 9-го, так і після 11-го класів. вас навчатимуть кращі фахівці ліцею. Люди цих професій вміють готувати смачну, корисну, поживну їжу, гарно обслуговувати клієнтів, створювати хороший настрій.

Послухайте гумореску: «Куми – кулінари».

Презентація професій: кухар, кондитер.

Учасник 3. Вашій увазі пропонуємо український жартівливий танець «Господицьки» у виконанні танцювального гуртка ліцею..

Учасник 4. Людина – техніка. До цього типу належать такі професії: слюсар з ремонту автомобілів, токар, водій; автотранспортних засобів категорії «С»; електрогазозварник, монтер з ремонту та обслуговування; електроустаткування, водій автотранспортних засобів категорії «С».

Учасник 3. Pozнайомтесь, будь – ласка, із професіями цього типу, які ви можете здобути, навчаючись у нашому професійному ліцеї. Люди цих професій дарують друге життя автотранспортним засобам, створюють затишок екстер'єрів будівель, комфорт житла та культуру обслуговування на дорогах.

Презентація професій: слюсар з ремонту автомобілів, токар, водій автотранспортних засобів категорії «С»

Звучить пісня «Їхав я по гравію».

Електрогазозварник, монтер з ремонту та обслуговування електроустаткування, водій автотранспортних засобів категорії «С».

Звучить пісня: « Як у нас на Україні».

Учасник 1.Притулитися до дерева, щоби сили стало.

Пахне стружка, у майстерні дерево співає.

Столяр – гарна професія, чом би ним не стати.

А поки що нам усім знання треба здобувати.

Щоб столярем будівельним, теслярем бути.

Презентація професій: столяр будівельний, тесляр.

Звучить пісня «Соколята».

Учасник 2. Я знаю...

Професій є багато в світі,

Але ж мені потрібно,

Щось на все життя,

Щоб в нім жила моя сім'я?

Щоб стіни, арки, карнизи, і тепло...

І взагалі, щоб в нім доладно все було.

А ти, мій друже, зручніше сідай.

Інформації про ці професії черпай:

Муляра, штукатура, лицювальника – плиточника,
монтажника гіпсокартонних конструкцій,
яких ти зможеш навчитися,
як і після 9-го так і після 11-го класів.

Презентація професій: маляр, штукатур, лицювальник – плиточник, монтажник гіпсокартонних конструкцій.

Музичний сувенір «Біла хата в саду» у виконанні ансамблю хлопців.

Учасник 3. Людина – знакова система. У нашому навчальному закладі ви зможете вдосконалювати свої таланти інформаційно – математичного нахилу, обираючи такі професії, як оператор комп’ютерного набору, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних – після 9-го та 11-го класів.

Люди цих професій працюють: на великих підприємствах, у будівельних фірмах, магазинах, школах, вузах. Свої знання та навички застосовують при планування сімейного бюджету.

Презентація професій: оператор комп’ютерного набору, обліковець з реєстрації бухгалтерських даних.

Вашій увазі пропонуємо пісню: « Я вечорами думаю про вас».

Учасник 4 . Людина - художній образ.

Професії цього типу також є у нашому закладі – це кравці – закрійники. Люди цієї професії створюють красу і хороший настрій, навчають елегантності, виховують впевненість особистості.

Майбутні дизайнери – учасники гуртка моделювання та дизайну пропонують нашій увазі свої моделі.

Показ моделей.

Правда – гарно, святково, елегантно!

І у свято, і у будень,

Сукня – необхідний атрибут.

І ошатно, і чарівно,

Це усі підтвердять тут!

Обирайте професію кравця–закрійника і ви назавжди будете у центрі уваги!

Учасник 3. Світ професій значно ширший, понад 40 тисяч, ніж у школах навчальних предметів.

Учасник 4. Юний друже, професію не слід обрати за компанію, бо такий вибір тільки випадково буває вдалим.

Учасник 3. Ось вам декілька порад, як уникнути проблем і розчарувань у виборі професії.

Учасник 4. Зберіть якнайбільше інформації про професії, визначте сферу діяльності, яка вас цікавить.

Учасник 1. Вивчіть себе самого, складність уявлення про свої інтереси, здібності та нахили.

Учасник 2. Зв'яжіть, чи немає у вас медичних протипоказань за обраною професією.

Учасник 3. Знайдіть можливість зустрітись із представниками цієї професії.

Учасник 4. Зв'яжіть, чи користується обрана професія на ринку праці.

Учасник 1. Проаналізуйте отримані результати і, якщо у формулі «хочу – можу – треба» повторюватиметься одна і та ж сама професія, вибір зроблено правильно.

Учасник 2. Я впевнений, що ви оберете собі професію до душі й не станете блудним сином чи донькою.

Учасник 3. Здобуваючи будь-яку професію у нашому навчальному закладі, ви зможете займатися як індивідуальною, так і державною діяльністю.

Учасник 2. Вибір – професії – це справа не одного дня. Сьогодні ми зробили початок, а вдалий вибір залежить тільки від вас.

Учасник 1. Багато закладів навчальних

Нових, солідних, актуальних.

Та став нам рідний саме цей.

Учасник 2. Новояворівський славний профліцей.

Навчають в нас професіям технічним.

Найкращі в області кадри педагогічні.

Учасник 3. Наш навчальний заклад

Для нас він дім і оберіг.

Учасник 4. Нехай здійсняться ваші мрії.

Удача з вами буде повсякчас.

Вершин блискучих досягайте,

І до нас на навчання поспішайте!

Разом: Запрошуємо усіх на навчання!

Свято професії завершується піснею: «Ласкаво просимо».

Ващишин Ганна Іванівна, викладач

Новояворівського професійного ліцею

ПІЗНАВАЛЬНО-РОЗВАЖАЛЬНА ШОУ-ПРОГРАМА, ПРИСВЯЧЕНА ДНЮ АВТОМОБІЛІСТА

НУМО, ХЛОПЦІ!

Мета: навчати учнів застосовувати на практиці теоретичні знання (правила дорожнього руху, знаки регулювання, етика водія, будова автомобіля та інші); вчити творити красу і бачити її довкола себе; розвивати інтелектуальні та професійні здібності учнів; познайомити учнів з історією матеріальної та духовної спадщини українського народу (гузового транспорту); допомагати учням займатися пізнавальною, пошуковою та творчою роботою; прищеплювати любов до колективної праці, повагу та інтерес до споріднених професій (електромонтер, моторист, електрогазозварник, токарь та інші); виховувати почуття від-

повідальності, обов'язку, поваги до оточуючих, культури спілкування та поведінки на дорозі, за кермом.

Обладнання та оформлення сцени: проектор, ноутбук для виконання практичної роботи та надання інформації глядачеві, мікрофони, столи з природним матеріалом для виконання практичних завдань. Сцена оформлена у вигляді автостради та відпочинкової зони, на якій розміщено дорожні знаки.

Очікувані результати: після проведення шоу–програми «Нумо, хлопці!» учні знатимуть історію виникнення гужового транспорту. Будуть цікавитися як новинками винаходів транспортних засобів, так і споріднених професій. Вмітимуть застосовувати вивчене на практиці, а правила дорожнього руху будуть настільною книгою для учня. Більше уваги приділятимуть правилам культури поведінки та спілкування: за кермом, на дорозі, на робочому місці. Знатимуть, що пісня, гумор, поезія, добре слово, хороший настрій допомагають бути гарною людиною та успішним, кваліфікованим працівником.

Звучить мелодія. Дорога, краєвиди рідного краю (фотографії та відеоролик підготовки до заходу).

Класний керівник (ведуча): Доброго дня, доброго здоров'я усім присутнім у нашому залі! Для конструктивної роботи нам слід... (Роздивляється). Ой, а де ж мої учні? Отже, будьмо знайомі. Я, класний керівник групи АС–301 – Ганна Іванівна Ващишин, сьогодні у ролі ведучої.

(Під музичний супровід фонограми гурту «Машина часу» на сцену виходять учасники шоу–програми).

Ведуча: Зустрічайте, учасників пізнавально–розважальної шоу–програми «Нумо, хлопці!» – учнів групи АС–301.

Ведуча: Коротенько про нас. Життя групи досить активне, насичене найрізноманітнішими подіями. Правду кажучи, уміємо усе: і вчитися, і працювати, і сперечатись, ну, звичайно, і відпочивати. Протягом минулого навчального року в групі були проведені різноманітні за змістом заходи професійного спрямування. А сьогодні ми запросили вас на ще одне дійство, яке присвячуємо нашому професійному святу – Дню автомобіліста.

(Презентація «Коротко про нас». Звуки серени).

Ведуча: Щоб було цікавіше та веселіше, ми запросили гостей, тобто виконавців музичних пауз, з якими познайомимось упродовж нашого свята. (Звучить мелодія пісні «Чорний бумер»).

Ведуча: Для того, щоб свято було конструктивним і ми чітко дотримувались правил проведення, нашу роботу сьогодні буде оцінювати усіма шановане і глибокоповажне журі у складі: **Голови журі:** Пузяк Р.Б. – заступник директора з НВР. **Членів журі:** Величко І.Я. – методист ліцею, Макало І.І. – голова методоб'єднання автосправи, Качмар О.А. – голова батьківського комітету групи, Апончук Марія – голова учнівського парламенту ліцею.

Ведуча. Ось і познайомились. Тепер дозвольте розповісти правила проведення шоу–програми «Нумо, хлопці!». **Правило № 1.** На сцені та в залі по-

винна бути взаємна повага, культура поведінки та спілкування. **Правило № 2.** Усі без винятку конкурси оцінюються за 5-ти бальною системою. **Правило №3.** Члени журі мають виставляти оцінки після кожного конкурсу. **Правило №5.** На сцені та в залі повинні бути: хороший настрій; командна гра; професійний азарт; підтримка вболівальників; доброзичлива аура.

Отже, розпочинаємо нашу пізнавально-розважальну, конкурсну шоу-програму «**Нумо, хлопці !**» з домашнього завдання.

Конкурс № 1. «Будьмо знайомі». Умови конкурсу: Команди повинні представити свою назву, форма довільна, зате час обмежений до 5-ти хвилин.

Капітан команди № 1. «Світлофор».

Усіх, хто знаходиться у нашій залі і має безпосереднє відношення до автосправи, до дороги, до вулиці ми вітаємо із професійним святом.

Наша азартна команда

Всім автомобілістам бажає нині:

Нехай летить вперед машина плавно,

Веселу, запальну мелодію наспівує мотор,

Щоб за кермом і на дорогах України

Було все злагоджено так, як

Співає у Верховній раді заслужений народний хор!

(Учасники команди складають світлофор).

Учасник 1. Я шлях вкажу надійний,

Де небезпек нема.

Своє чудове око

Я маю не дарма.

Учасник 2. Нехай воно і мружиться,

Ніколи я не сплю.

Повірте, гратися із перехожими

Я зовсім не люблю.

Учасник 3. В роботі я суворий

І стриманий завжди.

Тролейбуси, машини

Біжать туди й сюди.

Учасник 1. Дивлюсь червоним оком,

Велю спинитись я,

Одне мені потрібно –

Це витримка твоя.

Учасник 2. А блисне моє око,

Іди не поспішай,

Бо жовтий не зелений:

Потрапиш під трамвай.

Учасник 4. Увага!– Зелений привітно замигтів.

Цей колір найдобріший,

Щасливої усім путі,

Капітан команди. Вам каже (разом) «Світлофор»!

Капітан команди «Світлофор». А чи знаєте ви, що перший світлофор був встановлений 10 грудня 1868 року в Лондоні біля будівлі Британського Парламенту. Світлофор використовувався для полегшення переходу пішоходів через вулицю. А його сигнали призначалися для гужового транспорту.

Капітан команди № 2. «Зебра» (представлення):

Від нашої команди щирі вітання прийміть.
Хай від сьогодні та в кожную наступну мить:
Доброзичливий пішохід на переході стоїть,
На зустріч вам їде усміхнений водій та, щоб
До віку не втрачали Любові, Віри і Надій,
Нехай дорога стане колискою ваших мрій,
А зелене світло буде супутником життя,
Щоб здоровими і мудрими йшли у майбуття!

Учасник: Цей знак позначається, як нерегульований дорожній пішохід, тобто це дорожня розмітка.

Капітан команди: Щоб представити назву нашої команд ми вдалися у пошуки. І хто, як не батьки, є нашими першими порадиниками, друзями. Тому назву нашої команди відображено у спільній праці батьківського комітету у вигляді кулінарного шедевр.

Учасник 1. Відгадайте загадку.

Учасник 2. На дорозі звір лежить:

Так притаївся ніби спить,
У степу він народився,
А у місті нам згодився.

Учасник 3. Про нього хочемо таке сказати.

Він: і спокійний, і досить мирний,
Та й дуже гарну вдачу має, бо
Всім пішоходам залюбки допомагає.

Учасник 4. Секрет такий ми хочемо продати
– нього є смугасті ребра.

Тож відгадайте, як же його звати? (пауза)

Ну звичайно, що це – **(разом) «ЗЕБРА».**

Ведуча: Дорогі батьки, ми щиро дякуємо вам за таку гарну підтримку. Ви справді справжні друзі, мудрі порадиники, прекрасні вчителі. (Овації батькам).
(Дорожній знак «ВІДПОЧИНОК»)

В дарунок для батьків та учнів музичне вітання «Виростеш ти, сину» у виконанні класного керівника Г. І ВАЦИШИН. (ЗАСТАВКА дороги).

Ведуча: Шановні команди, поки наші судді оцінюватимуть ваші шедеври, я запрошую вас на коротеньку розминку. Сьогодні від капітана команди «Світлофор» ми дізнались, що гужовий транспорт охоронявся дорожнім знаком світлофора. Скажіть, будь ласка, що ви знаєте ще про гужовий транспорт?

Учасник команди №1. Одним із видів сухопутного транспорту є гужовий, тобто безрельсовий.

Учасник команди № 2. Зауважте, цей вид транспорту рухається за допомогою сили м'язів тварин.

Ведуча . Назвіть тварин, яких використовували для цього виду транспорту?

Учасник команди №1. Для цього виду транспорту українці використовували волів, буйволів, віслуків та коней. (Презентація).

Учасник команди № 2. На мою думку, це залежало від місцевості . Тому я вважаю, що це були: верблюди, олені, слони і собаки.

Учасник команди № 1. Основним видом сухопутного транспорту українців з давніх часів були сани і вози .(Презентація транспорту).

Учасник команди № 2 Своєрідною модифікацією воза була бричка, або фірманка. В кінці 19 ст. – початку 20 ст. український віз зазнав удосконалення. Тому нові транспортні засоби уже були на ресорах, а ступиці коліс замінювалися металевими втулками, обітня – шинами.

Учасник команди №1. Для освітлення роботи вночі використовувалися ліхтарі зі свічками. Для відпочинку мали намети.

Учасник команди №2. Цей вид транспорту витіснили автомобілі, трактори, мотоцикли, велосипеди. На даний час гужовий транспорт використовують тільки для сільськогосподарських робіт та туризму, для весільних кортежів, новорічних чи різдвяних святкувань, забав.

Ведуча: Ми щиро вдячні вам за цікаву інформацію про сухопутний вид транспорту на Україні початку 19 ст. А я у свою чергу хочу додати, що такий вид транспорту був екологічно чистим, набагато менше було дорожніх порушень, травмувань і летальних випадків.

(Музична пауза під сервісним знаком «Відпочинок». Звучить «Пісня про водія»).

Ведуча: Шановні члени журі, дозвольте довідатись, які оцінки заробили наші команди за **перший конкурс «Домашнє завдання»**. (Оголошення результатів). (Заставка «ДОРОГА»).

Ведуча: Невблаганно плине час. Усе довкола змінюється. За останні роки автопарк України значно поповнився, особливо за рахунок автомобілів іноземного виробництва. Дуже гарний дизайн цих автомобілів, але часто це машини застарілих конструкцій. Якби хотілось щоб, ви молоді люди, розвивали свої таланти і ставали винахідниками, конструкторами, дизайнерами, тобто раціонально використовували свої знання та вміння, вносили нове та цікаве в українське автомобільне виробництво .Зараз таку можливість ви будете мати, тому скористайтеся своїм шансом . Отже, я запрошую команди для участі в **ерудит-конкурсі №2 «Юний конструктор–винахідник»**. **Умови конкурсу.** Зверніть увагу, перед вами столи, на яких в однаковій кількості є овочі та підручний матеріал, тобто все необхідне для того, щоб ви могли за 10 хвилин створити автомобіль вашої фантазії, хочете мрії. Ваш час пішов.

Ведуча: Усі, хто вивчає дорожні знаки, знають, що вони поділяються на попереджувальні, інформаційно-вказівні, пріоритетні, сервісу, наказові, заборонені, додаткові. Зараз наші команди знаходяться під знаком попередження, тобто «звуження дороги з двох боків». А це говорить про те, що кожна з них готова долати будь-яку дорогу, аби першою прийти до перемоги. Побажаємо їм цього! Конкурс закінчується тоді, коли буде винесено знак «Стоянку заборонено».

Шановні вболівальники, спостерігаючи за вами, я зрозуміла як вам хочеться допомогти команді, за яку ви вболіваєте. Цей час настав. Поки вони займаються поважними винаходами я запрошую вас взяти участь у наступному конкурсі. Так, ви почули добре, у конкурсі вболівальників.

Конкурс № 3 для вболівальників «Допоможи другу». Зверніть увагу, цей конкурс відбуватиметься під дорожним знаком «Телефон служби». **Умови конкурсу.** На дошці зображено кросворд «Моя мрія». Ваше завдання полягає в тому, щоб за допомогою відгадок, прислів'їв чи вислову народної мудрості заповнити порожні клітинки, назвавши слово. Таким чином ваша правильна відповідь допоможе команді, за яку ви вболіваєте, мати більше шансів перемогти. Але відповіді будуть зараховуватись лише тоді, якщо ви будете відповідати толерантно, не викрикуючи. Зауважте, якщо ви будете порушувати правила, тоді командам будуть зніматися бали. Будь-ласка, зверніть увагу на назву **конкурсу** «Допоможи другу!». (Дорожній знак «ВІДПОЧИНОК». Звучить пісня «Моя машина» із репертуару гурту «Океан Ельзи»).

Ведуча: Шановні члени журі, ми будемо просити вас зробити оголошення результатів за два конкурси разом, тобто «Конструктор - винахідник» та «Допоможи другу». (Оголошення результатів). (Заставка «ДОРОГА»).

Ведуча: Скажіть будь ласка, чи може бути хорошим спеціалістом той водій, який не знає будови «коня», на якому їздить? Зараз ми довідаємося про обізнаність наших майбутніх водіїв.

Наступний **конкурс № 4** (мова жестів та міміки) «Відгадай зображене». **Умови конкурсу.** Капітани, прошу підійти до мене. Я буду давати вам карточки, на яких написано назву деталі автомобіля, той чи інший вузол, можливо систему. Ви за допомогою жестів і міміки повинні так пояснити членам команди, щоб вони могли відгадати слово. Перемагає та команда, яка за 5 хвилини відгадає найбільше слів. (Дорожній знак «ВІДПОЧИНОК»).

Гумореска Грицька Драпака «ДАЇ на автостраді».

Мазі, крази, іномарки гордовиті надто – автотраса. Біля траси сержант з лейтенантом, значки в обох, мов лопати. ДАЇ на значкові, порушників штрафувати день і ніч готові. Зупинили запорожця. Чіплялись, шукали, а що водій грошей немає, то права забрали. Дядько молиться, благає: показав аптечку, вогнегасник, трос, запаску, з інструментом течку, аварійний знак, ну, словом все в машині грає. Та що з того, як в кишені і гривні немає. Немурдуйте мене, мовить: «швидше відпускайте, зупиняйте грошовитих і права відайте».

Лейтенант на ці вмовляння скорчив міну кислу, а як вчув права відайте, аж у сюрчок свиснув, розгнівано. І даремно, бо тут же навпроти на той свист зупинився «мерседес шістсотий». З нього витіснилась пика – умре, хто побачить, мов гарбуз, або в окропі легені телячі. Навіть вдень таке зустріти, то най Бог боронить. В чорнім плащі, в чорній кепці, мов крило ворони, золотий ланцюг на пузо під плащем лягає, а на ньому хрест, єпископ такого немає. Далі отой з мерседеса зі слів фрази ліпить таким тоном, наче в нього у носі поліпи. Чуваки, ну, що таке? Кто свистал в натуре? Мовчать сержант з лейтенантом бліді та похмурі. Лейтенант насмілювався врешті: не я, нам негоже! Сержант аж смикнувся, а хто я може? І тут дядько з запорожця в кулак пальці стиснув. Віддавайте права, хлопці, бо скажу, хто свиснув.

Ведуча: Шановні члени журі, ми очікуємо оцінки за **конкурс жестів та міміки «Відгадай зображене»**. Запрошуємо вас до слова. (Оголошення результатів). (Заставка «ДОРОГА»).

Ведуча: Дорогі друзі, конкурсанти, професіонали та любителі автосправи, послухайте декілька порад, чого не слід вам робити: Не слід вважати себе добрим водієм тільки тому, що протягом кількох, а той багатьох років ви не потрапили в ДТП. Добрим водієм не можна вважати себе лише тому, що ви проїхали за кермом багато сотень тисяч кілометрів без ДТП. Безумовно, майстерність керування автомобілем при цьому вдосконалюється і шліфується, але замінити компетентність вона не може і «в одну прекрасну мить підведе». Дуже часто молоді люди думають, що молодість, добре здоров'я та реакція дають право вважати себе добрими водіями. **Запам'ятайте!** Саме у віці від 18 до 26 років водії «найагресивніші», «найбезвідповідальніші» і дуже прикро про це говорити, але найчастіше саме вони стають учасниками ДТП.

Ведуча: Щоб застерегти вас від нещасних випадків, лиха, я пропоную вашій увазі **професійний конкурс «Це повинен знати кожен водій»**. Конкурс відбувається під дорожніми знаками «СВІТЛОФОР» та «ПІШОХІДНИЙ ПЕРЕХІД».

Умови конкурсу. Для виконання цього конкурсу запрошую по два учасники від команди. Ваше завдання. Один учасник команди має за допомогою комп'ютерної техніки дати відповідь на два запитання по правилах дорожнього руху. Два інші представники від команди повинні виконати практичне завдання, тобто регулювання на дорозі. Для методично правильної та конструктивної роботи цього конкурсу запрошуємо наставників автосправи: викладача спецдисциплін – Макало І.І. та викладача предмету правила дорожнього руху – Тучапця В. А. (Дорожній знак «Відпочинок»).

Звучить пісня «Їхав я по гравію».

Їхав я між горами,

І між світлофорами.

Поважав я правила, як і ви.

Та підвозив дівчину,

Все забув, що вивчено,

Вилетіли правила з голови.

Скучив за розмовою,
Їду пригальмовую.
Раптом дощик весело покropив.
І на стотридцятому
Стукнув я дверцятами
До кабіни дівчину запросив.

Поруч із вродливою
Керував я лівою
Ти ж мене інспекторе не вини.
Через очі карії я зазнав аварії
І тримався ж правої сторони.

Признаюсь, що Варюю
Звуть мою аварію,
Що за неї кращої не бува.
Їхав я по гравію
З тою кучерявою
Що забрала серденько і права

Ведуча: Просимо членів журі оцінити професійний конкурс «Це повинен знати кожен водій». **(Оголошення результатів).**

Ведуча: В народі кажуть, що водій керує автомобілем так, як він поводить себе в житті. А добрим водієм є той, який знає і виконує 10 заповідей водія, а саме: Спокійний. Уважний. Стежить за всім, що відбувається навколо нього, реально оцінює ситуацію. Передбачає усі несподіванки, що можуть виникнути на дорозі. Він завжди тверезий. Точно вибирає швидкість руху, почувається впевнено за кермом автомобіля, можливості якого і їх межі знає. Співпрацює з іншими учасниками дорожнього руху. Добре знає і виконує правила дорожнього руху. Постійно навчається і вдосконалює свої знання. Цікавиться статистикою дорожньо –транспортних пригод і аналізує їх.

Ведуча: Мої любі, ці 10 заповідей з якими ви щойно ознайомились, і є домашнім завданням для кожного з нас. Адже культури водіння та дисципліни на дорозі повинні дотримуватися як водій, так пішохід. Тоді наше життя буде безпечним та спокійним. Поки члени журі будуть підводити підсумки нашої пізнавально–розважальної, конкурсної шоу–програми «Нумо, хлопці!» вашій увазі пропонуємо **танцювальну композицію «Ось такі ми мастаки...»** у виконанні гостей нашого професійного свята, учасників аеробіки.

Ведуча: До завершального слова запрошуємо команди сьогоденного дійства. (Під супровід музичної композиції «Машина часу» виходять команди на сцену).

На фоні мелодії та зображенні ікони святого Христофора покровителя водіїв та подорожуючих Читець читає молитву.

Читець: Боже, дай мені певну руку і бистре око, аби я нікому не заподіяв ніякої шкоди. Не допусти, Подателю життя, щоб я став причиною смерти чи каліцтва. Захвай від нещасного випадку. Вгамуй спокусу надмірної швидкості

ти, аби краса сотвореного тобою світу та радість Твоєї ласки були зі мною завжди. Святий Христофоре, покровителю водіїв та подорожуючих, будь нашим заступником на Небі. Амінь. (Асистенти роздають присутнім на пам'ять молитву для водія).

Ведуча: Шановні члени журі, дозвольте запросити вас до слова. Адже протягом години ви мали можливість спостерігати за цікавою, азартною шоу-програмою «**НУМО, ХЛОПЦІ!**». Поділіться будь ласка своїми враженнями та оцініть роботу наших команд .

Підсумки, оголошення результатів та нагородження.

Ведуча: Тож дозвольте, щиро подякувати моїм вихованцям, групі за можливість виконати задумане. Усім вам, хто долучився до проведення свята: і гостям, і членам журі, усім водіям – любителям, і водіям – професіоналам.

Нехай у вашому житті не буде ні жезла, ні цвяха, а завжди зустрічають вас усміхнені перехожі та доброзичливі охоронці дорожнього порядку. Будьте усі під заступництвом і покровительством Матері Божої. Завжди і у всьому майте Боже благословення!

Додаток 1

Усі конкурси оцінюються за 5-ти бальною системою. **Критерії оцінювання:** оригінальність, спритність, сценічна культура (одяг, порядок, акуратність, спілкування), командна гра, професіоналізм.

Номінації нагородження: глядацька симпатія, професіоналізм, оригінальність.

Призи: усім учасникам команд правила дорожнього руху; усім присутнім в подарунок молитва Святого Герарда; капітанам макети машинок; для групи торт дружби у вигляді автомобіля.

Додаток 2

Кросворд « Моя мрія».

По колу. 1. Якщо машина їде, яке колесо в неї не крутиться? (**Запасне**). **2.** Я не їм вівса, ні сіна, дайте випити (**бензину**), усіх коней обжену кого хоч наздожену.

По горизонталі. 1. Вozом їхали два батьки і два сини, скільки їх було ? (**Троє**). **2.** Краще погана дорога, ніж поганий (**супутник**). **3.** Відстанеш годиною - не здоженеш (**машиною**). **4.** Прийди до мене, сядь у мене, дам тобі роботу, будеш трудитись за роту. (**Автомобіль**). **5.** Спокійніше (**їдеш**) – далі будеш.

Під кутом. 1. Не нагодуєш коня – далеко (**не поїдеш**). **2.** На гладкій (**дорозі**) люди ноги ламають.

По дузі. Водій автомашини має дві сестри, але вони не мають брата, як це може бути? (**Жінка – водій**).

Додаток 3

Загадки для вболівальників

1. Я йду від села до села,
Поспішаю від міста до міста,

Та ніколи не зрушуюсь з місця. **(Дорога).**

2. Там, де вулиця широка і машини в два потоки,
Смужечка їх розділяє. Назву смужечки хто знає? **(Розділова смуга).**

3. Велика я кінця не маю,

Лежу, нікого не чіпаю.

Шкода мені, що добрі люди

Ногами топчуть мені груди. **(Дорога).**

4. Увесь рік – зимою і літом.

В стальний костюм одітий,

Стою я собі у дворі

І нічого не страшно мені. **(Автомобіль в гаражі).**

5. Серед моря я живу,

Я – корабель! Я – пливу!

Море жовте від вітру хитається.

У цьому морі жайвір піснею заливається. **(Комбайн).**

6. Він лиш моргне синеньким оком

І в мить в погоню рветься скоком. **(Міліцейська машина).**

7. Сплять собі в мішках конверти,

А в них мандрують людям привіти.

Якщо ти, друже, знаєш, часу не гай ?

Чим скоріш мою загадку відгадай. **(Поштова машина).**

Додаток 4

Конкурс міміки і жестів «ВІДГАДАЙ ЗОБРАЖЕНЕ».

1. Скринька бігунців. 2. Паливний бак. 3. Проблисковий маячок. 4. Пічка обігріву. 5. Шина. 6. Склоочисники. 7. Карбюратор. 8. Рулеве колесо. 9. Світлова аварійна сигналізація. 10. Замок запалювання.

Дмитришин Наталія Ярославівна, викладач
Вищого професійного училища № 20 м. Львова

КОНКУРС–ШОУ
фахової майстерності за спеціальністю
«Секретар керівника, оператор комп'ютерного набору»
«БІЗНЕС-ЛЕДІ-2013»

Ведучий. Доброго дня, дорогі друзі! Вже багато років наш навчальний заклад готує фахівців із надзвичайно цікавої, потрібної та перспективної професії: «Секретар керівника, оператор комп'ютерного набору». В кожній установі, організації секретар керівника – незамінний працівник, перший помічник директора чи голови правління, що повинен мати професійні знання, вміння, високі моральні якості, бути, як ми кажемо, гідним «обличчям фірми». Зазвичай цю професію обирають дівчата – і тоді має значення все: яка поведінка, усмішка, який стиль одягу, зачіска, чи вмієте Ви заспокоїти та переконати роздратовано-

го відвідувача, зберегти спокій і позитивний настрій Вашого керівника, створити у робочому колективі доброзичливу атмосферу.

Чи вміють все це наші учениці – майбутні секретарі керівника та оператори комп'ютерного набору, майбутні бізнес-леді? Сьогодні ми в цьому переконуємося. У нашому конкурсі «Бізнес-леді-2013» беруть участь 12 чарівних дівчат. Красиві, розумні і талановиті. Обрати кращу серед кращих, справжню юну бізнес-леді допоможе нам сьогодні компетентне журі!. Дозвольте ж представити вам наших професіоналів:

Члени журі: 1. Методист Львівського державного палацу естетичного виховання учнівської молоді Маршалок Наталя Адамівна. 2. Методист Львівського Будинку техніки Калина Вікторія Василівна. 3. Викладач англійської мови ВПУ № 20 Дмитришин Наталя Ярославівна. 4. Голова профспілки автомобільного транспорту Львівщини Захваткіна Оксана Іванівна. 5. Працівники Львівського обласного центру зайнятості.

З журі ви ознайомлені, а тепер дозвольте представити учасниць конкурсу. Тож зустрічайте їх оплесками!

ПРЕДСТАВЛЕННЯ (під музику ведучий по черзі представляє конкурсантів): 1. під номером _____ – учениця групи ОС-2012 Дачишин Христина; 2. під номером _____ – учениця групи ОС-2012 Шевчук Ольга; 3. під номером ____ – учениця групи РС-41 Романишин Галина; 4. під номером ____ – учениця групи РС-41 Солтис Ольга; 5. під номером ____ - учениця групи ОС-31 Пахолок Соломія; 6. під номером _____ - учениця групи ОС-31 Бажанова Оксана; 7. під номером _____ - учениця групи ОС-32 Оршуляк Вікторія; 8. під номером _____ - учениця групи ОС-32 Ліщинська Уляна; 9. під номером _____ - учениця групи ОС-21 Лисенко Вікторія; 10. під номером _____ - учениця групи ОС-21 Кучак Марія; 11. під номером _____ - учениця групи ОС-11 Мартиник Андріана; 12. під номером _____ - учениця групи ОС-11 Бура Юля.

Перший конкурс «Резюме» (відеоролик на 2-3 хв – домашнє завдання, коротка оригінальна розповідь про себе).

Ведуча: Яку б професію не обрала молода людина, головне, щоб вона знайшла собі місце праці. Знайти хороше місце праці нелегко. Молодому фахівцю, що шукає роботу, по-перше, завітавши в установу, де може бути для нього вакансія, потрібно скласти гарне враження про себе, мати при собі РЕЗЮМЕ і бути готовим до серйозної розмови. Адже запитання роботодавця можуть бути різними. Кожна із наших учасниць теж готувала своє резюме, але непросте резюме – відео інформацію про себе. І от зараз ми дізнаємося, хто такі наші учасниці, чим цікавляться, чим займаються, що вміють і про що мріють.

Шановне журі, нагадуємо, що цей конкурс оцінюється за 5-ти бальною системою. *Отже, перший ролик представляє учасниця _____*

Поки наші судді займаються своєю справою, нас розважить пісня.

Олошення результатів конкурсу «Резюме».

Ведуча: Кожна молода людина мріє про хорошу роботу, кар'єру, гідні заробітки. Для цього необхідно мати високі професійні знання, бути дисциплінова-

ним і відповідальним! Отже, переходимо до другого конкурсного завдання, котре допоможе нам перевірити професійні знання наших чарівних учасниць – майбутніх секретарів керівника і операторів комп'ютерного набору.

КОНКУРС 2. «Бліц-турнір».

(Виноситься 13- пелюсткова квітка. Дівчата витягують по пелюстці та ознайомлюються із завданням, в якому є по 4 запитання. Оголошується номер обраної пелюстки-варіанту для журі. Ведучий пояснює умови конкурсу.

На столах перед журі лежать запитання, на які нашим конкурсанткам слід швидко дати відповідь. Частина запитань вже містить варіанти відповідей, а частина – ні. На обмірковування дається 2-3 секунди. Мовчання – це відсутність відповіді. А шановне журі за кожну вірну відповідь дає по одному балу і наприкінці повідомить нам загальний результат.

І так, починаємо конкурс. Увага! Повна тиша в залі! Спочатку будуть задані тільки перші запитання, потім – другі і так далі.

(Кожна учасниця відповідає спочатку на перше запитання, потім – на друге і так далі. Ведучий коментує правильність відповіді).

Ведуча: Дякуємо дівчатам за відповіді. Вони можуть відпочити за кулісами.

Шановні глядачі, вболівальники, поки журі підводить підсумок даного конкурсу, ми пропонуємо декілька запитань нашим учням у залі, адже серед глядачів теж є майбутні секретарі і оператори комп'ютерного набору. Увага, за правильну відповідь хтось може отримати приз:

1. Відгадайте загадку: Я не нишпорю в коморах, не ховаюся по норах. Ковзаю по столу трішки, бо комп'ютерна я... (**мишка**). 2. Відгадайте загадку: З ним справу має архітектор, з ним справу має будівельник, хто за комп'ютером працює, у нього дивиться давно. Про що тут мова? - про – **вікно**. 3. Що таке автобіографія? 4. За юридичною силою є документи: а) звичайні; б) особливі; в) **справжні і фальшиві**; г) таємні. 5. А що це за така організація – профспілка?

Ну що, журі готове для проголошення результатів конкурсу «Бліц-турніру»? (*Оголошення результатів конкурсу «Бліц-турнір»*).

КОНКУРС 3. «Відгадай документ».

Ведуча: Наступний конкурс теж спрямований на те, щоб перевірити фахові знання наших учасниць і називається конкурс «Відгадай документ» (*помічники готують екран*). А скажіть, будь ласка, (*запитання до залу*) з чого складаються слова? (Правильно – із літер!). Правильно! От і документи складаються зі своєрідних літер, кожний документ повинен мати літери, певні дані, які називаються реквізитами. Без належних реквізитів документ немає юридичної сили. **Кожен реквізит, має власний номер**, наприклад, номер 1 – Державний герб, 2 – емблема організації, 6 – назва міністерства чи відомства, 7 – назва підприємства і так далі. Всі документи мають певний набір таких реквізитів.

Зараз на екрані з'явиться ребус із реквізитів, позначених номерами. Кожна конкурсантка повинна відгадати документ за наявністю реквізитів. Зрозуміло? (*Запрошуємо учасницю _____ на сцену. На екрані проектується документ*).

1. Реквізити телеграми: 1 – герб; 6 – назва міністерства чи відомства, якому підпорядковується установа(у разі потреби); 10 – назва виду документа; номер; 16 – адресат; 21 – текст; 28 – адресант.

2. Реквізити характеристики: 10 – назва виду документа; 19 – заголовок до тексту; 21 – текст; 11 – дата складання; 23 – підписи; 26 – печатка.

3. Реквізити заяви: 16 – адресат; 7 – назва установи – автора документа; 28 – адресант; 10 – назва виду документа; 21 – текст; підстава; додатки; 11 – дата; 23 – підпис.

4. Реквізити довідки: 7 – назва організації-автора документа; 10 – назва виду документа; 11 – дата видачі; номер; вихідний номер і дата письмового запиту(іноді); 28 – ПІБ особи, якій видається документ; 21 – текст; призначення документа; 23 – підписи службових осіб; 26 – печатка.

5. Реквізити службових записок (доповідних та пояснювальних): 10 – назва виду документа; 11 – дата(проставляють в день підписання); 12 – індекс(проставляють в день підписання); 14 – місце складання чи видання документа; 16 – адресат; 19 – заголовок до тексту; 21 – текст; 22 – позначка про наявність додатка(у разі потреби); 23 – підпис.

6. Реквізити наказу: 10- назва виду документа; 11 – дата (проставляють в день підписання); 12 – індекс (проставляють в день підписання); 14 – місце складання чи видання документа; 19 – заголовок до тексту; 20– позначка про контроль; 21 – текст; 23 – підпис; 24- гриф погодження; 25 візи; 26- відбиток печатки; 28- позначка про виконавця.

7. Реквізити акту: 10 – назва виду документа; 11 – дата(проставляють в день підписання); 12 – індекс(проставляють в день підписання); 14 – місце складання чи видання документа; 17- гриф затвердження (при потребі); 19 – заголовок до тексту; 20– позначка про контроль; 21 – текст; 22- позначка про додаток; 23 – підпис.

(Проголошення назви документа. Ведучий коментує правильність відповід).

Ведуча: Так, завдання було нелегким, але наші конкурсантки впоралися. Нічого не скажеш, гарно попрацювали. А чого потребують після тривалої та плідної праці і люди, і машини, особливо в офісах? Так, перерви! Поки учасниці готуються до наступного конкурсу хочу нагадати всім, що сьогодні день особливий (**коротка розповідь про свято День Валентина і Стрітіння**).

А зараз, увага! Послухаємо оголошення результатів конкурсу «Відгадай документ!»

Конкурс 4. «Спілкування без кордонів».

Ведуча: У цьому конкурсі кожна учасниця покаже, наскільки вона знає англійську мову. Кожна отримує своє завдання, де потрібно перекласти текст з англійської на українську і навпаки. (виходять учасниці, обирають своє завдання, 2 хвилини на роздуми і дають відповідь; оголошуються результати конкурсу).

Конкурс 5. Творчий конкурс.

Ведуча: У маленькому колективі секретарю керівника доводиться часом виконувати багато функцій – бути якоюсь мірою психологом, організатором корпоративів, вечірок. Тому такий працівник повинен бути ініціативною і творчою людиною. Наступний конкурс дасть можливість нашим конкурсанткам продемонструвати свої таланти - а у тому, що вони їх мають - ми навіть не сумніваємося! Наші конкурсантки вміють співати, танцювати, вишивати, писати вірші і малювати. І зараз ми це побачимо!

1. Шевчук Ольга – заспіває пісню «Вільний птах». 2. Дачишин Христина – виконає «Віденський вальс». 3. Романишин Галина – виконає пісню «Pink tru». 4. Солтис Ольга – читає вірш «Благаю любові». 5. Бура Юля і Лисенко Вікторія, Мартиник Андріана – виконують із колективом сучасного танцю «Контраст» композиція «Бізнес-леді». 6. Пахолок Соломія – пісня у дуєті « Be my Valentine». 7. Бажанова Оксана – пісня «Я все віддаю». 8. Оршуляк Вікторія – вірш Ліни Костенко «Очима ти сказав мені: «Люблю!»». 9. Кучак Марія і Лисенко Вікторія – інсценівка «Перерва в офісі». 10. Мартиник Андріана, Бура Юля, Лисенко Вікторія – танець «Панночка – лів'яночка».

(Оголошуються результати конкурсу).

Конкурс 6. Кулінарний конкурс (домашні заготовки).

Ведуча: Будь-яка ділова розмова буде приємнішою за горнятком кави чи чаю. Особливо для нас – українців – нації гостинної і привітної, завжди було доброю традицією пригостити друзів чи колег по роботі. І секретар керівника теж повинен вміти приготувати смачну каву, чай, канапки і гарно це подати. Отже, останній наш конкурс – «Кулінарний» (*максимум 5 балів*).

Кожна учасниця мала завдання приготуватися, щоб швидко оформити канапки до чаю. Запрошуємо на сцену наших учасниць.

(Поки журі оцінює кулінарні шедеври наших дівчат музична пауза- танець «Квітка-душа!»). Журі оголошує результати кулінарного конкурсу).

Ведуча: Увага. Повна тиша в залі, наступила довгоочікувана мить. Запрошуємо на сцену всіх учасниць. Нагадуємо, що сьогодні у конкурсі професійної майстерності брали участь.....

(Журі оголошує результати і проводить нагородження).

Ведуча: Дякуємо всім нашим організаторам шоу – конкурсу – Смик Г.О., Дмитришин Н.Я., учасницям за чудове свято, за гарний настрій – вони всі справжні секретарі керівника, оператори комп'ютерного набору і справжні Бізнес-леді !

Сьогодні ми щиро бажаємо їм у житті великих успіхів, щастя, і всім нашим учням на найвищому рівні оволодіти обраними професіями. Адже, як говорить народна приказка: «Не місце прикрашає людину, а людина – місце!».

Дякуємо всім за увагу. До нових зустрічей!!!

Додатки

Перелік варіантів запитань для конкурсу БЛЦ-турнір

Варіант № 1:

1.1. Правильне функціонування зовнішніх пристроїв комп'ютера забезпечують: а) дистрибутиви; б) макроси; в) утиліти; г) **драйвери**. 2. Яке приміщення виконувало функції архіву в XIV столітті: а) звичайні церкви; б) **підвали панських маєтків**; в) церкви, споруджені на честь святого (покровителя міста); г) спеціальні споруди. 3. Як називається клавіша, призначена для закінчення введення команди (перехід на новий рядок): **ентер**. 4. Найважливішою класифікаційною ознакою документа є його: а) текст; б) назва; в) зміст; г) варіанти б) і в). 5. За спеціалізацією документи поділяють на: а) розпорядчі та організаційні; б) односкладові та складні; в) загальні, з адміністративних питань; г) первинні, вторинні.

Варіант № 2: 1. З чого виготовляли перші ручки: а) з дерев'яної палочки; б) з гусячого пера, з лівого крила; в) з курячого пера; г) з гусячого пера з правого крила. 2. Відгадайте загадку: Без мене суцільний бардак. Що ти робиш? І як? Навіть якщо постаратися, без мене не розібратися! І не слухай нікого, не побачиш нічого! 3. Що свідчить про розгляд документа керівництвом: а) галочка; б) розмітка; в) резолюція; г) індекс. 4. За строками зберігання документи поділяють на: а) постійного зберігання, тривалого (понад 20 р.) і тимчасового (до 15р.); б) постійного зберігання, тривалого (понад 25 р.) і тимчасового (до 25р.); в) постійного зберігання, тривалого (понад 15 р.) і тимчасового (до 15р.); г) постійного зберігання, тривалого (понад 10 р.) і тимчасового (до 10 р.). 5. Завершіть вислів: **хороші** дівчата вміють смачно готувати, **погані** – вміють зробити замовлення в ресторані, а **розумні** – (сидять на дієті).

Варіант № 3: 1. Якими руками заборонено працювати з офісною технікою: а) брудними; б) мокрими; в) без рукавичок; г) чистими. 2. Як називають віруси, що проникають у комп'ютер через електронну пошту: а) миші; б) гусінь; в) черв'яки; г) крокодили. 3. Як називали діловодство XV – XVII століття: а) наказовим; б) Боярським; в) Церковним; г) Княжим. 4. Як називається клавіша, для переходу з прописаних літер на строчні та навпаки? 5. Перекладіть комп'ютерну приказку на звичну мову: *Скажи мені, який у тебе комп'ютер, і я скажу, хто ти.* (Скажи мені-хто твій друг- і я скажу тобі-хто ти).

Варіант № 4: 1. Яким чином знищували документи, що втратили свою цінність на початку XV століття: а) змивали напис водою; б) зчищали напис спеціальним скребком; в) струшували напис; г) змивали спеціальним розчином. 2. Відгадайте загадку: Хто хоче щось запам'ятати – в блокнот свій може записати. Комп'ютер теж немов блокнот – не має з пам'яттю турбот. То як же називається комп'ютер-блокнот? (Смартфон, планшета). 3. Як називається операція, при якій секретар переносить зміст резолюцій на інформаційний аркуш: а) розмітка; б) індексація; в) резолюція; г) **відмітка в журналі реєстрації**. 4. За формою документи поділяють на: а) первинні, вторинні; б) стандартні, індивідуальні; в) односкладові і складні; г) розпорядчі та організаційні. 5. Перекладіть комп'ютерну приказку на людську мову: Комп'ютер пам'яттю не зіпсуєш. (Кашу маслом не зіпсуєш).

Варіант № 5: 1. Який колір мають інформаційні знаки безпеки: а) червоний; б) жовтий; в) синій; г) зелений. 2. При вимиканні живлення комп'ютера вся інформація зникає: а) на жорсткому диску; б) на гнучкому диску; в) в постійній пам'яті; г) в оперативній пам'яті. 3. Відгадайте загадку: Про нього знаємо ми нині: з ним справу мають в медицині. Біолог з ним теж справу має, і комп'ютер від нього страждає. (Вірус). 4. З чого виготовляли чорнила до XV11 століття: а) з чорниць; б) з розчину заліза і міді; в) з ганчір'я; г) з наростів на дубовому листі. 5. За ступенем гласності (секретністю) документи поділяють на: а) ДСК, таємні, службові; б) службові, таємні, дуже таємні; в) ДСК, таємні, дуже таємні; г) ДСК, секретні, цілком секретні.

Варіант № 6: 1. За складністю документи поділяють на: а) прості та складні; б) односкладові і багатоскладові; в) односкладові і двоскладові; г) односкладові, двоскладові, багатоскладові. 2. За походженням документи поділяють на: а) службові та особисті; б) вхідні та вихідні; в) внутрішні та зовнішні; г) стандартні, індивідуальні. 3. Якої ширини були перші папери (грамоти): а) 15 – 17см; б) 14 – 18см; в) 15 – 20см; г) 20 – 25см. 4. Перекладіть комп'ютерну приказку на звичну мову: Дарованому комп'ютеру в системний блок не заглядають. (Дарованому коневі у зуби не заглядають). 5. Як називається операція проставлення секретарем умовного позначення структурного підрозділу чи виконавця на документі: а) перемітка; б) розмітка; в) індексація; г) реєстрація.

Варіант №7:

1. Відгадайте загадку: Я показую об'єкти, фото-, відеопроєкти. Я не плеєр, не мотор, а звичайний...(монітор). 2. Які перші писемні документи були винайдені археологами на початку X століття: а) накази і грамоти; б) листи і заповіти; в) накази і заповіти; г) заповіти і грамоти. 3. Як називаються клавіші для перемикання мови клавіатури? 4. Яким вогнегасником слід гасити палаючий комп'ютер: а) повітряно пінним; б) рідинним; в) порошковим; г) хімічним пінним. 5. За напрямом документи поділяють на: а) внутрішні і зовнішні; б) первинні і вторинні; в) вхідні і вихідні; г) загальні і спеціалізовані.

Варіант № 8: 1. Засіб швидкого доступу до файлів називається: а) етикетка; б) наклейка; в) ярлик; г) цінник. 2. За стадіями створення документи поділяють на: а) чорновики і оригінали; б) первинні і вторинні; в) оригінали, копії, виписки; г) стандартні та індивідуальні. 3. Стил ь сучасного ділового письма – це: а) сукупність правил складання документів; б) сукупність реквізитів; в) сукупність вимог до складання реквізитів; г) варіанти б) і в). 4. Достовірним текст документа є тоді, коли: а) у ньому немає подвійного тлумачення слів; б) у ньому відсутні зайві слова; в) викладені в ньому факти відповідають дійсності; г) варіанти а) і б). 5. Відгадайте загадку: Якщо треба знову й знову вести із комп'ютером розмову, є помічник – «тваринка» в нас, що допоможе нам всяк час. (Мишка).

Варіант № 9: 1. Відгадай загадку: Я магнітний бутерброд та мене не з'їсть ваш рот. Файли й папки — це дієта для магнітної...(дискети). 2. Як фарбують небезпечні рухомі частини обладнання: а) в червоний колір; б) в жовтий колір;

в) в смужку; г) в зелений колір. 3. Як називали раніше аркуш паперу, згорнутий вдвічі: а) листочок; б) книга; в) аркуш; г) **тетрадь**. 4. Як називається проставлення секретарем умовного позначення структурного підрозділу і номера за номенклатурою на документі: а) резолюція; б) перемітка; в) **індексація**; г) розмітка. 5. Перекладіть комп'ютерну приказку на людську мову: Біт байт береже. (Копійка гривню береже).

Варіант № 10: 1. Назвіть головний пристрій ПК: а) материнська плата; б) **системний блок**; в) мікропроцесор; г) кулер. 2. Яким чином скріплювали документи на початку XIV століття: а) склеюванням; б) **зшиванням**; в) підписом на склейці; г) не скріплювали взагалі. 3. Як називається клавіша для видалення символів праворуч від курсору? (ДЕЛ). 4. Типізація текстів – це: а) **створення тексту-зразка**; б) поділ інформації тексту на постійну та змінну; в) процес трафаретизації; г) процес створення тексту-стереотипу. 5. За місцем (джерелом) виникнення документи поділяють на: а) рукописні і відтворені механічним способом; б) **внутрішні та зовнішні**; в) первинні та вторинні; г) стандартні та індивідуальні.

Варіант № 11: 1. Як називається фіксація факту поступлення документа в заклад: а) резолюція; б) перемітка; в) розмітка; г) **реєстрація**. 2. Який вогнегасник слід застосовувати для гасіння пожежі в учнівському гуртожитку: а) **вуглекислотний**; б) порошковий; в) рідинний; г) хімічний пінний. 3. Текст документа складається з таких частин: а) преамбула, суть, закінчення; б) **вступ, основна частина (доказ), мета (закінчення)**; в) вступ, основна частина (доказ), суть питання; г) преамбула, суть, основна частина (доказ), закінчення. 4. Переведіть комп'ютерну приказку на людську мову: За одного хакера сім кандидатів наук дають. (За одного битого сім небитих дають). 5. Протокол – це документ, в якому: а) підтверджуються факти; б) **фіксується час, місце, мета проведення зборів чи наради**; в) повідомляється про ситуацію, яка складається; г) підтверджуються певні положення.

Варіант № 12: 1. Який «символ» використовується в адресах електронної пошти? (Собачка). 2. Як називається сукупність даних на документі, без яких документ немає юридичної сили: а) характеристика; б) таблиця; в) **реквізити**; г) номери. 3. Який документ розроблений роботодавцем у встановленому порядку регламентує організацію праці і за допомогою якого підприємство забезпечує дотримання трудової дисципліни та нормативну поведінку працівників: а) правила поведінки; б) правила пожежної безпеки; в) статут; г) **правила внутрішнього розпорядку**. 4. Чи доцільно у тексті довідки особистого характеру вживати звороти типу «дійсно вчиться», «дійсно проживає»: а) так; б) **ні**; в) в окремих випадках; г) в особливих випадках. 5. Доповідна записка – документ, який містить: а) **інформацію про ситуацію, факти, явища**; б) висновки, пропозиції; в) підтвердження фактів; г) варіанти а) і б).

Варіант № 13: 1. Яке з визначень є найбільш правильним: а) діловодство – це діяльність зі створення документів; б) діловодство – це діяльність з організації роботи з документами; в) діловодство – це діяльність зі створення докумен-

тів та організації роботи з ними; г) діловодство – це діяльність **що охоплює питання** документування та організації роботи з документами в процесі управлінської діяльності. 2. Точним текст документа є тоді, коли: а) **у ньому немає подвійного тлумачення слів**; б) текст його веде до прийняття адресатом пропозицій; в) у ньому вичерпано всі обставини справи; г) у ньому відсутні зайві слова. 3. За призначенням документи поділяють на: а) **організаційні і розпорядчі**; б) загальні і спеціалізовані; в) первинні і вторинні; г) стандартні та індивідуальні. 4. За напрямом документи поділяють на: а) внутрішні і зовнішні; б) первинні і вторинні; в) **вхідні і вихідні**; г) загальні і спеціалізовані. 10. Позиції протоколу формуються так: а) обговорили, прийняли рішення; б) **слухали, виступили, ухвалили**; в) виступили, обговорили, прийняли рішення; г) виступили, ухвалили.

Дмитришин Наталія Ярославівна, викладач
Вищого професійного училища № 20 м.Львова

ВИХОВНА ГОДИНА «МАНДРІВКА У СВІТ ПРОФЕСІЇ СЕКРЕТАРЯ КЕРІВНИКА»

Мета: Розширити і поглибити знання учнів про виникнення і розвиток професії секретар керівника. Розвивати інтерес до обраної професії та бажання постійно вдосконалювати свої знання та вміння.

План

1. З історії виникнення професії.
2. Вимоги, професійна етика, ділова культура секретаря.
3. Актуальність професії.

Життя — це просто дивна казка,
В яку приходимо лиш раз.
Тут для людей любов і ласка,
І світло сонечка для нас.
І небеса бездонні сині,
Чарівні зорі в небесах.
Ключі високі журавлині,
І вся оця земна краса.
Життя складне, але чудове,
Ми робимо в нім відкриття.
Й завжди ідемо в невідоме,
Тим цікавіше нам буття...

Викладач. Доброго дня, шановні учні та гості нашої виховної години. Вже 20 років Вище професійне училище № 20 готує фахівців з професії секретар керівника. Наші випускники успішно працюють у Львові, Львівській області та в Україні – в різних установах, у навчальних закладах, в медичних установах, на підприємствах, в приватних організаціях. Професію «секретар керівника» за-

звичай обирають дівчата, які люблять працювати з документами, за комп'ютером, вміють спілкуватися з людьми.

Сьогодні наша виховна година буде незвичною – це буде подорож у країну Вашої професії «Мандрівка у світ професії секретаря керівника». Мета нашої мандрівки – розширити і поглибити Ваші знання про виникнення і розвиток професії секретар керівника. Розвивати інтерес до обраної професії та бажання постійно вдосконалювати свої знання та вміння. Адже сьогодні без секретаря керівника не обходиться жодна установа, це потрібний і важливий працівник всюди. Сподіваюся, що наша мандрівка у професію буде цікавою і корисною Вам як майбутнім секретарям керівника. Я закликаю всіх до активного обговорення, висловлювання власних думок та аналізу почутого. Отже, відправляємося в подорож.

Викладач. Що відомо нам про історію виникнення професії? Заглянемо в історію виникнення і становлення цієї професії

Учениця. Секретарі з'явилися в Стародавньому Римі, вони записували і зберігали чужі секрети. Потім із секретарів виділилися нотаріуси. А самі секретарі з довірених осіб королів, царів, герцогів поступово перетворилися у діловодів. Традиційно в ролі секретарів виступали чоловіки. І тільки в кінці 18 століття з'явилися секретарі жінки.

Учениця. Секретар – це людина, яка записує таємну (конфіденційну) інформацію, що стосується справ певної людини чи установи, фірми, організації.

Учениця. Секретером також називали старовинні меблі: стіл із ящиками або шафою, який служив для письма та зберігання таємних документів. Таким чином, значення слова *секретар* дозволяє уявити і професію секретаря.

Викладач. Я доповню ваші відповіді відеоматеріалом. Вашим завданням є уважно переглянути і порівняти особливості праці зараз і в минулому. **(Відео).**

Правила правилами, але жінка завжди залишається жінкою. Одягайтеся згідно ділового дрес коду, але завжди стильно, елегантно. Правильний вибір одягу допомагає домогтися успіху на роботі і в особистому житті.

Пропоную переглянути інсценівку «Технічна перерва в офісі «Мрія», що є прикладом неетичної поведінки секретаря і повторювати яку не варто.

У роботі секретар дуже часто зустрічається з нетактовною поведінкою відвідувачів, партнерів, можливо, ви спостерігали це на виробничій практиці. Як правильно вести себе в подібних ситуаціях?

Учениця. Не слід починати бесіду з негативної відповіді або з запевнення, що справу неможливо вирішити. Навіть коли відповідь буде негативною, секретар повинен доброзичливо, тактовно переконати співрозмовника у неможливості вирішення питання, посилаючись на об'єктивність причини; слід переконати відвідувача, що ви доклали всіх зусиль щодо вирішення його проблеми.

Учениця. Не рекомендується під час розмови перебивати співрозмовника, займатися сторонніми справами, розмовляти по телефону. Коли співрозмовник викладає своє питання, секретар має бути уважним аби не прийшлося уточню-

вати та перепитувати вже сказане. Можливі підбадьорюючі слова та зауваження, наприклад: розумію, цікаво, прошу..

Учениця. Якщо розмова набуває конфліктного характеру, секретар повинен, зберігаючи спокій та ввічливість, терпляче вислухати заперечення, навіть коли вони помилкові, докласти зусиль аби переконати, довести свою правоту; якщо потрібно, то проявити самокритичність, обов'язково подякувати за переконливі аргументи.

Викладач. Отже, поведінку секретаря найбільш вдало ілюструє вислів: «Обличчя, поза, жест, тон голосу повинні передавати доброзичливість – при зустрічі, зацікавленість – при вислуховуванні, люб'язність – при обміні думками та під час суперечок, співчуття та тактовність – під час зауважень та критики».

В рамках інтеграції України в ЄС процеси міжнародного співробітництва поглиблюються, створюються міжнародні компанії, в яких роль і значення секретаря є дуже вагомою. Однак для того, щоб стати успішним працівником такої компанії необхідно володіти іноземною мовою. Ми з вами активно працюємо в цьому напрямі і продемонструємо це зараз.

Dialogue:

Secretary: Good morning. Dream's office. How can I help you?

Oksana: Good morning. Could I speak to George Brown, please?

Secretary: May I ask who's calling?

Oksana: It's Oksana.

Secretary: Could you tell me what it's about?

Oksana: No, I'd like to speak to him personally.

Secretary: Just hold on, please... I'm sorry. He's busy at the moment. Would you like to speak to somebody else?

Oksana: No, I have to speak to George Brown.

Secretary: O.K. Can I take a message or shall I ask him to call you back?

Oksana: Could you tell him I called and I'd be grateful if he'd call me back. I'll be in my office all morning.

Secretary: Does he have your number?

Oksana: Yes, but just in case, I'll give it to you. It's (001) 202-123-4567.

Secretary: So, that's (001) 202-123-4567.

Oksana: That's right.

Secretary: O.K., I'll give him your message. Goodbye.

Oksana: Thank you. Goodbye.

Викладач. Ви отримали випереджувальне завдання – підготувати відеоматеріал про ваше професійне свято. Що ж вам відомо про міжнародний день секретаря?

Учениця. Міжнародний день секретаря в багатьох країнах відзначають в останню середу повного квітневого тижня. Офіційно це свято називається Днем професійних адміністративних працівників. Вперше його почали відзначати американці ще в 1952 році. Відомо, що професійний день секретарів придумав журналіст з Нью-Йорка Гаррі Клемфусс, який вирішив виділити окреме свято для представників цієї професії в рамках проведення Тижня професійних

адміністративних працівників США. Пізніше традиції святкування Міжнародного дня секретаря перебралися через океан. Поступово контингент людей, які відзначають це свято, розширився. У наші дні цей день вважають «своїм» всі офісні працівники: помічники керівників, офіс-менеджери, секретарі-референти, асистенти і спіч-райтери. Всі ці люди об'єднані однією професією, яка входить в число найзатребуваніших у світі.

Викладач. Я опрацювала ваш матеріал і пропоную найкращий його варіант. Я дякую за роботу і сподіваюся, що ми надалі будемо продовжувати подібну практику творчого пошуку. **Відео.**

Викладач. Дорогі учні, секретар повинен вміти не лише працювати з документами, відвідувачами, офісною технікою - це повинна бути творча ініціативна особистість, що зуміє організувати корпоратив для колективу, придумати оригінальне привітання для керівника чи колег-працівників, створити у колективі позитивний святковий настрій. Все це вміють робити наші учні. Отже, для гарного настрою пропонуємо Вам танець «Офіс-леді». **Танець.**

Вся правда про життя секретаря: Секретар не запізнюється – він ходить по магазинах. Секретар не відсутній – він миє посуд. Секретар не їсть – він дегустує страви шефа. Секретар – не секретарка (секретарка – дружина шефа). Секретар не кокетує – він релаксує шефа. Секретар не сидить без діла – він охороняє спокій шефа. Секретар не фліртує, він перевіряє силу волі шефа. Секретар не збирає пліток, він готує звіт керівнику. Секретар не базикає по телефону, він тренує свій мовний апарат. Секретар ніколи не чухає потилицю. Секретар не палить – він знімає стрес. Секретар думає про те, про що не повинен думати шеф. Секретар не повинен думати про те, про що думає шеф. Якщо секретар забув про завдання шефа, він виконує більш важливе завдання шефа.

СЕКРЕТАР

Багато в світі є професій
На різний смак і вподобання,
Але найкраща з них усіх
Не підлягає порівнянню.
А професія ця — секретар,
Якщо точніше — діловод.
Її я вибрала не просто,
А щоб добитись перемог.
Буває важко її вчити,
Але ж не все дається зразу
Вирують в думці реквізити,
Довідки, листи, накази.
А вночі все сняться папки:
В одній фото, в другій тексти;
Підшиваєш їх до справи —
І вже просять щось принести.
Знов кипить все в голові,

І не знаєш, що де взяти,
Ще й комп'ютер зависає...
О! Як хочеться вже спати...
Але врешті п'ється кава.
Не встигаєш її пити —
І вже знову все в порядку,
Треба тільки потерпіти.
Та ви сильно не лякайтесь,
Є в ній миті і хороші:
Це коли в останній тиждень
Шеф вручає тобі гроші.
Тож, дівчата, не гадайте —
Задля роздуму багатства
І вивчайте, й приручайте
Всі секрети діловодства.

Пропоную Вам гумористичну пісню «Віп-секретар». **Пісня.**

Висновок. На превеликий жаль час нашої мандрівки завершується. Але ми встигли заглянути в історію, пригадати значення слова секретар, звідки бере початок ця цікава і сучасна професія, ще раз обговорили, які вимоги є сьогодні до фахівців цієї професії. Ми дійшли висновку, що секретар керівника повинен в першу чергу бути висококваліфікованим спеціалістом: добре знати діловодство, бути грамотним, уважно слідкувати за новинками у роботі з документами, знати іноземну мову, ділову державну мову, бути завжди культурним, толерантним, уважним, стриманим, ввічливим. І, головне, пам'ятайте, щоб стати справжнім майстром своєї справи потрібно любити свою професію і постійно вдосконалювати свої професійні знання і вміння.

Дмитришин Оксана Богданівна, викладач
Львівського політехнічного ліцею

ШОУ-ПРОГРАМА «САЛО ТО Є СИЛА»

Мета: Закріпити уявлення учнів про національний продукт – сало; розвивати комунікативно-мовленнєві вміння, уяву, закріпити словниковий запас англійських слів, необхідних у спілкуванні на кулінарну тему.

Форма проведення: пізнавально-розважальна шоу-програма.

Обладнання: реквізит національного характеру (віз, рушники, тин, квіти, дерева), екран, мультимедіа.

Святково прибрана сцена, з-за лаштунків ледь виглядає віз, рушники, дерево калини, криниця, лавка. На лавці сидить дівчина і вишиває рушник. З-за лаштунків у зал виходить вчитель і стає біля сцени.

Вчитель. Життя прекрасне!

Здається, я потрапила у рай.

Життя прекрасне! Хочеться співати.
Бо світ – це ми, казковість, мрія, гай...
І всього в світі не порахувати.
Життя прекрасне, тільки вір у це!
І ти відкриєш сенс життя живого.
На світ так глянеш, як собі в лице
І скажеш скільки в ньому є святого...
Життя – це рай, це – казка, це – любов!
Життя – це вірність, мрія, загадковість...
Повторюючи всі слова ці знов
Я передам онукам у спадковість.
Напишу оголошення у світ,
Що треба жити, а не існувати!
Хвилинку кожному берегти із літ,
Насправді жити, мріяти, кохати!!!

Доброго дня, вельмишановні гості, вітаємо вас на пізнавально-розважальному заході «Сало то є сила». Вас зацікавить чому саме сало? Оскільки сало для українців — не просто продукт харчування. Це своєрідна реліквія та невід'ємна складова української культури. Про нього складено пісні, приказки, притчі, анекдоти. Про що б жартували гумористи, згадуючи українців, якби не було сала. Користь від сала така, що і уявити важко! Недарма його так шанували впродовж віків. А для того, щоб краще відчутти смак сала, ми вас запросили до нашого ресторану. Сідайте зручніше і будьте як вдома, але не забувайте, що ви знаходитесь у затишному, старовинному ресторані з колоритною назвою «Сало». А яке може бути свято без гостей? То ж дозвольте представити наших гостей, які гостинно прибули на свято:...З Вашого дозволу, ми розпочинаємо...

Стук у двері... *(До ресторану заходять відвідувачі – телерепортер із дівчиною. У дверях їх зустрічає хазяїн – колоритний український козак із вусами, і просить заходити).*

Телерепортер:

Т. Здрастуйте. Мене звати Мирон. А це моя колега із Лондона Мері. Ми знімаємо сюжети про цікаві місця відпочинку у Львові.

А. Hello! I heard that your restaurant is very popular in Lviv. Tell us about it!

Т. Ми хочемо зняти сюжет про Ваш чудовий ресторан, про який всі говорять. Чи не розкажете Ви нам про нього?

Г. Так, заходьте, заходьте. Наше сало до Вашої камери!

А. Oh, there are so unusual! Is it a showcase?

Т. Моя колега сказала, що тут так незвично! Та запитала – це вітрина, чи експозиція? *(Наводить камеру на вітрину з різноманітним салом.)*

Г. Так, так. На вітрині сало. Сало звідусіль, зі всієї України: подільське, запорізьке, волинське, вінницьке, гуцульське, навіть кримське...

Т. Bacon from all over Ukraine: Podolsk, Zaporizhia, Vinnitsa, Crimea. А що, в Криму є сало?

Г. Ні, нема – все тут.

А. Oh! What's this?

Т. А це що? *(Показує на стіну з фотографіями свиней).*

Г. Це найкращі рекордсмени, що дають сало державі! «Хряки України!»

Т. These are the best champions, giving bacon State. Як це все цікаво...

Г. Так, а поряд ви бачите їхні досягнення. Такого сала нема ніде! Аж на 10 пальців! *(Показує здоровезний шматок сала.)*

Т. This is no bacon anywhere!

А. What is the showcase?

Т. А це що за вітрина? *(Багато сортів сала)*

Г. Це – інтернаціональна експозиція. Сало угорське, сало хорватське....

А. It is very interesting. Can we taste?

Т. А покуштувати можна?

Г. Так, так, тільки руками не чіпати, це ж експонати!

Т. Так ... *(Проходить далі до залу)* А це що? *(Репортер показує на яскраву вітрину.)*

Г. Так, дивіться, це – сало в мистецтві! *(Показує на Венеру.)* З чистого сала! Тільки без рук! ...

Т. This –the bacon in the arts. With pure bacon (fat).

А. What happened?

Т. А що сталося?

Г. Нічого... з'їли, ...на фестивалях...

Т. Ate! Ай, яй,яй!...

Г. Та Ви не зважайте, проходите далі, тут можна куштувати. Пригощайтесь!

А. No, no. We are not hungry.

Т. Не треба, ми не голодні.

Г. Я вас запрошую до нашого ресторану. Проходьте в зал, там дуже смачні страви. Ідіть сюди!

Т. We are invited to the restaurant.

(Репортер і оператор заходять до залу ресторану. Грає українська музика. Хазяїн підводить їх до столу. Офіціантка приносить меню. Вони сідають).

А. Thank you!

Г. Сало буде!

З-за сцени поволі викочується віз. *Спереду його втомлено тягне Іван, зупиняється і витирає спітнілого лоба), а позаду спочатку руками, а потім шиєю, ніби силкуючись, падає і спотикається, помагає Стецько, зупиняються.*

Іван: Гов.... Станемо на перепочинок. Втомився я.....*(витирає чоло).*

Стецько: А я як втомився.....*(махає головою).*

Іван: Тита ти ж усю дорогу за тим возом спокійнесенько собі човгаєш, так ще й ниєш який ти голодний.*(махає на нього рукою).*

Стецько: І певно що голодний, що я аж обомліваю *(вдає, що падає, закочуючи очі, Іван подає йому руку, щоб підняти)*

Іван: І нащо ти мені на мою голову здався, ніякого толку од тебе.

Стецько: Як це ніякого, як це ніякого.....Та ж самому обідать, якось воно не теА тут я, Іванцю, чуєш, чуєш, а що то за дівчина отам біля криниці.

(Іван встає і зацікавлено простує у той бік, де дівчина на лаві сидить).

Іван *(кланяючись)*: Здоров була, дівчино! Як тебе зовуть?

Дівчина: Марічкою. А Ви хто такі будете?

Іван А ми чумаки, по сіль ходили, додому вертаємо, та й сіли одпочити.

(Стецько, безцеремонно штовхаючи дівчину, сідає на лаву біля неї).

Марічка *(розгублено встаючи, скручує рушник і відкладає в бік)*: Ви мабуть утомились, то ж я зараз....., зараз....*(іде за тин і звідти виносить глек зверху накритий рушником і хліб, а в згортку ще і подає чумакам).*

Іван *(кланяючись, бере з її рук глек і починає пити)*: О це ж спасибі тобі, Марічко, за добру душу твою.

(Стецько повертається на те місце, де вони починали обідати, кладе хліб і хвацько береться розгортати згортку).

Марічка: За що ж мені дякувати, я рада Вам допомогти.

(Стецько все ще намагається розгорнути згортку, крутить його у руках).

Стецько *(розгорнувши, сплеснув у долоні)*: Яка ж ти молодець, Марійко, я вже буцімто помирав *(показує, як він вмівав)* од голоду, а ти мене порятувала *(починає їсти хліб з салом)*. Ам-м-м! Ум-м-м! Смакота! Хочете шматочок?

Іван: Ні, дякую.

Стецько: Ну й дарма, а сало й справді чудове.....Ой, Марічко, це ти ж бо чудова, але ж сало..., сало..... краще. Я так люблю те сало, я спав би і їв би, і в день їв би, і ним би укривався.

Марічка: А чи довгий Ваш путь, де Ви бували і що нового чували.

Іван: Довго ми були в дорозі, багато де були, різних людей зустрічали.

Стецько: Шо та то є та *(говорить і одночасно жує)*.

Марічка: Ой як цікаво, а розкажіть і мені щось цікаве *(сідає поруч)*.

Іван: Цікаве!? *(Задумано)*.

Стецько: А ти про сало, про сало розкажи.

Іван А ти би тільки про те сало й говорив.

Стецько: Та я ж його рідненьке так люблю...так люблю... Ти розповідай, а мені ніколи *(показує на шматок сала з хлібом)*. А ти послухай.....

(Звучить класична спокійна музика).

Вчитель. Відомо, що в Україні споконвіку люблять сало, навіть жартом називають його вітаміном С. Сьогодні науково підтверджено, що сало – корисний продукт, воно і годує, воно і лікує. Сало є частиною багатьох національних кухонь, але асоціюється сало саме з Україною і українцями.

Ведучий 1. Хоча побутує думка, що українці та сало — речі нероздільні, батьківщиною сала є зовсім не Україна. Батьківщиною сала правильніше вважати Італію. Саме там три тисячі років тому з'явилася ідея використовувати свинячий жир як дешеву і калорійну їжу для рабів, що працювали на мармурових каменоломнях.

Ведучий 2. Вважається, що Колумб зміг дістатися до Америки завдяки тому, що серед запасів у нього було багато шинки і сала, яке може зберігатися до

півроку і забезпечує калорійне харчування. Тому можна сказати, що сало зробило свій неоціненний внесок і в світову історію!

Ведучий 1. У Середньовіччі сало їли у великих кількостях. Сам Святий Бенедикт, засновник ордена бенедиктинців, дозволив ченцям їсти сало. Сало не тільки їли, з нього ще робили свічки. При свічках ченці переписували книги — так сало допомогло зберегти світло культури і передати його нам.

Вчитель. Сало ... О, сало... Але, вибачте. Ой що ж це я розмірилась Від цього феєричного запаху, який витає у нашому ресторані, аж у голові туманиться. Сало, до речі, століттями, майже до недавнього часу використовувалося як єдине мастило в промисловості. А знаєте, що салом змащували вітрила кораблів?

Стецько. Ага. Ото я думаю, чого цей возяка їхати не хотів. Правду тато казали: як не змастиш — не поїдеш.

Ведучий 2. Вже навіть діти знають, що Україна — колиска світової цивілізації. І плуг, і гончарне коло ми придумали, і писемність. Від чого такий розум? Від сала! Єгиптяни ще й фундамент до своїх пірамід не заливали, коли трипільці-українці жили собі любісінько, вирощували пшениченьку, гончарували, писанкарювали і ... їли сало. Відкриймо стародавню історію чи словник-енциклопедію: у чужоземних культурах присутнє наше сало...

Ведучий 1. А як неповторно увінчують гору вареників чи галушок у полумиску ароматні, рум'яні та хрумкі шкварочки! Якщо запитати будь-кого з українців, який продукт вони вважають культовим, переважна більшість, переконаний, назвуть сало. Саме воно наділене всезагальною любов'ю та шаною.

Ведучий 2. Скільки чули ми, українці, в Україні і не в Україні суцї, кпинів та єхидних знущань над нашим національним продуктом — салом! Але нашу любов до сала ніхто не перекреслить. Самі їмо, друзів пригощаємо, сусідам даємо і ворогам рекомендуємо. Бо в чому ж сила? В салі сила! Чим більше у нас сала, тим легше нам пережити знегоди!

Ведучий 1. Візьмімо римських саліїв. Ці жерці своїми піснями дали початок римській літературі. А все — завдяки салу. Поїли нашого національного продукту — і заспівали. Не було би сала — не було б і шедеврів давньоримської літератури. Воістину: буде сало — буде пісня! (*Звучить пісня*).

Ведучий 2. Навіть римську богиню успіху і здоров'я звали не як-небудь, а *Салюс*. Відомі в давній історії жінки — *Саломея* — теж своїми іменами рекламували сало (видно, на ньому, рідненькому, викохали свої спокусливі форми).

Ведучий 1. Іудейський цар *Соломон* — теж наша людина. Колись він був *Сало-мен*, але як перейшов на релігію, що забороняє їсти сало, то довелося підкорегувати й ім'я.

Ведучий 2. Середньовічні *ва-сали* — це люди, які відповідали за доставку сала до столу своїх сеньйорів. Як ви думаєте, завдяки чому розквітнув Версаль у Парижі? Завдяки салу!

Ведучий 1. Та й французький *салон* — це місце, де можна, спокійно бесідувати з поважними людьми за келихом шампанського, закусуючи *салом*.

Ведучий 2. Коли людина гарно наїється сала, то одержує таку енергію, що хоче стрибати, підскакувати, перевертатися. Так з'явилося у спорті сальто. Італійські співаки виводять чарівне бельканто: *«Без сала мучусь»*. (Звучить пісня).

Вчитель. Як національна страва, воно стоїть поряд з такими безсумнівними візитними картками української кухні як борщ, вареники, голубці, галушками. Сало вживається в їжу в свіжому, копченому, вареному, тушкованому або смаженому вигляді і має багато личин наприклад: приготовлене солоне підшкірне свиняче сало носить назву «шпик»; невеликі обсмажені шматочки сала називаються «шкварки»; сало з м'якими прожилками називається російською «грудинка» або англійською «бекон».

А знаменита англійська яєчня з беконом? Бекон – це що? Воно саме – сало. Англійці ж – народ здоровий, розсудливий і вчений, і про своє здоров'я піклуються добре. З'ївши такий сніданок, англійці підкорювали моря, розвивали капіталізм, винаходили парові машини.

І яких тільки страв не придумано з цього продукту! І навіть десерти! Ще зовсім недавно *сало в шоколаді* вважалося жартом. Про це блюдо складали анекдоти і смішні історії. Ця назва навіть стала прозивним і означала вона щось зовсім не смачне і компоненти між собою не поєднувались. Однак, це справжній десерт і вишуканий делікатес. Вашій увазі пропонуємо цей шедевр.

Українська любов до цього продукту безмежна. На його честь уже й фестивалі створюють. Щороку уже стало доброю традицією у Луцьку та Полтаві проводити фестивалі сала. Де салу присвячують пісні, поети читають вірші, а господині з різних регіонів намагаються одна поперед другої пропонувати для дегустації свої смаколики. (Пісня про сало, відеоролик) .

Вчитель. Любителі сала по всій Україні утворюють клуби і навіть створюють цілий рух саломанів. Це вони й видумали новий кулінарний шедевр – салбургер. Про який навіть написано гімн:

Союз непорушний любителів сала
З'єднала навіки звичайна свиня.
З продуктом цим ера новітньою стала!
Без нього не можна прожити і дня!
Слався, закуско, рідна і модна!
Зоряний час твій нарешті гряде!
Сало свиняче – сила народна,
Всіх саломанів в майбутнє веде!
Без сала на полі нема косовиці.
Без сала, без шкварків нема України!
Без сала, як кажуть, немає життя!
Трагічне у нас майбуття без свинини:
Без сала ми всі – як без мами дитя!

Отож і ми вирішили створити великий салбургер, чим встановити своєрідний рекорд, (акцентує увагу на великому салбургері, біля якого ніби імітуючи роботу трудяться троє дівчат). А на столі у нас сало копчене, солоне, мари-

новане, запечене і варене, свіжісіньке чи добре просолене й вистояне, з перцем і часником, з паприкою чи тмином.

Марічка. Ой як цікаво! А чи правда, що сало таке корисне?

Стецько. Тю, та звісно, що так.

Іван. Сало сила ...

Стецько. Спорт могила!

Іван: Поки грубий схудне ...

Стецько. Худий здохне (бо не їв сала)!

Іван. Найкраща птиця...

Стецько. То ковбасало! Словом, нашому салові пора ставити пам'ятник. І нехай він буде вкритий тонюсіньким (*показує пальцями*) шаром сусального золота!

Ведучий 1. Сьогодні, коли поширюється здорове харчування з невеликим вмістом жирів, сало стає більше традиційною закускою на національному столі, ніж основною стравою.

Ведучий 2. А ви знаєте, що сало має і лікувальні властивості? Наприклад, якщо у вас раптово розболівся зуб, замість пігулки візьміть невелику скибочку солоного сала, яку заздалегідь потрібно очистити від частинок солі і відокремити від шкіри, і прикладіть його за щоку до хворого зуба.

Ведучий 1. Допоможе сало і при варикозному розширенні вен. Скибочки несоленого сала слід прикласти на хворі місця (вузли) і закріпити їх за допомогою пов'язки. Пов'язку не слід знімати протягом доби.

Вчитель. Існує дуже багато рецептів в народній медицині щодо застосування сала. А чи знаєте ви, що існує і **Закон «Про сало»**. А ось як він виглядає. (*дівчина показує закон*). А ви, дорогі гості, можете з ним і ознайомитись.

Виходячи з історичної місії Сала як провідника гуманізму та суспільної моралі; зважаючи на глибокі соціальні проблеми країн, де Салоїдство ще не стало головним способом життя пересічної людини, та утверджуючи право на глобальну гегемонію Сала та підпорядкованих ньому Салопродуктів, Верховна Рада України урочисто приймає цей Закон. **Стаття I. Терміни:** 1. Салоносець – свиня або кабан. 2. Саловач – громадянин України або за їх дозволом – іноземні громадянин. 3. Салоненависник – терорист, ворог усіх салоспоживачів. 4. Саловласник – громадянин, який досяг 18-річного віку та має право вступити у цивільно – правові відносини. До досягнення такого віку саловласником правом розпорядження Салом та салопродуктами володіє його опікун.

Стаття II. Роль Сала та присяга: 1. Віднині іменник «Сало» у будь-яких відмінках підлягає написанню з великої літери. Порушення цього правила тягне адміністративну чи кримінальну відповідальність.

Стаття III. Політична реформа: 1. Проводиться всенародний референдум з одним питанням: «Ви підтримуєте любов до Сала?»

Стаття IV. Валютна реформа: 1. Засалені купюри приймаються в обмін з номіналом 1,5, а нові – 0,5. 2. Банки продають валютні запаси в обмін на запаси Сала (золото).

Стаття V. Цивільно-правова реформа: 1. Приватна власність на Сало є непорушною та гарантується законом. 2. Націоналізація Сала не дозволяється ні за яких умов. 3. Подарунки Сала несалоїдам забороняються та переслідуються законом. 4. Розподіл Сала при розлученні здійснюється по-чесному: підчервина залишається салоїду, що плекає дітей, обсмалена шкіра – іншому члену подружжя.

Стаття VI. Зовнішньо - економічні відносини: 1. Вивіз Сала за межі кордону заборонено як державне надбання. В межах єдиного економічного простору дозволяється експорт сала кнуру. 2. Ввіз так званого «сала» з-за кордону заборонений, позаяк за кордоном немає Сала, а є його замітники.

Стаття VII. Мистецтво та культура: 1. При написанні віршів та поем єдиною римою слову «Сало» може бути слово «мало». Дозвіл на порушення цього правила дається виключно головою інформаційно-аналітичного управління адміністрації президента.

Стаття VIII. Прикінцеві положення

Замість сала їсть хто птицю,
Не годяться в українці.
Замість сала їсть хто шинку,
Не годяться в українки.
Замість сала їсть хто шпроти,
Ті не зовсім патріоти.
Любі друзі! Їжте сало,
Щоб Вкраїна не вмирала!

Стецько. О пождіть, пождіть, а я те ж дещо про сало знаю. *Ода... салу.* Не знаю, що то значить те слово, але тато казали..., а він в мене мудрий...то я вам кажу...бо я ж його СИН!!!! Українське сало (*Стецько встає, самозакохано розповідає, нікого не помічаючи ...Іван з дівчиною, закохано дивлячись одне на одного, підсовуючись, туляться і непомітно відходять до криниці*).

Над безмежним океаном
Лайнер проліта, (*показує, як летить лайнер, робить ласточку*)
А в салоні дід старенький
Сало уплітав. (*облизуючись, гладить себе по животі*)
Пахне салом українським
На увесь літак.
Підбігає стюардеса
І говорить так:
— Командір наш сало любить,
Он у нас хохол.
Просіт он кусочек сала
Принести на стол.
Настовбурчились у діда
Вуса, наче дріт.
— Він не буде їсти сала,

— Відмовляє дід.
Вертається стюардеса
Через п'ять хвилин.
— А у нас любитель сала
Єсть ще один.
— А це ж хто? — старий питає.
— Наш второй пілот.
Он хохол и любить сало.
Щирий патріот.
Дід серветкою утерся:
— Дівко чи мадам,
Він не буде їсти сала,
Повторяю вам.
Стюардеса пильно в очі
Дивиться йому.
— Як це так — не буде їсти...
Пояснить, чому.
Дід накупився сердито:
— Поясню, мадам.
Той і цей не будуть їсти
Тому, що не дам.
Українцям дав би сала,
А хохлам — не дам!

Іван. Час уже ... Гей, Марічко, їдьмо з нами. Он там, де за горою сонце сідає, ми з Стецьом і проживаєм. Добре, добре буде там.

Вчитель. Ну ж бо, браття, всі на сцену
Бо закінчуємо вже.
І у нашім ресторані
Всім смачного побажаєм!
Бо без сала — ми не сила
І не український народ.
Хай живе і процвітає
Сало, сила і народ.
Пісня «А ми бажаєм вам добра».

Дрогомирецька Марія Мирославівна, викладач
Вище професійне училище № 71, м.Кам'янка— Бузька

ГРА «КРАЩИЙ ЗНАВЕЦЬ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР»

Мета заходу: розширити знання з агротехнології, що є одним з основних предметів в професії «Тракторист–машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «А», «В», «С»), водій автотранспортних засобів (категорії «С»), слюсар-ремонтник».

Хід гри

I. Організаційна частина. Оголошення завдань, які винесені на гру. Поділ учнів на команди. Вибір назви команди, девізу, емблеми.

II. Вступне слово.

Польові культури – це ті рослини, з якими ми зустрічаємось щоденно, без яких не може бути нашого щоденного існування, нашого добробуту. Наші предки займались землеробством ще 9 тисяч років тому і саме з того часу займалися вирощуванням сільськогосподарських культур. Звичайно, що кількість і різноманітність цих рослин в ті часи не була настільки великою як сьогодні, та і вирощування їх не проводилося на високому агротехнічному рівні. Сьогодні високі агротехнології дають змогу одержати значні врожаї сільськогосподарських культур.

Як ми орієнтуємось у великій кількості польових культур? Про це сьогодні дізнаємося, перевіривши, як ви опанували навчальний матеріал, і визначимо найкращих знавців польових культур і технології їх вирощування.

III. Знайомство з командами та їхніми капітанами, членами журі.

Групу учнів поділено на три команди. Кожна з команд має свого капітана, який і керує діями команди. Також відбувається знайомство з членами журі, до складу якого входять кращі учні 4 курсу.

IV. Голова журі пояснює правила гри. 1. За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал. 2. За некоректну поведінку знімають 1 бал з команди. 3. За вміння вірно розробити технологію вирощування культури нараховується 3 бали, якщо на думку членів журі відповідь не точна то кількість балів зменшується. 4. Переможе та команда яка набере найбільшу кількість балів. 5. Після кожного конкурсу голова журі підводить підсумок оголошуючи переможця і загальну кількість балів. 6. Роль ведучого виконує викладач.

Отже, починаємо змагання.

Конкурс 1. Представлення команд. Кожна команда протягом 2-3 хвилин представляє назву, девіз, демонструючи газету і захищаючи її.

Конкурс 2. Знайти зайве. Від кожної команди виходять по одному представнику, їм пропонують по три назви, серед яких потрібно знайти зайве. 1. Пшениця, горох, овес, ячмінь. 2. Топінамбур, батат, буряк, картопля. 3. Гречка, рис, просо, соя.

Конкурс 3. Хто швидше. Команда пропонує відповісти на поставлені запитання. Перемагають ті, хто швидше дасть правильну відповідь.

1. Назвіть озиму зернову культуру, яка найменш вибаглива до чинників навколишнього середовища. (Озиме жито). 2. Чому зернобобові культури є добрими попередниками. (Тому що на їх кореневій системі є бактерії, що синтезують азот). 3. Який захід необхідно провести, щоб підвищити врожайність гречки і чому? (Вивезти вулики з бджолами). 4. Що необхідно зробити, щоб виростити екологічно чистий врожай с/г культур? (Сорти, сівозміни, біологічні методи боротьби). 5. Чому льон не переносить монокультури при вирощуванні? (Ві-

дбується зараження ґрунту хворобами, ґрунт терпить від льоновтоми). 6. Яка олійна культура є стратегічно важливою для України? (Озимий ріпак).

Конкурс 4. Продовжити речення. Кожній команді пропонується по два речення. 1. Найкращими попередниками озимої пшениці є ... (пари, кормові боби, горох, вика, ріпак, горохо-вівсяна та вико-вівсяна суміш, кукурудза на силос). 2. Найкращими попередниками льону є ... (удобрені просапні попередники, картопля, кукурудза, цукрові буряки, вико-вівсяні сумішки, горох). 3. Найкращими попередниками картоплі є ... (озимі зернові, зернобобові культури). 4. Найкращими попередниками гороху є ... (картопля, кукурудза, цукровий буряк, озима пшениця). 5. Найкращими попередниками цукрових буряків є ... (озимі зернові, горох, конюшина, кукурудза на силос). 6. Найкращими попередниками озимого ріпака є ... (вико-вівсяна суміш, суміш вики і жита, конюшина першого укусу, рання картопля).

Конкурс 5. Малюнок. За допомогою олівців учням пропонують розробити технологію вирощування даних культур і захистити свої роботи, захист проводять капітани. 1. Озима пшениця. 2. Картопля. 3. Озимий ріпак.

Конкурс 6. Кращий знавець польових культур. Кожній команді дається можливість відповісти на групу запитань протягом 3 хв. Виграє та команда, яка відповість на більшу кількість запитань.

1. А він цвіте синьо - синьо (льон). 2. Його голова нагадує сонце (соняшник). 3. Мед з даної культури дуже смачний і корисний (гречка). 4. З нього варять пиво (ячмінь). 5. Його зерно є джерелом енергії для організму (овес). 6. Олію цієї рослини використовують для виробництва пального (озимий ріпак). 7. Цю культуру називають ще другим хлібом (картопля).

Конкурс 7. Розв'язати криптограму. Та команда, яка швидше зачитає прислів'я зашифроване в криптограмі виграє.

Конкурс 8. Поетичний. Учні пропонується скласти невеликі вірші про с/г культури і зачитати їх.

VI. Підведення підсумків і оголошення результатів гри. На завершення конкурсу голова журі підбиває підсумки та оголошує результати змагання, а саме підрахунок балів, визначення переможців, вручення призів.

Кучерук Людмила Денисівна, викладач
Вищого професійного училища № 29, м. Львів

КОНКУРС-ШОУ **фахової майстерності за спеціальністю** **«Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних»**

Мета: поглиблення знань про бухгалтерський облік та його проблеми; розвивати економічне мислення; формувати культуру праці; виховувати в учнів професійно важливі якості.

Завдання: 1. Поглибити знання учнів на бухгалтерську тематику. 2. Розкрити сутність категорій бухгалтерського обліку шляхом постановки проблемних питань. 3. Розвивати самостійність учнів у ході вирішування практичних питань. 4. Відпрацювати навички підготовки відповідних документів і перевірки їх достовірності.

І вед. Доброго дня, дорогі друзі! Сьогодні ми зібралися з вами на заключний конкурс фахової майстерності зі спеціальності «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних». Вже вдруге змагаються наші учасниці за звання кращої з професії, вони вже пройшли перший найважчий і відповідальний етап конкурсу фахової майстерності в групах, залишився останній крок змагань і демонстрації вмінь і навичок.

ІІ вед. Зрозуміло, що весь спектр наших досягнень ми сьогодні продемонструвати не зможемо за браком часу, але найкращі та найцікавіші моменти спробуємо показати.

І вед. А допоможуть нам в цьому кращі учені груп № 302: Семчишин Марія, Фалінська Марія, Хащівська Ганна.

ІІ вед. Та групи ТУ 1: Василів Ганна, Гуменчук Ірина, Симошин Мар'яна.

І вед. Нелегка доля очікує сьогодні на вельмишановне журі, якому доведеться обирати кращу серед кращих. Дозвольте ж представити вам наших професіоналів:

ІІ вед. 1. Судійства основну методу
Надасть старійшина училищного народу!
Заст.директора з навчально-виробничої роботи
КУТНИЙ ЯРОСЛАВ АНТОНОВИЧ.

І вед. 2. Папери править, як коректор
Наш головний суддя –
Старший майстер
ТИЗЬО МАРІЯ ВАСИЛІВНА.

ІІ вед. 3. Шукати різні заковики
В паперах буде сама
КОПИЧИН ЛЕСЯ РОМАНІВНА.

І вед. 4. Художньо кожного із нас
Оцінить виховання ас!
КОМАРНИЦЬКА НАТАЛІЯ СЕВЕРИНІВНА.

ІІ вед. 5. Свій професійний коментар
Надасть нам справжній СПЕЦІАЛІСТ
КЕБАС СВІТЛАНА ПАВЛІВНА.

І вед. 6. А допомогу і підказку
Їм всім надасть
КУЧЕРУК ЛЮДМИЛА ДЕНИСІВНА.

ІІ вед. З журі і учасниками ви ознайомлені, а тепер прошу зайняти свої місця. Тож зустрічайте їх оплесками! (Під оплески учасниці конкурсу займають свої місця).

Учасниця гр. 302: Спасибі вам, організатори події,
В якій сьогодні участь беремо!
Спасибі всім, хто тут за нас радіє
І вболіває! Не підведемо!

Учасниця гр. ТУ–1: Хай усім нам пощастить сьогодні,
Хоч й маленьких зичу перемог!
Хай не забринить сльозинка жодна.
Тільки з радості! І бережи нас Бог!

Викладач бух обліку (знайомить із конкурсом). Конкурс буде складатися з 5 завдань: 1. Вікторина «Бухгалтерський марафон ерудитів». 2. Практична частина – заповнення первинних документів. 3. Конкурс «Везунчик». 4. Конкурс «Знайди загублені літери». 5. Конкурс «Хто першим відгадає слово».

Оскільки наш конкурс пов'язаний з бухгалтерським обліком, то і оцінювати відповіді ми будемо не в балах, а в гривнях. Хто більше заробить – той і переможець. Максимальна кількість зароблених коштів – 70 гривень. А поки наші конкурсанти будуть готувати відповіді на завдання, учні групи 302 нас ознайомлять із історією бухгалтерського обліку, поняттями, які вони вчили на уроках, трішки порозважають.

I вед. Розпочинаємо гру «Бухгалтерський марафон ерудитів». Чому марафон? Як відомо, назва «Марафонський біг» пов'язана з легендою про давньогрецького воїна, який пробіг 42 км 195 м із поселення Марафон в Афіни, щоб принести звістку про перемогу греків над персами. Це сталося у 490 р. до н.е. Таким чином воїн увічнив пам'ять про перемогу грецьких військ Мільтіада, а в легкій атлетиці з'явився такий вид змагань, як біг по шосе на найдовшу дистанцію—42 км 195 м (марафонський біг).

II вед. Тому всім учасникам гри — кмітливим ерудитам — пропонується випробувати власну витривалість, ерудованість, логічне мислення, швидкість реакції на дистанції довжиною 42 запитання зі знань бухгалтерського обліку.

I вед. Увага! Оголошуємо правила гри. Грають одночасно дві команди. Кожному учаснику дається завдання із 42 питань, на які необхідно дати відповідь протягом 20 хв. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 грн. Учасниця, яка перша прийде на фініш – отримує додатково 1 гривню (додаток 1).

II вед. Поки наші учасники працюють ми вам нагадаємо коротко про історію бухгалтерського обліку.

I вед. Бухгалтерський облік існує вже багато століть. Знайдені перші записи господарських операцій між племенами, датовані 5000 роком до нашої ери. У древній Греції записи витрат на будівництво державних закладів висікали на стінах будинків. З таких записів, наприклад, стало відомо, що Парфенон (храм богині Афіни—діви в Афінах) коштувала 469 талантів срібла (талант найбільша вагова і грошово—вагова одиниця в грошових системах давніх народів), що приблизно дорівнює 2 млн. доларів в сучасних цінах.

II вед. Приблизно в 200 році до нашої ери квестори Римської імперії здійснювали контроль за державними бухгалтерами на місцях. Звіти квесторів відп-

равлялись у Рим, де вислуховувались екзаменаторами. Ця практика дала нам термін «аудитор» (від латинського «слухати»).

I вед. «Підраховуй і оцінюй, що даєш і що отримуєш, і запиши» – це порада царя Соломона тим, хто постійно перебував у торгових відносинах, яка наведена у Біблії. Про важливість і увагу, яка приділялась бухгалтерському обліку свідчить також той факт, що на Паску жерці Єрусалимського храму не розпочинали службу, доки «головний бухгалтер» Іудеї не закривав всі рахунки і не складав звіт. Належну увагу приділяли бухгалтерському обліку і контролю також великі філософи Греції. Так, ще Аристотель у своїй «Політиці» чітко розмежовував облікові та контрольні функції.

II вед. У середні віки в бухгалтерському обліку настав застій, але в часи хрестових походів в Італії увага до обліку, його розвитку активізувалась. У п'ятнадцятому столітті відділення банку в Медичі повинні були представляти річні бухгалтерські баланси головній посадовій особі у Флоренції. У 1631 році з Голландії в Плімут та Массачусетс був посланий бухгалтер для аналізу зростаючої заборгованості колонії. Це була перша аудиторська перевірка в Америці.

I вед. Базовою теорією дисципліни бухгалтерського обліку є теорія подвійного запису. Подвійний запис виник із розвитком товарно–грошових відносин і, з юридичної точки зору, відображає наявність прав і зобов'язань. З філософської точки зору, подвійний запис є наслідком причинно–наслідкових зв'язків. Тобто, в бухгалтерському обліку діє закон подвійності.

II вед. Перші згадки про наявність подвійного запису, при якому кожна сума господарської операції записувалась двічі, знайдено у працях італійського історика Т.Зерби, датованих 1391 роком нашої ери. У 1458 році вийшла праця купця з Дубровника Бенедетто Котрулі «Про торгівлю досконалого купця», у якій є глава про подвійну бухгалтерію.

I вед. Найбільш повно метод бухгалтерського обліку з використанням подвійного запису було описано францисканським монахом, видатним математиком Лукою Пачолі (1445–1515р.) в трактаті «Про рахунки і записи» у 1494 році, який у своєму методі спирався на основоположне бухгалтерське рівняння:

Активи = Зобов'язання + Капітал

Тобто сума записів за дебетами усіх рахунків дорівнює сумі записів за кредитами. Лука Пачолі розглядав облік як універсальну методичну науку. Йоганн Вольфганг Гете (1749–1832) великий німецький поет і мислитель, автор всесвітньо відомої грандіозної драматичної поеми «Фауст» охарактеризував метод подвійного запису, як одне з найгеніальніших досягнень людства.

II вед. Усе в історії стає на місце: непотрібне зникає, а бухгалтерія була, є і має прекрасну перспективу. Сучасне підприємство, яке хоче працювати і добре заробляти, приділяє велику увагу ролі бухгалтерії. Адже бухгалтерський облік є важливим елементом економічної системи, без знання якого неможливе ефективне управління підприємством.

I вед. Бухгалтерський облік – це одне з головних джерел інформації про виробничу і фінансово–господарську діяльність підприємств і об'єднань необхід-

ної для прийняття та реалізації управлінських рішень. Лише налагоджена система бухгалтерського обліку дозволяє отримати необхідну інформацію для забезпечення управління господарською діяльністю підприємства. Отримана інформація аналізується для прийняття рішень, а тому неналежна якість бухгалтерської інформації може призвести до неправильних висновків і прийнятих рішень. Крім того, бухгалтерська інформація забезпечує контроль за збереженням активів підприємства, у зв'язку з чим є важливим засобом зміцнення фінансового стану підприємства. На будь-якому підприємстві облік і звітність займають центральну позицію, оскільки цифри свідчать про успішну чи безуспішну діяльність підприємства.

II вед. Знати бухгалтерський облік необхідно не лише бухгалтерам, але й менеджерам усіх рівнів.

Цицерон називав філософію культурою розуму. З таким же правом бухгалтерський облік можна назвати культурою бізнесу.

I вед. Бухгалтерський облік – це робота, про яку можна сказати словами Данте: «Тут потрібно, щоб душа була твердою, тут страх не повинен радити».

II вед. Бухгалтерський облік, в широкому розумінні, є основною інформаційною базою для пізнання людиною економічної дійсності, він ставить нові проблеми, розкриває нові можливості, спонукає до дій, про які ще вчора не було уявлення.

I вед. Сьогодні в соціально-економічному житті відбувається перетворення. Країна створює ринкову економіку. У зв'язку з цим зростають вимоги до підготовки фахівців економічних професій, в тому числі спеціалістів з бухгалтерського обліку, обліковців з реєстрації бухгалтерських даних.

II вед. Бухгалтер повинен забезпечити:

I вед. Повний облік грошових засобів, що надійшли, матеріальних цінностей, а також своєчасне відображення в бухгалтерському обліку операцій, пов'язаних з їх рухом.

II вед. Достовірний облік витрат на підприємстві; контроль за збереженням власності підприємства; економічне витрачання засобів.

I вед. Складання достовірної бухгалтерської звітності та надавання її у відповідні терміни контрольним органам; зберігання бухгалтерських документів.

II вед. Бухгалтер повинен проконтролювати:

I вед. Правильність оформлення прийому і видачі матеріальних цінностей.

II вед. Правильність витрачання фондів економічного стимулювання.

I вед. Правильність планування кошторису доходів і витрат.

II вед. Своєчасність платежів.

I вед. Правильне і своєчасне проведення інвентаризації грошових і матеріальних цінностей.

II вед. Наші конкурсанти вже «пробігли марафонську дистанцію». Прошу журі оцінити результати, а учасники отримують завдання для практичної роботи (додаток № 2). Критерії оцінювання: відповідь на 1 питання – 3 гривні, розв'язана задача – 5 гривень, перший відповівший – додатково – 1 гривня.

І вед. Учасники працюють, а учні групи 302 у літературній композиції розкажуть нам про ті знання, які вони набули на уроках бухгалтерського обліку.

1. У цифрах лунає мелодія вальсу,
Бухгалтери їм віддали перевагу.
Стихія бухгалтера — цифри і звіти.
У них насолода його почуттів,
Дебют — це баланс,
в подарунок же — квіти
Отримати б кожен бухгалтер хотів.
Бухгалтеру квіти ніхто не дарує,
Коли до копійки він зводить баланс.
В сумлінні його спокій панує,
Улюблена праця — це пісня, романс.
Лежить як реліквія вже рахівниця,
Комп'ютер те місце зайняв на столі,
Наука, мов фея або чарівниця,
Професія наша — це дар взагалі.

2. Неначе пагін виноградної лози,
Що промінь сонячний так лагідно голубить,
Що вгору пнеться, боячись грози,
До сонця, що його так любить,
Бухгалтер перешкоди омина,
На ниві трудиться, немов на полі бою,
Плоди законодавців пожина,
Напівдоспілі та гіркі до болю.
Бухгалтере, твоя праця не марна.
Є день, коли це справді зрозумієш,
Тримаючи в руці бокал вина,
Щасливий тим, що маєш і що вмієш.

3. Хочу сказати, мій милий друже,
Якщо ти знаєш, що полюбиш
Всі цифри чітко рахувати
І на рахунки записати.
Види кредитів розглядати,
Форми оплати праці знати,
Баланс, звичайно ж, визначати.
Підрахувати всі втирати.
Навести лад у документах,
Я План рахунків пропоную
Тобі носить завжди з собою.
Повір мені, він допоможе
Завжди тобі, як тільки зможе.
А ще, якщо ти енергійний,

І витривалий і надійний,
То швидше ти рушай до нас,
ВПУ чекає вас,
А бухгалтерія – це те,
Про що давно ти мріяв вже.

4. На сьогодні тебе «узаконили»,
На сьогодні тебе «остандартили»,
З новим Планом й реформами ти здружилася,
Бухгалтеріє рідна моя.
Від Пачолі ти — двоїста,
Ну а зараз – ручна і комп'ютерна.
Кажуть, ніби ти міжнародна,
А насправді – національна,
Бухгалтеріє моя багатостраждальна.
Для підприємств ти – як здоров'я,
Для інвесторів – як повітря,
Інформація твоя дуже цінна,
Бухгалтеріє моя дорогоцінна.
У любові і дружбі живуть
Рідні сестри твої:
Найстарша сестра – то фінансова,
Кажуть, всім вона голова.
Середня сестра – податкова,
Звітність дуже любить вона.
А найменша сестра – управлінська є,
Таємницю завжди вона береже.
І немає життя без них
ДПС, ФСС і ПФ,
А статистика їх доповня,
Бо у неї без них життя нема.

5. Оціни ж мене по-належному,
Поважай мене по-справжньому,
Любий мій керівнику!
Тоді жити будеш процвітаючи,
Штрафів, пені ніколи не знаючи.
І тоді зрозумієш:
Найпотрібніша я –
Бухгалтерія вірна твоя!
Є в світі наука про бухгалтерський облік,
Вона користується попитом скрізь.
Якщо підприємство на вищому рівні,
Бухгалтер досвідчений робить там звіт.
Слідкує за тим, щоб продукція їхня

Принесла значний підприємству дохід
Та щоб постачальники із покупцями
Приємно відзначили вигідний хід.
Результати фінансові будуть втішати,
Якщо доходи й витрати завжди рахувати.
Щоб збиток не був результатом робіт,
А тільки прибуток прийшов на поріг.

6. Я б в бухгалтери пішов,
Бабко моя мила,
Я би добре рахував
Якби ти мене навчила.
Це наука непроста —
Добре рахувати,
Дебет-кредит щоб пішов,
А сальдо — сховати.
Я ще трішки підросту,
Бабусю рідненька,
І тобі допоможу
Здати звіт швиденько.
І писати я навчусь,
Й добре рахувати,
Щоб тобі, бабусю,
В усьому допомагати.
А як звіти ми здамо
Квартальні і піврічні,
То гуляти ми підем,
Купатись до річки.
7. Бухгалтер - це професія,
Що виникла в далеку давнину,
Коли збирали піддані
Князівську данину.
Ходив за збирачами робітник,
Що називався княжий рахівник
У наш час бухгалтер
Складає документи, коли працює - не заходить
В його апартаменти.
Приймає участь він
У перевірочній комісії
Без нього не обходяться жодні ревізії.
Бухгалтер це великий трудівник.
На підприємстві - незамінний працівник.
8. Ми за партою востаннє
Сидимо й вчимо бухоблік.

Важко було у навчанні,
Але все уже пройшло.
Пролетіло, наче вітер
И не повернеться назад.
Що навчилися – то практично
У життя будем втілять.
Із професією «обліковець»
Підемо самотійно в світ,
Бо знання свої набуті
Показати треба всім.
А навчилися багато:
Знаєм про актив й пасив,
Як рахунки відкривати
І по них робити звіт.
А якщо не так щось буде,
Вмить ми виправимо все,
В бухгалтерії, як всюди,
Не буває «гладко» все.
Бухгалтерський облік дав нам змогу
Реально дивитись на речі усі
І правильно вирішувати питання,
Що не раз постають у нашім житті.
9. Шум і галас на уроці,
Ми дискусію ведемо,
Нам поставили питання –
Відповіді не знайдемо!
Все розкажу по порядку,
Суть у галасі така:
Ми вивчаємо бухоблік-
Це наука не проста.
Тема нашого уроку –
Це бухгалтерський баланс.
Ми намучились півроку,
Розібратись уже час.
Розділили нас по групах,
В суперечці є мотив:
Що в балансі більш важливе -
Це актив, чи це пасив?
Пів-уроку вже минуло
Годі, вчитель, не мовчіть!
Я поставила питання,
А Ви відповідь скажіть!
Сперечалися ми довго

І до висновку дійшли,
Що Актив так без Пасиву,
Як і літо без зими.

10. Небагато пройшло часу,
Але ми навчилися
Розрізняти, де активи
І пасиви з ними.
Бо без них ніяк не можна
Все збалансувати,
Навіть та мала дрібниця
Може зіпсувати,
Зруйнувати, посварити
Активи й пасиви.

Тож уважним треба бути
І усе зійдеться.
Та й знання потрібно мати,
Бо вони той ключик,
Що відкриє для нас двері
У наше майбутнє.

11. На майдані у столиці
Революція іде,
Чи Активи, чи Пасиви –
Керувати хто буде?
«Я рішучий, оборотний» –
Річ таку Актив веде.
«Я стабільний і надійний» –
Хвалить так Пасив себе.
Тут народ весь розділився,
Згрупувався по статтях
І Балансом все скінчилось,
Що складався по роках.

12. Лиш про баланс подумаю
Веселою враз стану,
Бо без балансу, мов билина,
У пустелі в'яну.
Настрій вмить псується в мене,
Пропадає сила,
Якщо актив із пасивом
Не сходяться мило.
Результати фінансові,
Кошти й капітали
Без кінцевого балансу
Зовсім би пропали.

Працювати обліковцю
Треба так старанно,
Щоб всі звіти написати
Й здати бездоганно.

13. Зібрались якось на бал касові операції,
Подивитись також на дійство прийшли банківські папараці.
Касова книга щаслива була – зібралася вся сім'я.
Якщо дуже побажаєте, розповім про свято я.
Почався бал із музики – ордер кинувся в танок.
Поки польку танцював, видав готівки пакунок.
Об'ява на внесок готівки всю суму з собою взяла,
А як загравав вальс і сама танцювати пішла.
За столом сидів Дебет із Кредитом –
випивали за збільшення сум.
Виписка з банку замріялась –
дума з одвічних дум.
Всім було гарно і весело, добрим видався бал.
А хто не довчив бухгалтерію, про нього навіть не знав!

14. Витрат в цьому світі є дуже багато.

Розумний бухгалтер їх класифікував
І аж дев'ять пунктів при цьому їм дав.

Перший пункт – він не простий,

В нього входить основний

Елемент на виробництві.

Він важливу роль там грає,

Добре всім допомагає.

Накладні не відстають,

Обслуговують нас тут.

Другий пункт і так і сяк,

То постійний, то ніяк

Заспокоїтись не може

І до змін призводить гожих.

Третій – то вже весельчак -

В комплексі і одинак.

А четвертий в нас герой,

Прямо йде у виробництво,

Наче справжній він ковбой.

Непрямих витрат секрет

Треба добре пильнувати,

їх завчасно розділяти,

Щоб отримати доход.

П'ятий пункт дуже кмітливий,

Він доцільний, продуктивний.

Шостий любить все в порядок
Привести щомісячно.
Сьомий вміє рахувати,
І зарплату всім роздати,
І утримання зробити,
Соціально захистити
Від хвороб і безробіття.
Восьмий всі оті витрати
Об'єднає по статтях,
Калькуляцію цінує.
За усім він прослідкує.
Ось дев'ятий пункт з'явився:
План рахунків звеселився,
Бо дев'ятий клас рахунків
Всю діяльність охопив
І витрати виробництва
Він на види поділив.
Ось все про витрати я вам розказала.
Що знала - сказала, щоб ви почитали.
Вивчайте витрати та з ними дружить,
Вони вам допоможуть безбідно прожити.

15. Починаємо вивчати ми папери цінні,
Люди поділили їх на дві групи рівні
Перша група свідчить власність,
Що надає право
Приймати участь в управлінні
Й дивіденди славні.
Друга група – розрахунки, ще й безготівкові
Документи всі оформлять вам короткострокові
Векселі, акредитиви –
Вибирай що хочеш,
Тільки на рахунку в банку
Треба мати гроші.

16. Захотів якось Петро бізнесом зайнятись,
Та не міг, бідняга він, до міста дістатись.
Зранку встав, зібрав сусідів – фабрику відкрити -,
Де будуть робить цукерки й шоколадні плити.
Та не знав Петро дурненький, яка це морока.
Кошти всі в нього забрала інфляція висока.
Закупити щоб какао і цукру достатньо,
Треба свинку продавати і посуду хатню.
Ще для цього виробництва приміщення потрібно,
Верстати, машини, запчастини – все, що необхідно.

Тому мав би тут бухгалтер розрахунки вести:

Знос, амортизацію, всі витрати звести.

А як щось зламається, то ремонт, списання.

Буде тут роботи з вечора до рання.

Потім ще підуть проблеми із заробітною платою,

Тож буде тоді ховатись все Петро за хатою.

Як дізнався про клопоти - розпустив нараду,

Почухався, потягнувся й пішов далі спати.

I вед. З практичним завданням учасники впоралися, переходимо до наступних завдань. Журі перевіряє правильність виконання практичних завдань.

Конкурс «Везунчик». У мене є 6 конвертів в яких: у одному конверті питань не має, в інших конвертах знаходяться по одному питанню. Якщо учасник витягує конверт, у якому немає питання, той учасник не відповідає на питання і він отримує 2 грн., а якщо учасник витягне конверт з питанням, то йому потрібно на нього відповісти – за правильну відповідь отримує 3 грн.

1. Основний документ, який регулює ведення бухгалтерського обліку. (Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»).

2. Скільки методів нарахування амортизації Ви знаєте? (6 методів). 3. Скільки рахунків має 1 клас? (10 рахунків). 4. Скільки типів господарських операцій впливає на баланс? (4 типи). 5. Що передує складанню річної бухгалтерської звітності? (Інвентаризація). 6. – (немає нічого).

II вед. Отже, гаманці наших учасників поповнилися. Переходимо до наступного завдання «Знайди загублені літери» (додаток 3). Вам необхідно вставити пропущені літери. За кожне правильне слово журі нагороджує учасника 1 гривнею. Першому, хто впорається з цим завданням – додаткова гривня.

I вед. Поки наші учасниці виконують завдання, послухаємо «Заповіт бухгалтера».

17. Заповіт бухгалтера.

Як умру, то поховайте мене між книжками

І могилу мою вкрийте всіма папірцями.

Як умру, то поховайте в архів під папери

І під звуки рахівниці винесіть за двері.

Поховайте, люди добрі, мене край дороги

Й податкову накладну покладіть у ноги.

Під голови покладіть всі нові закони –

Може й вони знадобляться як якісь канони.

Щоб всі справи й документи на труну поклали,

А на хресті почепили звітні матеріали

Оборотні відомості зовсім не чіпайте –

Накладними, ордерами мене поминайте.

Кредитори й дебітори хай за мною не плачуть

(сльози не допоможуть)

На розтрата й недостачі нехай хрест положать.

А останні всі папери зав'яжіть в пакунок,

Як не хватить 20 гривень - спишіть в мій рахунок.
Поховайте й приступайте всі до декларації.
Не забудьте й про додатки - матимете рацію.
Поховайте, громадяни, з великим почотом
І могилу мою вкрийте годовим отчотом.

І вед. І нарешті останнє завдання нашого конкурсу «Хто першим відгадає слово». Вам роздали завдання. Необхідно розставити літери так, щоб вийшов бухгалтерський термін (додаток 4). За кожну правильну відповідь журі нагороджує Вас 1 гривнею. Першому учаснику – додаткова гривня.

ІІ вед. Журі підраховує зароблені гроші, а ми послухаємо далі учнів.

18. У нас покликання одне,
У нас мета єдина.
Щоб дебет з кредитом зійшлись,
Баланс пішов по маслу.
«Віват усім бухгалтерам!» —
Ми промовляєм гасло.
В душі ми всі бухгалтери,
Робота в нас цікава,
Куди не глянеш — цифр гра,
Потрібні ми державі.
В руках робота аж кипить,
Жнива за другий квартал,
Життя фінансам присвятить —
Так може лиш бухгалтер.
Здоров'я, щастя, доброти,
Звучать слова-трембіти.
Творім від чистої душі
Свої шедеври–звіти.
Відмінних нам оцінок у житті,
Удачі і кохання.
Хай доля посміхається завжди,
Здійсняться всі бажання.

19. Усіх учителів, майстрів і учнів
Вітає з святом весь наш колектив.
І зичимо, щоб вдосталь було свята
І щоб як менше буревіїв, злив.
Щоб кожен день приносив тільки втіху,
Лиш радісні новини звідусіль.
І щоб в роботі мали більш успіху,
І на кохання щоб хватало сил.
Богиням цифр і звітів шлем вітання.
Хранителям таємних дебетів в усій країні,
Щирі побажання наснаги, радості в труді і сил.

Сил, щоб довести усе до норми,
Щоб приділить увагу вся і всім,
Щоб дебет з кредитом не тільки у роботі,
Щоб вдома і в коханні з вами він.
Щоб друзі і колеги поважали,
Щоб вороги у друзів перейшли,
Щоб бухгалтерії всі примхи і примари
У вас завжди у звітах точно йшли.

20. БУХГАЛТЕР – професія справді важлива.

Життя підприємства без нас неможливе.

Витрати, прибутки, зарплати, аванси,

Звіти квартальні, підбиті баланси...

Щоденно підвищуй уміння своє,

На всі запитання **ВІДПОВІДЬ Є !**

Гідно відстояна звітна пора!

Бухгалтер, ти впорався! Віва! Ура!

Бухгалтеру шана і низький уклін!

Ти справи вирішуєш з різних сторін!

На тебе рівняється ціла держава

Ми сурмимо тобі «Слава!»

I вед. Ось і наблизилась наша зустріч до кінця. Журі підрахувало гроші, які заробили наші конкурсанти, і вивело результати. Отже, слово надається журі.
(Журі оголошує результати конкурсу.)

II вед. Вітаємо переможця конкурсу і всіх учасників, а щоб не було сумно послухайте деякі анекдоти про бухгалтерів.

! Одного разу податковий інспектор поділився з колегою: – Який нетямущий платник податків попався! Я йому вперше пояснив, як заповнювати податкову декларацію, – він не зрозумів. Я вдруге пояснив – він не зрозумів. Утретє пояснив – сам зрозумів, а він все одно не зрозумів.

! Задача річного звіту.

Інспектор: – Та у вас же баланс не сходиться!

Головбух: – А де написано, що він повинен сходитися?

! Один головбух здавав баланси, збільшуючи з кварталу в квартал всі статті на коефіцієнт інфляції, і нічого – протримався 2 роки.

! Якщо тобі здається, що рідній країні немає до тебе ніякої справи, то спробуй хоч раз не заплатити податки.

! Великі гроші розбещують, а маленькі – озлобляють. Так от, я хочу багато, багато середніх грошей!

! Службовець, який тільки що отримав зарплату, бухгалтерові: – Ви мені недодали 200 гривень! – Все правильно, зате минулого разу вам дали на 200 гривень більше, що ж ви тоді мовчали? – Тому що, якщо ви один раз помилилися, на це можна закрити очі, але два – це вже дуже!

! Говорять, що першим економістом був Колумб. Коли він відправився відкривати Америку, він не знав, куди прямує. Коли він її досяг, він не знав, де знаходився. І все це він зробив на державних засоби.

! Небувала товщина цього звіту захищала його від небезпеки бути прочитаним.

! Семен Семенович Профбушкин, патріарх бухгалтерського обліку, «днюючи і ночуючи» в нескінченних чергах податкової інспекції при здачі готових звітів, любив повчати молодих бухгалтерів, що починали, ще і не нюхали сьогodenня пороху: «Якщо Ви встали з лівої ноги, це не Ваш день – добре буде завтра. Якщо з правою – добре буде сьогодні. А якщо взагалі встати не можете, – значить, добре було вчора...».

Викладач. Ну ось і все. Закінчилась наша зустріч, підведені підсумки курсу, але мені здається, що всі присутні – переможці, змогли ще раз переконатися в своїх знаннях, побачити, що дійсно без бухгалтера сьогодні не може існувати ні одне підприємство, організація, навіть підприємець. Тому хочу вам побажати:

Тепла, добра й людської шани,
Щоб завжди раділи ви,
Багато раз щоб зустрічали
Всі дні святкові на землі.
Щоб мудрим розум ваш лишився
На довгі, довгі роки,
Щоб дебет з кредитом рівнявся,
Не знали втоми взагалі.
Щоб працювали ви на славу,
Завжди прибутки щоб були,
Щоб добру премію ви мали,
Викладачів не забували.
Щоб їх любили й шанували,
До них увічливі були,
І щоб вони вам дарували
Слова найкращі на землі.

Додаток № 1

ВІКТОРИНА

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ МАРАФОН ЕРУДИТІВ»

1. Головний закон нашої країни? 2. Як називається розпис державних доходів та видатків, фінансовий кошторис держави? 3. В якій частині Балансу відображаються джерела господарських засобів? 4. Фундаментом бухгалтерії є ... 5. Баланс підприємства складається з ... розділів. 6. Завершальним етапом ведення бухгалтерського обліку є ... 7. З скількох класів складається План рахунків бухгалтерського обліку? 8. Предмети вартістю понад 1000 грн. в бухгалтерському обліку враховуються як ... 9. Який строк дії доручення на отримання товарно-матеріальних цінностей? 10. Продукція прийнята відділом технічного

контролю і здана на склад називається ... 11. Платіжні доручення дійсні з дня виписки на протязі ... 12. При проведенні дооцінки основних засобів статутний капітал.... 13. Довгострокові інвестиції – це інвестиції строком.. 14. На яких рахунках відображається майно отримане в операційну оренду? 15. Розрахунки з підзвітними особами відображаються на рахунку... 16. Величина податкової соціальної пільги становить... 17. Як називаються кошти що видаються юридичним та фізичним особам у користування на визначений строк та під %? 18. Як називається господарська операція що передбачає надання основних фондів або землі у тимчасове користування юридичним та фізичним особам за певну плату? 19. Назвіть ставку доходів з податку фізичних осіб, яка діє з 2007 року? 20. Яким податком обкладаються тютюнові вироби, алкогольні напої? 21. Як називається сума на яку валові доходи перевищують валові витрати? 22. Який у нашій країні найбільш поширений непрямий податок, яких додається до ціни товарів (робіт, послуг)? 23. Назвіть основну % ставку цього податку (ПДВ)? 24. Як називається фізична особа, яка має постійне місце проживання в Україні? 25. Як одним словом можна назвати поступове віднесення витрат вартості основних фондів? 26. Як називається збір, який сплачують при перетині державного кордону? 27. До якого виду податків прямого чи непрямого відноситься податок на прибуток ? 28. Що присвоюють фізичним особам з метою забезпечення однозначної ідентифікації? 29. Який в Україні в даний час діє документ, що дає змогу створити стабільне податкове законодавство в нашій країні? 30. Назвіть державну валюту України. 31. Як називається різниця між оцінками однакової кількості одиниць іноземної валюти при різних валютних курсах? 32. Як називається товарообмінна операція? 33. Який податок сплачує кожний громадянин України із нарахованою йому заробітної плати? 34. Яка в даний час ставка податку на прибуток? 35. Як одним словом можна назвати підприємницьку діяльність суб'єкта господарювання? 36. Як називається частина чистого прибутку, розподілена між власниками відповідно до частки їх участі у власному капіталі? 37. Як називається капіталовкладення в будь – які підприємства з метою одержання прибутку? 38. Який сьогодні в Україні розмір мінімальної заробітної плати? 39. Як називається продукція, що призначена до реалізації? 40. Хто в Україні є платниками податків? 41. Що нараховується за несвоєчасну сплату податків? 42. Розшифруйте аббревіатуру ПДВ .

Додаток № 2.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Відібрати і заповнити первинні документи згідно завдань:

1. На концерні «Електрон» (Код ЄДРПОУ 19719819) 15.03. 2011 р. водію Ковалю Л.П. (дані: паспорт КС № 152538, виданий Львівським РВ ЛМУ УМВ-СУ у Львівській області 04.05.1993 р.) видано за розпорядженням директора для придбання палива 200 гривень.

Директор: Кузьмін П.Т., бухгалтер: Семенова А.Д., касир: Валько В.М.

2. У касу концерну «Електрон» (Код ЄДРПОУ 19719819) 04.04. 2011р. від Петченко П.В. (дані: паспорт МЕ № 359746, виданий Галицьким РВ ЛМУ УМ-

ВСУ у Тернопільській обл. 25.16.1997 р.) поступили кошти в сумі 3590,00 грн. за реалізовану продукцію.

Директор: Кузьмін П.Т., бухгалтер: Семенова А.Д., касир: Валько В.М.

3. 25 березня 2011 р. концерн «Електрон» (Код ЄДРПОУ 19719819, р/р 26005000001624 в ПАТ «Укрсоцбанку» м.Львова МФО 300023) згідно рахунку № 45 від 23.03. 2011 р. перерахувало 24600 грн. (в т.ч. ПДВ) за комплектуючі частини київській фірмі «Радар» (код ЄДРПОУ 06645892, р/р 452612302 в ЦФ «Кредобанк» м. Києва МФО 245076).

Директор: Кузьмін П.Т., бухгалтер: Семенова А.Д., касир: Валько В.М.

Задача. Зарплата працівника за березень 2011 р. становить 1100 грн. Підприємство нарахувало йому премію в розмірі 10%. Визначити суму до виплати та зробити необхідні проводки.

Лотоцька Софія Володимирівна, викладач
Львівського професійного ліцею

КЛУБ ВЕСЕЛИХ І КМІТЛИВИХ «СМАЧНА І МОДНА МАТЕМАТИКА»

У КВК взяли участь дві команди: команда «**Коліжанки**» (професія «Кравець»), команда «**Веселі вареники**» (професія «Кухар, кондитер»).

I ведучий: Близько мільйона років тому на Землі з'явилась перша стародавня людина. Вона почала переможний хід по планеті освоюючи нові сфери буття.

II ведучий: Людина почала одягатись, щоб захистити себе від впливу стихії: холоду, спеки, води, вітру...

I ведучий: Але з давніх давен одяг має ще одну функцію – він прикрашає людину. Саме тому, окрім грубої сірої тканини, люди винайшли шовк, батист, оксамит, шифон та інші тканини найрізноманітніших кольорів і відтінків.

II ведучий: Саме тому почали прикрашати одяг різноманітними аплікаціями, вишивками, стразами, мереживом, гудзиками...

I ведучий: Але і без їжі людина прожити не може. Українські борщ і вареники, грузинські шашлики, вірменська толма, японські суши, швейцарське фондю, італійська піца і навіть американські гамбургери... Хіба можливо уявити сучасне життя без цих страв.

I ведучий: А різноманіття десертів: торти, тістечка, струделі, круасани, шоколад, морозиво... Все це надзвичайно смачне. Але не останню роль у приготуванні і подачі всіх цих страв має їх оформлення.

I ведучий: Велику роль у створенні сучасного одягу та сучасних кулінарних шедеврів відіграє і математика. Адже без неї ми не вимірюємо об'єм, не розраховуємо розміри, не побудуємо лекала, не виміряємо довжини ширини.

II ведучий: Про застосування різноманітних геометричних фігур у побуті сучасної людини годі й говорити.

I ведучий: Отже, розпочинаємо КВК «Смачна і модна математика».

II ведучий: Сьогодні на цій сцені зустрінуться дві зовсім різні команди: кухарі і кравці. Але своєю кмітливістю, жартами, вміннями покажуть, що наші учні вміють все: шити, куховарити, рахувати.

I ведучий: Хто веселим і кмітливим буде,

Бал команді той здобуде.

А хто буде пустувати,

Думать іншим заваджати –

Бал з команди буде знятий.

II ведучий: Щоб змагання було чесним

Ми вибрали журі почесне.

Погляньмо разом з вами, друзі,

Хто буде в цім почеснім крузі.

Члени журі: 1. Директор Львівського професійного ліцею Гришканич Богдан Іванович. 2. Заступник директора з виховної роботи Чайковська Оксана Василівна. 3. Заступник директора з навчальної роботи Березюк Тетяна Іванівна. 4. Методист, викладач фізики Пастирський Олег Ярославович.

Журі займає свої місця.

I ведучий: Тепер ми готові розпочати наш конкурс. Зараз кожна команда представить нам своє привітання. Максимальна кількість балів за привітання – 10. Розпочне конкурс привітання команда **«Коліжанки»**.

Запрошуємо на сцену з привітанням команду **«Веселі вареники»**.

I ведучий: Ми познайомились з нашими учасниками. І поки журі радиться пропонуємо музичну паузу.

II ведучий: Журі просимо оголосити результати конкурсу «Привітання».

I ведучий: Ми познайомились з командами. Але перед кожним випробуванням треба добре розім'ятись. Отже, наступний конкурс «Розминка». Кожна команда відповідає на 8 запитань. Час роздумів над кожним запитання 10 с. За правильну відповідь на запитання команда отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за «Розминку» – 8.

Запитання для команди «Веселі вареники»:

1. У кошику 5 яблук. Поділіть їх між п'ятьма дівчатами так, щоб кожній дати по 1 яблуку і щоб у кошику залишилось 1 яблуко. (*Одній дівчині дати яблуко з кошиком*). 2. Кравець має кусок сукна 18м і щодня відрізає від нього по 3м. На який день він це зробить останній раз? (*На п'ятий*). 3. Одне яйце варять 5 хв. Скільки хвилин треба варити 6 яєць? (*5 хв.*). 4. Скільки нулів приписують до числа під час множення на 100? (*2 нулі*). 5. Качка, стоячи на одній нозі, важить 2 кг. Скільки вона важитиме стоячи на двох ногах? (*2кг*). 6. Плитка шоколаду складається з 35 квадратиків (7х5). Скільки разів треба розламати, щоб одержати окремі 35 кусочків? (*34 рази*). 7. Є дві сковороди. На кожній з них можна підсмажити один млинець. Кожний бік смажиться 1 хв. Потрібно підсмажити 3 млинці з двох боків. За який найменший час можна це зробити? (*4 хв.*). 8. Двоє учнів йшли в ліцей, а їм на зустріч ще 5 учнів. Скільки учнів прийшло в ліцей? (*2 учні*).

Запитання для команди «Коліжанки»: 1. На одній руці - п'ять пальців, на двох – десять, а на десяти руках скільки? **(50 пальців)**. 2. Від сувою тканини довжиною 200 м відрізали кожного дня по 20 м. На який день відрізали останній кусок? **(На 9-й день)**. 3. Чи можна поділити три апельсини між двома батьками і двома синами так, щоб кожному дісталось по 1 апельсину? **(Так, якщо є дід, батько і син)**. 4. На плаття для Оленки пішло 2м тканини, а для плаття для Наталі 1,5м тканини. Чи можуть дівчата бути одного росту? **(Так, а плаття різної довжини, або фасону)**. 5. Скільки прямих можна провести через дві точки? **(1 пряму)**. 6. Кавун важить 3 кг і ще $\frac{2}{3}$ кавуна. Яка маса всього кавуна? **(5 кг)**. 7. Пара коней пробігли 20 км. По скільки пробіг кожен кінь? **(20 км)**. 8. Круглий кекс із діркою посередині розрізають на 10 частин (на сектори). Скільки розрізів зроблено? **(10 розрізів)**.

I ведучий: Чудово розім'ялись. Але що скаже про нашу розминку шановне журі? Слово журі.

I ведучий: Прийшов час нашим капітанам позмагатись у своїй кмітливості. Запрошуємо на сцену капітанів.

II ведучий: Перед нами два капітани. Один майбутній дизайнер. А другий майбутній шеф-кухар. Але сьогодні вони повинні показати свої вміння і в кравецтві, і в кулінарії, і в математиці.

I ведучий: За 10 хв. кожна з вас повинна виконати такі завдання: оформити страву для романтичної вечери з запропонованих продуктів; підготувати вбрання для цієї вечери (створити модель з запропонованих матеріалів); вирішити задачу з математики. Для цього Ви маєте все необхідне. На столі кулінарна дошка, ніж, яблуко, шпатель, оливки, твердий сир, червоний перець, огірок – порізані у вигляді геометричних фігур. Маникен, булавки, ножниці, кольорові сміттєві пакети, кулінарна фольга. Математичні завдання (у двох варіантах): Уважно розглянь фігури. Знайди в кожному ряду «зайву» фігуру і назви її.

II ведучий: Поки капітани виконують свої завдання ми розповімо вам цікаві історії з життя учнів.

- Мамо, мене більше не будуть називати найгіршим учнем!
- Дуже тішуся синку, що ти став краще вчитися!
- Ні, до нас прийшов новий хлопчик, який вчиться ще гірше....

У шкільній роздягальні згасло світло.

– Як ти тепер впізнаєш своє пальто?– спитала Галинка Гриця.

– По гудзиках,– пояснив хлопець.

– По гудзиках? Цікаво, а які ж вони в тебе?

– У мене їх взагалі немає!...

– Татку, наш учитель сказав, щоб ти не допомагав мені більше готувати уроки.

– Чому?

– Мені досить і тих помилок, котрі я роблю сам.

Дівчинці треба було розв'язати кілька задач, які навіть її матері видались важкими. Наступного дня в школі дівчинка одержала одиницю. Мати була дуже засмучена.

– Нічого, мамо!– втішила її донька. – Ти ж не одна, інші матері також одержали двійки.

– Пам'ятаєш, тату, ти якось розповідав, що у тебе в школі були погані оцінки...

– Чого це ти раптом запитав?

– Просто подумав, що історія повторюється.

– Чи не здається вам, що теперішня молодь жахливо вдягається? Наприклад, оцей юнак...

– Це моя дочка!!!!

– Пробачте, я не знав, що ви її батько.

– Я її мати...

Учитель до учня:

– Сподіваюсь, сьогодні ставлю тобі двійку востаннє!

– Невже більше не будете мене питати?...

– Сину, – суворо запитав батько, – чому ти одержав двійку? Не зрозумів запитання учителя?

– Зрозумів, – розвів руками хлопчик, – але він чомусь не зрозумів моєї відповіді.

На уроці математики учитель запитав Мирона:

– Скажи, як розділити сім груш між вісьмома товаришами?

– Найкраще зварити компот.

II ведучий: Отже, час вичерпано. Журі оцінює, як впорались капітани з поставленим завданням. А поки наші судді радяться запрошуємо на сцену для підтримання хорошого настрою танцювальний колектив. Зустрічаймо їх оплесками.

(Журі оголошує результати конкурсу капітанів).

I ведучий: Прийшов час подивитись, як наші команди вміють працювати колективно, мислити креативно. Адже, як і в професії кравця, так і в професії кулінара важливим є художній смак.

II ведучий: Оголошуємо конкурс «Аплікація».

I ведучий: Для участі в цьому конкурсі запрошуємо на сцену по 4 учасника з кожної команди...

II ведучий: Перед вами аркуш паперу, різного кольору геометричні фігури (прямокутники, трикутники, ромби, квадрати, круги, овали.), клей. Кожен учасник по черзі підходить до робочого місця і приклеює одну фігуру, так щоб утворилась картинка, візерунок, словом гарна аплікація. Це триває доти, поки не закінчатся фігури. Журі оцінює швидкість виконання і, звичайно, естетичне оформлення аплікації.

І ведучий: Отже, розпочинаємо. Команди готові?...

(Звучить весела музика).

ІІ ведучий: Одна команда вже впоралась. Поплескаємо їм. А от вже і друга команда готова. Журі оцінює роботи. А ми послухаємо гумореску «Штани».

(Журі оголошує результати конкурсу аплікація).

І ведучий: У ХІХ столітті кожна жінка і більшість чоловіків носили такі чудові головні убори, як капелюшки. А зараз ми зовсім забули про цей чудовий аксесуар. Великі або маленькі, солом'яні або матерчаті, циліндричні, конусоподібні, круглі, квадратні... Різних форм, стилів... Сьогодні ми говоримо капелюшкам наше радісне «ТАК!»

ІІ ведучий: Пропонуємо вашій увазі – конкурс «Домашнє завдання»: «Капелюшки очима учнів»

І ведучий: Кожна команда представить свою колекцію цих незрівнянних головних уборів. Максимальна кількість балів за домашнє завдання – 10.

Запрошуємо команду «Коліжанки».

ІІ ведучий: Команди продемонстрували свої капелюшки. Настав час для підведення остаточних результатів. Завдання перед журі стоїть не просте. І тому поки судді виставляють бали за останній конкурс – домашнє завдання, і виносять рішення, хто переміг у сьогоднішніх непростих змаганнях. (Музична пауза).

І ведучий: Для оголошення остаточних результатів і нагородження переможців запрошуємо команди на сцену. Слово журі.

Лотоцька Софія Володимирівна, викладач
Львівського професійного ліцею

ШОУ-ПРОГРАМА **пізнавально-розважальний виховний захід** **«ГАЛИЦЬКІ КУЛІНАРНІ ТРАДИЦІЇ»**

Мета: збагатити знання учнів про народні кулінарні традиції рідного краю; виховувати любов до народних звичаїв, бажання відроджувати і оберігати їх; гордість за український народ, який має багату творчу (зокрема кулінарну) спадщину; викликати у дітей бажання спілкуватися зі своїми родинами і переймати досвід старших поколінь; розвивати творчі здібності учнів.

Оформлення: На сцені інтер'єр української хати. Стіни прикрашено вишитими рушниками. Перед сценою виставка кулінарних книжок.

Вступне слово викладача. Доброго дня, дорогі гості нашого свята! Багато хто з вас обрав своєю майбутньою професією кулінарію, кондитерію. Але наше свято буде цікавим і для тих, хто здобуває інші професії. Адже, так чи інакше, впродовж свого життя ми нероздільно зв'язані з таємницями куховарства. У кожного з нас є улюблені страви, якими нас з любов'ю частує мама або бабуся. Але, на жаль, дуже часто серед сучасних «заморських» кулінарних спокус (різноманітних піц, суші, гамбургерів та ін.) ми забуваємо про свої традиційні страви, які готували наші предки з покоління в покоління. Та інколи, навіть со-

ромимось їх, вважаючи, що вони не достатньо модні та сучасні. Та лише з віком починаємо розуміти, що саме ті кулінарні шедеври, які переходили від матері до дочки, від бабусі до онуки, від хати до хати, є перевірені часом і найсмачнішими, найкориснішими, найбажанішими. Але ми починаємо це розуміти надто пізно. І вже немає бабусі, яка варила такий смачний борщ, і старенької сусідки, що пригощала пахучими пампушками...А вам все більше хочеться скуштувати цих смачних страв родом з дитинства. Саме тому метою нашого заходу є заохочення молоді до відродження кулінарних традицій рідного краю, відновлення і пропагування української кухні, і, зокрема, галицької. Отже, запрошую вас поринути у чарівний світ галицької кухні.

Ведучий 1. З давніх-давен Україна славилася своєю багатою кухнею. Її страви користуються популярністю не лише в Україні, а й далеко за її межами.

Ведучий 2. Це зумовлено їх високими смаковими й поживними якостями, різноманітністю використовуваних продуктів і видів кулінарної обробки. Так, лише способів варіння борщу налічується більше тридцяти, а до його складу входить близько двадцяти найменувань продуктів.

Ведучий 3. Українська кулінарія нараховує десятки тисяч рецептів страв, які вирізняються простотою приготування і прекрасними смаковими якостями.

Ведучий 4. В усьому світі добре відомі українські страви: борщі, пампушки, галушки, вареники, коржі, калачі, гречаники, шпиговане сало, буженина.

Ведучий 1. Для багатьох страв характерне вміле поєднання овочів і м'яса. Це волинські крученики, голубці з м'ясом, шпиговане м'ясо з буряками, перець, фарширований м'ясом.

Ведучий 2. Особливо смачні та поживні страви з грибами: український борщ з грибними вушками, короп з грибами, ячня з грибами, гриби в сметані, вареники з картоплею і грибами, качка з локшиною та грибами і багато інших.

Ведучий 3. Українській кухні властиві різноманітні способи приготування: смаження, тушкування, варіння, печіння, пасерування, запікання.

Ведучий 4. Особливо смачні страви, запечені у спеціальних керамічних горщиках: печеня, вареники зі сметаною, тушкована капуста, картопля з м'ясом та чорносливом, смаження.

Ведучий 1. Українська кухня створювалася протягом сторіч, тому в ній відтворено не лише історичний розвиток народу, а й природно-географічні умови того чи іншого регіону, його культурно-побутові традиції, а також зумовлені ними напрями господарської діяльності.

Ведучий 2. «Кожний край має свій звичай», «Що сторона, то новина», «Світ один, та різні звичаї», – говорять українські народні прислів'я. Кожному з етнографічних районів України властиві свої особливості кухні, зумовлені географічними умовами, національними традиціями.

Ведучий 3. Саме тому, кулінарні таємниці передаються з роду в рід, з покоління в покоління. Добрих кулінарів знають і шанують у народі.

Ведучий 4. Сьогодні ми поговоримо про галицькі кулінарні традиції. Адже наша кухня є багатонаціональною. Вплив на її формування мали ті народи, які

проживали у Львові й загалом в Галичині. Смачну і різноманітну галицьку кухню творили поляки, євреї, українці, вірмени, греки, австріяки, італійці.

Ведучий 1. Галицька кухня — як прекрасне дитя, народжене від змішання різної крові. Її основою є кухня всієї Центрально-Східної Європи.

Ведучий 2. Але, як та прискіплива газдиня, яка на базарі вибрала усе, що хотіла, галицька кухня увібрала в себе таке різноманіття страв, що в результаті стала багатшою і різнобарвнішою за кожен окрему з національних кухонь, від яких вона щось запозичила.

Ведучий 3. Польські флячки, бігос та фруктові супи (ябчанки, вишнівка, малинівка), єврейська фарширована риба, форшмак, оселедець із цибулькою та цвіклі, чеські кнедлики та німецькі шинки, полядவிці, сальцесони й кишки.

Ведучий 4. Усе це без жодних національних конфліктів уживається на галицькому столі, доповнюючись українськими стравами.

Ведучий 1. А відомі всім віденські штруделі, французькі солодощі: еклери, а по-нашому «птісі», безе, цвібак, пірник, андрути та інші тістечка.

Вкдучий 2. Відтак австрійська, польська чи єврейська кухні порівняно з галицькою — доволі бідні.

Ведучий 3. Залишається лише уявляти, як ці страви подорожували із хати у хату, як галицькі газдині різних національностей ходили одна до одної в гості й випитували рецепти, а то й попросту викрадали їх, підглядаючи у записники, коли хазяйка виходила з кухні.

Ведучий 4. Галицькі селяни споживали багато каш, капусти, а також фасолі, гороху, бобу та сочевиці, останні з яких нині є незаслужено забутими. Сучасна галицька кухня — це збалансований мікс із простої селянської їжі, доправлений вишуканими міськими стравами, які споживали у панських домах.

Ведучий 1. Отже, українська і, зокрема, галицька кухня є альтернативою пропагованому фастфуду. У сенсі смаку і здоров'я. А також фінансових витрат. За вартість якісної піци можна мати повноцінний обід з національних страв.

Ведучий 2. Мода на їжу – на піци, мафіни, смузі, стейки і таке інше – це тимчасове явище. Повернення традиційної галицької кухні має перспективу, але це колосальна робота для молодих кулінарів. А, отже, для нас.

Ведучий 3. Адже, попри десятиліття «общепіту», галицькі кулінарні традиції сьогодні ще можна знайти і відновити. На щастя, багато чого вдалося зберегти завдяки клопіткій праці Дарії Цвек.

Ведучий 4. Окрім того, досі в бібліотеках і домашніх збірках можна відшукати книги Ольги Франко, Марії Охоровіч–Монатової, Людини Чверчакевич.

Ведучий 1. Кожна зі страв галицької кухні є цікавою і має свою маленьку таємницю, про яку господині не охоче розповідають, але про них детально написала ще у 30-х роках минулого століття Ольга Франко, невістка письменника Івана Франка, дружина Петра.

Ведучий 2. Ольга два роки студіювала у Відні на кулінарних курсах при Вищій школі сільського господарства. Свій досвід умілої куховарки й берегині

сімейного вогнища невістка Франка узагальнила у книзі «Перша українська загально-практична кухня», яка була видана у 1929 р.

Ведучий 1. У книзі подано не лише рецепти, а й цінні поради з ведення домашнього господарства й створення сімейного затишку. Книга була перевидана під назвою «Практична кухня» у 1991 р. львівським видавництвом «Каменярь».

Ведучий 3. Після прочитання книги Ольги Франко хочеться вийняти зі шафи лляну скатертину, гарний посуд і запросити за накритий стіл рідних і друзів. Спілкуватися з ними, дивлячись в очі, а не через соціальні мережі. Адже у Галичині здавна велику увагу приділяли не лише приготуванню їжі, а й подачі страв на стіл. Родини берегли старовинні скатертини, порцеляновий посуд, столове срібло й передавали їх нащадкам. Панувала висока культура споживання їжі, спілкування у колі родини за обіднім столом.

(Звучить пісня «Мамина світлиця»).

Ведучий 1. Відомих кулінарів нечасто знають в обличчя, але смак їхніх шедеврів залишається у віках.

Ведучий 2. Можливо, ви й не підозрюєте, що борщ, яким вас пригощала бабуся, приготований за рецептом Ольги Франко. А неймовірно смачний мамин пиріг – за приписом івано-франківської «королеви солодошів» Дарії Цвек.

Ведучий 3. Дарія Цвек – галицька легенда. Через усе своє життя вона пронесла любов до України, української кухні, українських традицій.

Ведучий 4. Записувати кулінарні рецепти пані Дарія почала, коли навчалася у четвертому класі школи. Спершу – зі слів бабусі, а згодом – мами, родичів.

Ведучий 3. Згодом кожна книга рецептів, з любов'ю і турботою прописаних Дарією Цвек, стане бестселером, настільною книгою галицьких господинь.

Ведучий 4. «Традиції – це не тільки минуле, а й майбутнє», – казала легендарна галичанка...

Ведучий 1. Дарія Цвек давала поради, як відправити дитину до школи, яку канапку їй приготувати. Вона не вживала слово бутерброд, а канапка.

Ведучий 2. Давала житейські поради. Наприклад, чоловік з дружиною посварилися – хто має першим помиритися? Оскільки вона рецептолог, то порада одна: дати чоловікові щось добре з'їсти, і в хаті буде мир та спокій.

Ведучий 3. Дарія Цвек особливо прославилася своїми рецептами солодкої випічки. Її книга «Солодке печиво», що вийшла у світ у 1961 р., згодом перевидавалася дев'ять разів, а її загальний наклад перевищив мільйон примірників.

Ведучий 4. Нещодавно кулінарний бестселер знову подарувало читачам «Видавництво Старого Лева». Отже, знімаємо з кухонної полиці цю легендарну книжку і готуємо...

Ведучий 1. Мало кому відомо, що легендарна галичанка, оперна зірка Соломія Крушельницька також захоплювалася кулінарією. Кулінарний блокнот співачки зберігається у Музично-меморіальному музеї її імені у Львові.

Ведучий 2. Загалом у записнику 89 рецептів, в основному солодошів. Дуже мало страв із дріжджового тіста, здебільшого з пісочного та листового. Є кіль-

ка переписів налисників та овочевих страв. І жодної м'ясної, хоча вегетаріанкою Соломія Крушельницька ніколи не була.

Ведучий 1. Записник перейшов до музею від племінниці співачки, яка все життя присвятила збереженню пам'яті знаменитої родички.

Ведучий 3. Отже, витягувати з переписів давні страви, які призабуті, але є нашими автентичними, відтворювати їх, адаптувати до теперішніх умов приготування, експериментувати з продуктами – дуже цікаво.

Ведучий 2. Працьовитий і гостинний український народ здавна славився хлібосольством. Зайдіть до української оселі на годинку – без частування господиня не проводить вас. Усе смачно, ситно, а головне – корисно, невибагливо.

Господиня. Добрий день вам, добрі люди!

Хай вам щастя – доля буде,

Не на день і не на рік,

А на довгий – довгий вік!

Господар. Гостей дорогих ми вітаємо щиро,

Стрічаємо хлібом, любов ю і миром!

Господиня. Доброго дня, гості дорогі! Заходьте до нашої хати, проходите сідайте за столи, бо стояти в хаті не можна.

(Звучить пісня «Ой зелене жито, зелене»).

Господиня. Давайте знайомитися. Звуть мене Одарка. Я дуже люблю куховарити та гостей пригощати, людьми поговорити, нагодувати їх та ще можна заспівати, а потім, дивись, вже ноги і танцюють самі... Хотіла б вас ще по-знайомити з моєю дочкою Наталею. Наталю, йди-но сюди. *(З'являється Наталя)*

Наталя. Доброго дня! О, в нас сьогодні стільки гостей! Рада вас бачити!

Господиня. Доню, будеш мені допомагати гостей частувати.

Господар. Жінко! Вже час обідати! Чим ти нас сьогодні потішиш? (Без чого не можна уявити український обід? *(Звертається до залу)*).

Господиня. *(Повертається з борщем)*. Ну, звичайно, без борщу! А от яким має бути смачний галицький борщ? Як видумаєте?

Господар. Борщ – це символ надійного даху над головою, родинного тепла, сімейної злагоди і спокою. «Дивись, не переборщи», – застерігає народна мудрість. Борщ варять у кожній українській родині. Що тільки не кипіло в горщиках господинь? Доводилося кидати у вариво все, що росло на городі, ще й додавати усяке зілля.

Ведучий 1. Із страв славетних українських,
є найдревніша страва – борщ.

В нім сила, міць, здоров'я, свіжість,

якщо той борщ - насправді борщ.

Вже звикли: борщ – це значить кислий,

Але ж насправді це не так.

Над назвою його помисліть

Чому в борщі цей збірний смак:

Він і солодкий, і солоний,
І в міру кислий, і гіркий,
І буряково – часниковий,
Капусно – кропо – петрушковий,
Цибульно – м'ясо – помідорний,
І в міру жирний чи пісний.
Ведучий 2: В нім бульба, морква і квасоля,
Сметана, перець, з лавру лист,
Усе це збірня овочева
І в ній таїться його зміст:
зборище страв славетних українських,
Є найсмачніша страва – борщ,
в нім міць сім ї, газдині гордість,
Якщо той борщ, насправді борщ.

Наталя. Мамо! А чим ви ще нас почастуєте?

Господиня. «Борщ без каші – удівець, а обід – сирота». Як ви здогадалися, наступною стравою на нашому столі буде каша – символ продовження роду.

Ведучий 3. Вона супроводжує людину від самого народження, адже є першою стравою після материнського молока. Яких лише каш не вигадано? Пшоняна, гречана, з ячменю, кукурудзи, вівса, рису, горохова каша.

Ведучий 4. Це найпростіша й водночас одна з найсмачніших страв української кухні. А головний її секрет – побільше масла, бо «маслом каші не зіпсуєш».

Наталя. А якою ж кашею пригостите сьогодні нас?

Господиня. Гарбузовою – улюбленою кашею нашого господаря.

Стецько. Здоровенькі були! Оце почув, що ви тут про смачну гарбузову кашу говорите та й мерщій до вас.

Наталка. О, Стецько, а що то ти приніс?

Стецько. Та це Уляна втербила мені гарбузяку. Казала, що каші наварить. А сама пропала, як булька на воді. А може ти мене почастуєш чимось смачненьким, то я до тебе посватаюсь?

Наталя. Посватайся, Стецю, посватайся, то ще одного гарбуза дістанеш.

Стецько. Всі ви дівчата однакові. Тільки б гарбузи дарували. То вже навчіть мене ту кашу варити, бо в мене вже тих гарбузяк....

Господиня. Ну то сідай до нашого столу і слухай. Як би ми не вправлялися у кулінарному мистецтві, які б новомодні рецепти не пробували, а хочеться іноді чогось до смішного простого і до непристойності корисного. А що може бути простіше каші? А корисніше? Корисніше каші може бути тільки каша з гарбузом. Чому з гарбузом? Та тому, що гарбузова каша може бути приготована з будь якою крупою: рисом, пшоном, гречкою, вівсянкою. А ще таку кашу можна зробити солодкою чи солоною, зварити на молоці або на воді, запекти в печі, приготувати на пару.

Стецько. А я б ще й від пирогів не відмовився. *(Співає пісню).*

Мене в ліцей послали,

Я думав там їдять,
Прийшов та й подивився,
А там уроки вчать.

Приспів

Ой, чули, чули, чули,
Ой, чули, чули ви?
Прийшов та й подивився,
А там уроки вчать.

З тих пір ніде не вчуся
І сплю я залюбки,
А як заплющу очі,
То сняться пироги.

Приспів

Ой, чули, чули, чули,
Ой, чули, чули ви?
А як заплющу очі,
То сняться пироги.

Ведуча 1. Чи є у світі щось смачніше за вареники або пироги, як їх ще називають у нас на Галичині? Заради чого ще козак готовий віддати ворогам свою милу?

Ведучий 2. Цікаво, чи оспівана італійцями піца, або, скажімо, японцями суші? Який інший наїдок ладен надихнути поетів більше ніж вареники?

Ведучий 3. Призвичаєння українців до цієї страви не минає, дарма, що є вона одною з найстаріших.

Ведучий 4. Більше того, саме вона є уособленням домашнього затишку та злагоди, складовою родинного щастя.

Ведуча 1. Звичайно, у інших народів також є начинені вироби з вареного тіста: італійські равіолі, китайські вон-тони, вірменські боракі, російські пельмені, середньоазіатські манти.

Ведучий 2. Для усіх цих страв головною є начинка, тісто служить лише тоненькою оболонкою для фаршу.

Ведучий 3. З вареником справа бачиться трохи інакше. Для вареника і тісто, і начинка – дві рівнозначні складові. Та й начинка переважно не м'ясна.

Ведучий 4. На самому початку пироги варили із пшоном і капустою, маком і навіть іноді з самим пряженим борошном, а також із сиром. Та згодом начинки стали вживати складніші, змішуючи овочі чи каші з сиром.

Ведучий 1. Розповідаючи про вареники, не можна не згадати про смачненькі шкварочки.

Ведучий 2. Хрумка та апетитна, шкварка стала так до пари вареникам, як колиска до дитини. «Шкварками пирогів не збавиш», – казали у народі.

Ведучий 3. «Панами на всю губу» почувалися вареники на столі. Недарма про багату, веселу людину казали: «живе, як вареник у маслі». І дійсно, варенички люблять поливку. Це і сметана, і смажена цибуля зі шкварками, і маслом.

Великого пана цяці – так називали вареники з ягідною начинкою. Вони потребують особливої поливки з меду чи фруктового сиропу.

Стецько. Що у світі найсмачніше?

Може, краби чи ікра?

Може, ще щось, найдивніше?

Наталя. Є багато різних страв.

Креми, соуси, салати,

Ще – рулети та супи...

Господиня (*виносить миску з варениками*).

Ось півмісяці у мисці,

А над ними в'ється дим,

Бо гарячі - масло тане...

Чи ж ви знаєте, що це?

Господар. Це – вареники в сметані,

Найсмачніші над усе!

Любі друзі! Пригадаймо,

З чим вареники в нас є?

Господиня. З сиром ось жовтіють в мисці,

І з картоплею киплять...

Ще з капустою наварим,

Та з грибами - пахнуть як!

Поласуємо ми з вами,

Поласуємо - ще й як!

Ще ж і з вишнями не їли,

З полуницями беріть!

Наталя. Ми вареників зварили –

Оце диво на весь світ!

З м'ясом, з рибою, з горохом,

Ось ще з маком та пшоном.

(*На сцену виходять учні в костюмах вареників, лунає пісня «Вареники у сметані». Господиня разом з варениками танцює танець*).

Господиня. Стецьку! Ну що смачні наші вареники!

Стецько. Ще й які!!!

Господар. О, жінко, подивися-но хто до нас завітав.

Наталка. Та це ж наша тітонька з Яворова приїхала! Заходьте, раді вас бачити.

Тітка. Доброго здоров'я! Давненько я тут не була. Бачу у вас повна хата гостей, а у мене якраз є смачненький гостинець – знаменитий яворівський пиріг. Пригощайтесь.

Господиня. А ну, Наталю, пригощай наших гостей. (*Наталя бере пиріг і пригощає гостей*).

Наталка. О, яка смакота. Тітонько, а навчіть і мене такий готувати.

Тітка. Ну тоді слухай, Наталю, (добре, що я з собою взяла зошит з перепи-сами): змішати теплу воду з дріжджами, цукром, сіллю, додати борошно, замі-

сити м'яке тісто, додати олію; дати тісту двічі підійти; поки тісто підходить відварити картоплю і пом'яти в пюре; до картоплі додати підсмажену цибульку і запарену гречку; тісто розкачати, викласти на нього начинку, защіпити краї; викласти пиріг у форму, випікати до золотистого кольору.

Господиня. От тепер вже і Наталя зможе нам смачну галицьку страву приготувати...

Господар. Смачно попоїли. А тепер би ще щось смачненького, солоденького і, звичайно, каву. Адже філіжанка львівської кави – це не лише горнятко чорного запашного напою, а й дух самого старого Львова, його душа і гордість, історія та віковічні традиції, які знову і знову оживають з кожним ковтком.

Наталя. А чи знаєте ви, що Львів по-справжньому розсмакував цей напій у XVIII ст.

Ведучий 1. До міста кава потрапляла не лише зі Сходу (зокрема, з Туреччини), але й із Заходу – з Відня, де галичанин Юрій Кульчицький 1683 року відкрив кав'ярню «Під синьою фляшкою». Згодом заклад відомого галичанина створив моду на каву в усій Європі.

Ведучий 2. У XIX ст. Львів немов очманів від кави! Її пили всі: спросоння і натще, вдома і під час гостювання, до їжі і після. Вважалося, що біла кава – з молоком та цукром – напій символічний, а чорну вживали хіба на свята.

Господиня. Пройшли віки. А Львів не перестає любити каву. Навіть час не може закреслити минулого. От і ми сьогодні хочемо почастувати вас цим ароматним напоєм. А за давньою традицією «пити каву по язичку» не годиться. І до кави у нас смачні галицькі андрути.

(Наталя з дівчатами пригощає гостей кавою і андрутами) .

Господиня. Ось і підходить до завершення наше частування.

Господар. Ну що ж, дорогі гості, ми раді що ви завітали до нашої оселі. Як кажуть в народі: чим хата багата, тим і рада. Приходьте, ми завжди будемо раді зустрічі з вами.

Звучить пісня «Одна родина за столом».

Оранюк Романна Орестівна, викладач
МВПУ АТБ, м.Львів

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГРА **«НАЙПРОЗУМНІШИЙ СЛЮСАР З РЕМОНТУ АВТОМОБІЛІВ»**

Мета: професійно виховувати учнів; формувати особистість кваліфікованих робітників на засадах моральної успішності; навчити їх співставляти знання, уміння і навички із ситуацією та діяти у нестандартних ситуаціях; залучити молодь до самостійного пошуку інформації.

Форма проведення: інтелектуальна гра (за принципом телепередачі «Найпрозумніший»).

Місце проведення: комп'ютерний клас.

Засоби навчання і виховання: персональні комп'ютери, мультимедійний проектор, програмне забезпечення Microsoft Office, мультимедійна презентація Power Point.

Хід заходу:

I. Вступ. Шановні майбутні кваліфіковані робітники та гості! У цілому світі популярною є телегра «Найрозумніший». В Україні участь у грі беруть діти. А чи знаєте ви, що за звання інтелектуалів в інших країнах змагаються представники різних професій та отримують титул «Найрозумніший пожежник», «Найрозумніший кухар». А сьогодні ми проведемо інтелектуальну гру «Найрозумніший слюсар з ремонту автомобілів», адже саме цю професію ви здобуваєте в МВПУ АТБ. У наш час кваліфікований робітник – це не тільки виконавець визначеної низки операцій, але й інтелектуал, людина, що вміє працювати самостійно і в команді, комунікувати, швидко реагувати на будь-яку ситуацію, творити. А головне, це має бути високоморальна особистість. Впевнена, гра «Найрозумніший» допоможе вам на шляху до професійної успішності! *(на екрані з'являється слайд із назвою заходу, що візуально нагадує логотип відомої телепередачі; звучить характерна для «Найрозумнішого» музика)*. Сьогоднішня гра приурочена до Дня автомобілістів, який відзначають в останню неділю жовтня.

II. Представлення учасників гри та лічильної комісії.

III. Оголошення правил гри. Шановні гравці! Дозвольте мені розповісти про правила нашої гри. Всього у грі є 3 раунди. Перший раунд складається з 18 основних питань. Кожному питанню пропонується 4 варіанти відповідей. Правильна з них лише одна. Шестеро кращих вийдуть у півфінал. Із півфіналу в фінал вийдуть лише троє, а самим розумним стане лише один гравець.

IV. Проведення гри.

I раунд:

1. Прилад для вимірювання швидкості в автомобілі – це: А. Тахометр. **Б. Спідометр.** В. Амперметр. Г. Акселерометр. 2. Найдорожча частина автомобіля – це: А. Двигун. Б. Шасі. **В. Кузов.** Г. Колеса. 3. Яка країна випускає найбільше автомобілів у світі? А. Франція. Б. США. В. Німеччина. **Г. Японія.** 4. Яку марку автомобілів випускає Баварський автомобільний завод? А. Рено. Б. Пежо. В. Мерседес. **Г. БМВ.** 5. Яка з фірм є лідером за кількістю вироблених автомобілів у світі? А. БМВ. Б. Форд. **В. Дженерал моторс.** Г. Фольксваген. 6. Коробка передач, зчеплення, гальма, рульове управління, механізми підвіски – це: А. Двигун. Б. Кузов. **В. Шасі.** Г. Колеса. 7. До якого класу належать найпопулярніші у світі автомобілі «Фольксваген-гольф», «Тойота-Каролла», «Жигулі», «Самара»? А. Клас «А». **Б. Клас «С».** В. Клас «В». Г. Клас «Д». 8. Як називається кузов автомобіля з відкидним верхом? А. Універсал. Б. Седан. **В. Кабриолет.** Г. Хетчбек. 9. Де були винайдені перші дерев'яні колеса? А. В Єгипті. Б. В Греції. **В. У Месопотамії.** Г. В Китаї. 10. Що було джерелом світла у перших фарах? А. Електролампа. **Б. Парафінова свічка.** В. Гасова лампа. Г. Фотодіод. 11. Прилад для вимірювання тиску в шинах автомобіля? А. Барометр. Б. Термометр. **В. Манометр.** Г. Тахометр. 12. Тахометр показує оберти: А. Колеса.

Б.Розподільчого валу. В. Головної передачі. **Г. Колінвалу.** 13. З якого сплаву виготовляють поршень? А. Сталь. **Б.Алюміній.** В. Мідь. Г. Чавун. 14. Який інструмент використовують для нарізання зовнішньої різьби? **А. Плашку.** Б. Фрезу. В. Мітчик. Г. Викрутку. 15. Із скількох головних систем складається ДВЗ? А. 6. **Б. 4.** В. 2. Г. 8. 16. У якому місті України був запущений перший електричний трамвай? **А. Львів.** Б. Запоріжжя. В. Одеса. Г. Київ. 17. До яких робочих машин належать автомобілі, літаки, тепловози? А.Транспортуючих. **Б. Транспортних.** В. Промислових. Г. Різних. 18. Який завод в Україні виробляє автомобілі «Славута», «Opel», «Sens», «Lanos», ВАЗ? **А. Запорізький.** Б.Ужгородський. В. Луцький. Г. Львівський.

Додаткові запитання :

19. Скільки років дійсне водійське посвідчення? **А. 30.** Б.5. В. 10. Г.8. 20. Що об'єднує ці транспортні засоби : автосани, екскаватор, автобус? А. Колеса. **Б. Двигун.** В. Ківш. Г. Багажник. 21. Хто перший відкрив «+» і «-» полюси електрики? А. Ампер. Б. Вольт. **В. Франклін.** Г. Ом. 22. Скільки ват міститься в одному мегаваті? А. 1000. **Б. 1 000 000.** В. 100. Г. 10 000.

Класний керівник. І так в другий тур вийшли учні, що набрали найбільшу кількість балів, а саме...

А зараз нетривалий відпочинок для учасників гри і вболівальників. До вашої уваги «Автоновини» (*звучить музична заставка новин ТСН, двоє «дикторів» повідомляють новини*).

Працівники мережі автосервісу зробили висновок: погане мастило зіпсує не тільки кашу, а й автомобіль!

Київські науковці дослідили, якщо в автомобільному корку уважно подивитися на себе в дзеркало, то можна помітити, що росте щетина.

Приємна новина для водіїв: у зв'язку з тим, що незабаром вдарять морози, в Україні різко збільшиться кількість шляхів із твердим покриттям.

До уваги майбутніх автовласників: запам'ятайте, ключ від «Мерседеса» підходить і до серця жінки!

Медики попереджають: якщо не заводиться машина – заводиться водій!

Шановні водії! Якщо масло з вітчизняної машини перестало крапати, це означає, що воно закінчилося!

II раунд

Класний керівник. А ми переходимо у II раунд гри «Найрозумніший». (*музика*). Нам треба в'яснити, хто в якому порядку буде стартувати у II раунді.

Конкурс «**Дешифрувальник**». Кожній цифрі відповідає певна літера. Ви повинні якнайшвидше відгадати дане слово, хто перший відгадає, той перший буде мати право вибрати певну категорію. А зараз, увага, питання:

Яка деталь забезпечує рівномірність обертання колінчастого вала двигуна? Час пішов! (маховик)

І стартувати в півфіналі наші гравці будуть в такому порядку. ..

Сьогодні у нас наступні категорії знань – це історія автомобіля, будова автомобіля, питання на кмітливість, екологія, медицина, безпека життєдіяльності, автомобільні терміни, правила дорожнього руху.

Я буду читати питання і вони одночасно будуть з'являтися у вас на екрані. Потрібно за 1 хвилину відповісти правильно на якнайбільшу кількість запитань. Ви готові? Ми починаємо 2 раунд (*музика*). І так гру починає... Яку ви вибрали категорію? І так ви вибрали категорію ..., і у вас є рівно одна хвилина, і вона починається саме зараз... (*помічник тайм-кіппер слідує за часом*).

Категорія «Історія автомобіля».

1. Хто побудував перший паровий автомобіль? (**Никола Кюньо**). 2. Кого називають батьком автомобілебудування? (**Карла Бенца**). 3. В якому місті України вперше був збудований автобус? (**Одеса**). 4. Де винайшли лічильник кілометрів? (**В Китаї**). 5. Хто винайшов карбюраторний бензиновий двигун? (**О.С. Костович**). 6. Де відбулися перші автомобільні гонки? (**у Франції**). 7. Скільки коліс мав перший експериментальний автомобіль Карла Бенца? (**3**). 8. Хто винайшов спідометр? (**Шамшуренков**). 9. Якої марки автомобіль був першим викрадений? (**Пежо**). 10. Якої марки був перший спортивний автомобіль? (**Мерседес**). 11. Де відбулася перша автомобільна виставка? (**Париж**). 12. Яка країна перша встановила світлофори? (**Англія**). 13. Водій якої країни був перший оштрафований за перевищення швидкості? (**американець**). 14. Хто створив першу вантажівку? (**Дайлер**). 15. Де з'явилися перші дорожні знаки? (**Франція, Париж**). 16. Він перший спроектував вертоліт, викрутку, велосипед... (**Леонардо да Вінчі**). 17. Хто перший винайшов електрозварювання? (**Бенардос**). 18. Де був вперше застосований бензиновий двигун? (**В Росії в дирижаблях**).

Категорія «Будова автомобіля».

1. Маса, розміри, потужність, швидкість, час розгону – це...(**параметри**). 2. Із скількох тактів складається робочий цикл ДВЗ ? (**4**). 3. Який такт у ДВЗ виконує корисну роботу? (**робочий хід**). 4. На які такти у ДВЗ витрачається енергія? (**впуск, стиск, випуск**). 5. У скільки разів тиск у колесах більший за атмосферний? (**в 2 рази**). 6. Коли і для чого надягають на колеса ланцюги? (**взимку, щоб збільшити тертя**). 7. Які елементи в автомобілі бувають і масляні, і пружні, і ресорні? (**амортизатори**). 8. Що використовують для полегшення керування автомобілем? (**гідропідсилювач**). 9. Яку рідину заливають взимку в радіатор? (**антифриз, або тосол**). 10. Скільки мертвих точок має ДВЗ ? (**2**). 11. Для чого застосовується в ДВЗ «сорочка»? (**для охолодження**). 12. Із скількох механізмів складається ДВЗ? (**із двох**). 13. Для чого використовують бабітові вкладки до підшипників ? (**щоб не заклинив двигун через перенагрівання**). 14. За рахунок якої енергії рухається поршень в ДВЗ? (**внутрішньої енергії згоряння палива**). 15. Як називається двигун, у якому пальна суміш запалюється в повітрі, розігрітому до високої температури завдяки стисканню? (**дизельний**). 16. Процес виходу відпрацьованого газу в навколишнє середовище з циліндра ДВЗ — це...(**вихлоп**). 17. Рухома циліндрична деталь ДВЗ, яка руха-

ється всередині більшого циліндра — це...**(поршень)**. 18. Найважливіша частина машини-- це **(двигун)**.

Категорія «Питання на кмітливість».

1. Що в перекладі означає слово «автомобіль»? **(Самохідний візок)**. 2. Автолюбитель з нульовим досвідом? **(Чайник)**. 3. Як водії–професіонали називають кермо? **(Баранка)**. 4. Як називають авто хлопці в розмові ? **(Тачка)**. 5. «Дзеркало душі» автомобіля – **(фари)**. 6. На яку іномарку схожа наша «Нива» ззовні? **(Джип)**. 7. У Франції є пам'ятник автомобілю, якої він марки? **(Рено)**. 8. Як називають водія–любителя швидкої їзди ? **(Шумахер)**. 9. Не розкіш, а засіб пересування – що це? **(Автомобіль)**. 10. ВАЗ 1111, або... ? **(Ока)**. 11. Автомобіль, який працює по лічильнику – це...**(таксі)**. 12. найдешевший автомобіль на українському ринку – це... **(Славута)**. 13. Перший радянський хетчбек – це...**(ВАЗ 2108)**. 14. Як автомобіль називають у Польщі ? **(Самохуд)**. 15. Звір, який став символом «Волги»? **(Олень)**. 16. Транспортний засіб, який в перекладі означає «швидка нога» – це...**(Велосипед)**. 17. Кому видані перші в світі водійські права? **(Карлу Бенцу)**. 18. Дідусь ВАЗів **(Фіат)**.

Категорія « Екологія, медицина, безпека життєдіяльності »

1. Найважливіший параметр автомобіля – це **(безпека)**. 2. Прилад «очі кота», який вночі розмічає сторони траси на дорогах **(рефлектор)**. 3. Добре відрегульований двигун зменшує шкідливі **(викиди)**. 4. Найбільш небезпечними забруднювачами повітря біля автомагістралей є такі хімічні сполуки, як **(оксид вуглецю, саж)**. 5. Основна перевага іномарок над вітчизняними автомобілями - це **(менша витрата бензину)**. 6. Вона в їжі, в будинках, в машинах, в косметичці, в медикаментах ... Хто вона? **(Нафта)**. 7. Які будуть автомобілі майбутнього, коли зникнуть запаси нафти? **(Електромобілі, авто на біопаливі, воді)**. 8. Альтернативне паливо виготовлене з кукурудзи чи цукрової тростини – це **(етанол)**. 9. Рослини, з яких виготовляють біодизельне пальне – це **(соя або ріпак)**. 10. Яку речовину потрібно додати у водний розчин для обробки опіків шкіри кислотою? **(Питну соду)**. 11. Що використовують з аптечки для зменшення болю при переломі? **(Анальгін і охолоджуючий пакет-контейнер)**. 12. Для чого потрібний в аптечці нашатирний спирт? **(Щоб повернути людину до тями)**. 13. Де потрібно визначати пульс, якщо людина непритомна ? **(На сонній артерії)**. 14. Які засоби безпеки існують в автомобілі? **(Ремені безпеки, аптечка, підголівник, подушки, пожежний балончик)**. 15 В якому стані не варто сідати за кермо машини? **(У стані алкогольного сп'яніння або при поганому самопочутті)**. 16. Для чого на лобове скло наклеюють поляроїдну плівку? **(Щоб не засліплювали очі фари зустрічного транспорту)**. 17. Вона допоможе при нещасних випадках, якщо ти вклав з нею угоду – це **(страхівка)**. 18. Рівень безпеки автомобіля визначають за допомогою **(креш–тесту)**.

Категорія «Автомобільні терміни».

1. Джерело електроенергії в автомобілі – **(акумулятор)**. 2. Педаль газу – **(акселератор)**. 3. Автомобільний буфер або **(бампер)**. 4. Прилад, що виробляє електричну енергію в автомобілі – це **(генератор)**. 5. Який пристрій готує паль-

ну суміш на сучасних машинах з бензиновими двигунами? (**Інжектор або карбюратор**). 6. Пристрій для відведення тепла від рідини, що циркулює в системі охолодження двигуна (**радіатор**). 7. Зубчаста або гідравлічна передача, призначена для зміни кутових швидкостей і моментів під час обертання – це (**редуктор**). 8. Ущільнення, яке застосовують у з'єднаннях машин з метою герметизації зазорів між деталями, що обертаються, і нерухомими – це (**сальник**). 9. Основний агрегат пускової системи двигуна, що розкручує вал до необхідної частоти обертання під час запуску двигуна – це (**стартер**). 10. Прилад, для перевірки густини електроліту в акумуляторній батареї – це (**ареометр**). 11. Система для передачі обертання від двигуна до редуктора – це (**зчеплення**). 12. Відстань, що проходить автомобіль від початку гальмування до повної зупинки – це (**гальмівний шлях**). 13. Пристрій для займання робочої суміші в циліндрах карбюраторного ДВЗ іскрою, що утворюється між її електродами – це (**запалення**). 14. Система механізмів і деталей з'єднання опорних елементів (коліс, котків, лиж) з корпусом машини, для зменшення коливань – це (**підвіска**). 15. Малюнок на шині – це (**протектор**). 16. Має кулачки, які при обертанні валу взаємодіють з штовхальниками і забезпечують виконання двигуном процесів по заданому циклу – це (**розподілвал**). 17. Деталь для підтримки частин, що обертаються і передають крутильний момент; буває така, що обертається, або нерухома – це (**вісь**). 18. Відношення повного об'єму циліндра до об'єму камери згоряння називають (**ступінь стискання**).

Категорія «Правила дорожнього руху».

1. Який найменший вік осіб, які можуть керувати мотоциклом? (**16 років**). 2. На скільки груп розподіляються усі дорожні знаки? (**Сім**). 3. Чим визначається ефективність гальмування транспорту? (**Гальмівним шляхом**). 4. Чи дозволяється перевезення людей у вантажному причепі? (**Ні**). 5. Яка максимальна швидкість руху машин у населених пунктах? (**60 км/год**). 6. Скільки існує категорій прав водія для керування різними видами транспорту? (**5**). 7. Кому підпорядковується водій за наявності одночасно регулювальника і світлофора? (**Регулювальнику**). 8. Чи повинен водій пропускати пішоходів при поворотах транспорту? (**Так**). 9. Що повинен зробити водій, рухаючись поза межами населеного пункту з 1 жовтня? (**Увімкнути денні вогні, тобто фари**). 10. Який фон повинні мати попереджувальні знаки? (**Жовтий або білий**). 11. Чи дозволяється буксирувати легковий автомобіль під час ожеледиці? (**Дозволяється на жорсткому зчепленні**). 12. Що має зробити водій при сильній втомі? (**Зупинити авто та відпочити**). 13. У скільки разів збільшується гальмовий шлях, якщо швидкість зростає удвічі? (**У 4 рази**). 14. Чим обладнують вантажний автомобіль, яким керує водій зі стажем до двох років? (**Знаком обмеження швидкості**). 15. У якому випадку виникає відцентрова сила? (**Під час руху на поворотах**). 16. Як слід гальмувати автобус на слизькій дорозі? (**Плавна, не вимикаючи зчеплення**). 17. Яка найменша ширина смуги руху? (**2,75м**). 18. Чи дозволяється рух заднім ходом на перехрестях? (**Забороняється**).

Класний керівник. І так у фінал гри вийшли учні, що набрали найбільшу кількість балів – ... А зараз гумористична пауза, пропоную вам подивитися жартівливі сценки, які підготували учні нашої групи.

Інсценівки–усмішки

1. Іспит в автошколі. Інструктор і три блондинки. – Якого кольору біла «Таврія»? – Може, чорного? – А Ви що скажете? – звертаючись до іншої. – Може, червоного? – Ну, а Ви як думаєте? – говорить він до третьої. – Напевно, білого? – Правильно!

Наступне питання: скільки дверей в п'ятидверної «Таврії»? – Може, три? – говорить перша. – Може, дві? – відповідає друга. – А що скаже третя? – Напевно, білого?

2. Блондинці в автошколі ставлять питання: – Як працює двигун? – Можна своїми словами? – Звичайно! – Вжжжж, вжжжж, вжжжж.

3. Одна блондинка іншій: – Вчора здавала на права. Прикольно. У машині стільки дзеркал, але все заднього вигляду. – Та брехня все це. Це вони так просто називаються. Скільки разів я в них не вдивлялася, жодного разу ззаду себе не бачила!

4. Блондинка веде по шосе машину з величезною швидкістю. Подруга, що сиділа поряд з нею говорить: – Ти можеш їхати не так швидко? У мене все блимає перед очима! – А ти роби так само, як я. – Як? – Закрий очі!

5. Блондинка – блондинці: – Ти чого вчора зустрічним не моргнула, коли гаїшну засідку проїхала? – Та я так моргала, що аж туш потекла!!!

6. Блондинка приїхала в автосервіс і говорить: – Хлопці, не знаю, купила машину, а вона не заводиться. Майстер, оглядаючи машину: – Ну, ви, громадянко, даєте, та тут роботи купа, карбюратор збоїть, клапана стукають... Блондинка: – Боже, вона ж зовсім нова, в скільки мені це обійдеться? Майстер: – Ну, давайте 300 баксів і через тиждень віддамо. – А якщо за годину?? – Ну, тоді 500! Блондинка відраховує гроші і вирушає. Майстер: – Вась, заправ цій пані бензин!

ІІІ раунд

Класний керівник. А зараз конкурс «Дешифрувальник». Ви повинні якнайшвидше відгадати дане слово, хто перший відгадає, той перший буде мати право вибрати певну тему. **А зараз запитання:** Як називається базова деталь серед необертових деталей дискового гальма? (Супорт).

Стартувати учасники гри будуть в такому порядку: **1 учень – Червоний колір – Мерседес. 2учень – Зелений колір – Форд. 3 учень – Жовтий колір – Пежо. Сірий колір — загальні питання.**

Жовтий колір – Пежо.

3. Яка країна є виробником автомарки «Пежо»? (**Франція**). 7. Яка тварина зображена на радіаторі марки «Пежо»? (**Лев**). 9. Хто автор моделей перших машин марки «Пежо»? (**Французький винахідник Леон Серполле**). 16. Яка марка «Пежо» є електромобілем? (**Пежо–106**). 18. Який тип кузова має «Пежо Партер»? (**Фургон**). 22. Яка марка «Пежо» є найновішою? (**«Пежо– 607»**). 24. На якій моделі «Пежо» їздив герой фільму «Таксі» Даніель? (**«Пежоі– 406»**).

30. Чим унікальна модель «Пежо», яка була виготовлена для алжирського бея і зараз є окрасою в музеї «Пежо»? (**Двигун і кузов виготовлені із литого срібла**).

Перед вами на екрані з'являться 30 комірок різного кольору. Ваші – червоного, ваші – зеленого і ваші – жовтого кольору. Намагайтесь запам'ятати місце розміщення комірок свого кольору. Якщо ви правильно відповідаєте на свої питання, отримуєте 2 бали, на питання суперника – 3 бали і на загальні питання – 1 бал. У кожній темі по 8 питань, на відгадування відводиться 1 хв.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30

Зелений колір – Форд.

1. Яка країна є виробником автомарки «Форд»? (**США**). 4. Хто заснував компанію «Форд»? (**Генрі Форд**). 11. Яка модель «Форда» є найбільш успішною за всі роки роботи компанії? (**Мустанг**). 15. Слово, яке означає і модель «Форда», і те, що можна показати за допомогою гральних карт? (**Фокус**). 17. Слово, яке означає і модель «Форда», і свято в Іспанії? (**Фієста**). 19. Де знаходиться штаб-квартира марки «Форд»? (**У Дірборне, штат Мічіган, США**). 26. Яке найбільше досягнення внесла компанія «Форд» у світове автомобілебудування? (**Започаткувала автоскладальний конвеєр**). 28. Яке прізвище мав перший масовий автомобіль моделі «Форд-Т», який збирався на конвеєрі? (**Бляшанка Лізі**).

Червоний колір – Мерседес.

2. Яка країна є виробником автомобілів марки «Мерседес»? (**Німеччина**). 5. Звідки пішла назва «Мерседес»? (**На честь дочки австрійського підприємця Еміля Єллінека**). 6. Що означає емблема «Мерседеса»? (**Успіх на суші, у воді та в повітрі**). 12. Що ще, окрім автомобілів, виробляла компанія «Мерседес»? (**Суднові та авіаційні двигуни**). 14. Яке місто в Німеччині є батьківщиною марки «Мерседес»? (**м.Штутгарт**). 20. Яка модель «Мерседеса» найбільш популярна? (**600**). 21. Який привід коліс у «Мерседеса»? (**Задній**). 29. Хто з найбільших тиранів XX століття випробовував «Мерседес»? (**Адольф Гітлер**).

Сірий колір — загальні питання.

8. Відомий автогонщик Міхаель Шумахер пропагандує гасло «10 секунд, які можуть врятувати ваше життя». Що необхідно зробити за цей час? (**Одягнути ремені безпеки**). 10. На автомобілі якої марки в 1973 році вперше стали встановлювати подушки безпеки? (**Шевроле**). 13. Яке положення регулювальника забороняє рух усім учасникам дорожнього руху? (**Рука піднята вгору**). 23. Виробництво цієї марки автомобілів розпочалося у 1904р, засновників називали «лід і полум'я», а їх прізвища сприймаються як одне ціле і означають марку машини. Яка це марка? (**Роллс-Ройс**). 25. Звідки походить слово «фара»? (**Від**

острова «Форос», на якому був маяк). 27. Яка легкова машина найшвидша в світі? (Бугатті–Вейрон).

V. Підведення підсумків гри. Нагородження переможця.

Старчак Марія Юліанівна, викладач
Рава–Руського професійного ліцею

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГРА «ХТО ЗВЕРХУ»

Мета: виявити та систематизувати рівень фахових знань і навичок з теоретичного та практичного навчання; розвивати вміння швидко орієнтуватися в нестандартних ситуаціях, творчі, інтелектуальні та професійні здібності дітей; активізувати пізнавальну діяльність учнів; формувати підвищений інтерес до професії, самостійність і наполегливість, виховувати бажання працювати в команді, почуття відповідальності.

Обладнання: комп'ютер, проектор, презентація заходу, мікрофони, столи, ручні соковитискачі, апельсини, обручі, картопля.

Хід заходу

Ведуча: Доброго дня, шановні глядачі! Завжди говорять, що чоловік – найкращий кухар, але чому тоді жінка повинна цілий день стояти біля плити? Сьогодні ми зібрались, щоб з'ясувати відповідь на це непросте запитання. Тому проведемо цікаву гру «Хто зверху?». І у нас будуть змагатися між собою команда хлопців та дівчат. Отже, розпочинаємо. І так, команди на сцену! *(Під музику виходять дві команди)*. У кожної команди є капітан. То ж прошу капітанів представити свою команду.

Капітан: Команда дівчат красива і міцна. Я, Ірина, – команди голова. А поруч зі мною в крузі – помічники і надійні друзі. Ірина – любить сучасні танці, Оксана – еталон працездатності, Христина – гордість і честь команди. І наші вболівальники – красиві та неперевершені господиньки – дівчата нашого ліцею!

Ведуча: Дякуємо дівчатам. А хто грає у команді хлопців?

Капітан: Команда хлопців до змагань готова.

Ми багато знаємо нового.

Я, капітан Василь, – усім знайомий,

І мої хлопці – пречудові!

Микола – спортсмен і активіст,

Роман — доброта плюс талант,

Олексій – міцний фундамент команди.

І наші вболівальники – сильні та надійні хлопці ліцейні.

Ведуча: А тепер перейдемо до правил нашого шоу. Ми проведемо сім конкурсів, кожен конкурс оцінюється у два бали. Команда, котра перемагає, має можливість отримати бонусний бал, якщо дасть правильну відповідь на запитання. А потім настане фінал, і тільки у фіналі визначається переможець, і кількість балів, які команди назбирають подвоюється.

Але це ще не все. Крім тих, що змагаються, і крім тих, для кого ми будемо змагатися, є ще одна людина, яка вершить долі учасників. Це наша висока величність – суддя Ольга Валентинівна Голаєвич.

Суддя: Мої вітання всім, хто сьогодні прийшов на шоу «Хто зверху?». Але як би там не було обіцяю бути неупередженою та об'єктивною. То ж нехай сьогодні переможе найкращий кухар!

Ведуча: Вже можна було б перейти до першого конкурсу, але щоб дійти до висновку, хто ж кращий кухар – чоловік чи жінка, ми сьогодні поспілкувалися з учнями нашого ліцею. Дивіться на екран. (*Демонстрація відео*).

Отакі різні думки у наших учнів. А ми розпочинаємо нашу гру «Хто зверху?». Тож давайте на «чу-ва-чі» визначимо котра команда грає першою. І так я попрошу капітанів вийти на середину сцени: «чу-ва-чі». Першою грає команда дівчат.

Перший конкурс називається «Чи знаєте ви нас?» Дівчата перші ставлять запитання хлопцям.

Подивіться на ці фото, як ви вважаєте, хто з цих людей тримає важкий ящик у руках? Яку картинку ви вибираєте А чи В? Увага на екран.

Молодці хлопці відгадали, але це ще не перемога (або на жаль хлопці не відгадали, але це ще не поразка), тому що є запитання і відповідь у наших хлопців. Їм також дуже цікаво чи знаєте ви їх?

Хто на цьому фото у руках тримає хліб? Ви повинні вгадати – це варіант А чи В?

І так, суддя, чи заробили наші учасники бали? (**Слово судді**).

Отже, перемога за дівчатами/хлопцями. І в такому гарному гуморі можна було б переходити до другого конкурсу, якби не питання, яке ми напередодні поставили нашим учням. Ми спитали, як на їхню думку, **скільки % хлопців мріють одружитися з дівчиною, яка б уміла готувати так як їх мама?**

І зараз дайте нам відповідь на це запитання. І якщо ваша відповідь збіжиться з відповіддю наших респондентів з похибкою $\pm 10\%$, то суддя додасть вам ще один бал.

І так, на вашу думку, скільки відсотків? А правильно це чи ні - увага на екран. Отже, суддя, скажіть скільки балів у наших команд? (**Слово судді**).

У нас перемагають дівчата/хлопці, привітаємо їх оплесками.

А ось на сцені з'явилися гарні кольорові кубики з літерами. І це означає, що зараз буде **конкурс, який має назву «Збери літери»**. Дівчата перші одягають кубики. У вас є 60 секунд на те, щоб вибудувати максимальну велику кількість слів з чотирьох літер. Всі слова ставимо у називному відмінку. Тому команду прошу вишикуватись в одну лінію, час пішов.

1. Яку рідину використовують для приготування бульйонів? (*Вода*). 2. Що «гасять» оцтом? (*Сода*). 3. У рецептуру кров'янки крім гречки, цибулі і жиру входить.. (*кров*). 4. Падевий мед бджоли виробляють з медяної (*роса*). 5. Термін зберігання російською мовою? (*Срок*). 6. Який найжіночніший знак зодіака? (*Діва*). 7. Різновид бігу (*крос*). 8. Основа будь-якої релігії (*віра*).

Далі одягнути кубики запрошуємо наших хлопців. Готові, час пішов.

1. Основна сировина для замішування тіста російською мовою (*мука*). 2. Прісноводна риба живе в озерах і (*ріка*). 3. Який корінь має слова міксер?

(Мікс). 4. Без якого органу людина не може замісити тісто? (Рука). 5. Індійська спеція, яку використовують для приготування курки? (Карі). 6. Торгова марка, яка виготовляє томатний соус? (Руна). 7. Куди кухар викидає сміття? (Урна). 8. Без чого не можливо виробляти атомну енергію? (Уран).

Суддя, скажіть, будь-ласка, скільки правильних слів зібрали наші команди?

Команда дівчат/хлопців має можливість заробити ще один бал. До вас дівчат/хлопці наше бонусне запитання. Напередодні ми запитали: **У скількох % кухарів «втікає» молоко з плити?** Отже, ваша відповідь... Увага на екран.

Суддя, скажіть, будь ласка, скільки балів заробили наші команди? (Слово судді).

А у нас **наступний, третій конкурс, який називається «Покажи назву пісні»**. В цьому конкурсі один учасник з команди одягає навушники, слухає певну пісню, тоді знімає навушники і мімікою та жестами показує команді цю пісню. Команда за 60 секунд повинна сказати назву цієї пісні. Отже, першою в нас грає команда дівчат. Капітан, хто у нас буде показувати? (Вибирають дівчину). Одягаєш навушники, слухаєш і скажеш, коли готова. (Слухає пісню). Час пішов.

А тепер те саме робить інша команда. Хто буде слухати і показувати пісню? (Вибирають хлопця). Одягаєш навушники, слухаєш і скажеш, коли готовий. (Слухає пісню). Час пішов.

Давайте надамо слово нашому судді. (Слово судді).

А зараз бонусне запитання, що може дати додатковий ще один бал команді дівчат/хлопців, якщо вони дадуть правильну відповідь на запитання. **Скільки % дівчат ліцею не їдять після 18 години?** Отже, ваша відповідь. Увага на екран.

І так, суддя, на чийому боці перемога? (Слово судді).

Наші молоді учасники уже визначились із тим, хто вони є у житті, і що вони бачать у своїй перспективі. А в нашій грі це не просто дізнатися хто я, а й принести своїй команді бали.

Конкурс називається «Хто я?» І першими у нас підуть дівчата. (Вибираємо когось з дівчат). І так, ти ідеш за цю ширму, засуваєш голову в отвір і ставиш запитання своїй команді, а вони відповідають «так» чи «ні». У тебе на це є 60 секунд. І якщо все зрозуміло, то я забираю фіранку, час пішов.

А в другій команді відгадувати буде ... (вибирають хлопця). Заходь на конкурс, і я ще раз нагадую, що (ім'я) ставить чіткі запитання, а команда дає конкретні відповіді «так» чи «ні». Час пішов.

Наша суддя, як ви оцінюєте цей конкурс? (Слово судді).

Отже, далі бонусне запитання. **Скільки % хлопців люблять ходити в магазин за продуктами харчування?** Дивимосся правильну відповідь.

І ще раз звернемося до судді, який результат у наших конкурсантів? (Слово судді).

У нас відбувається цікава гра, але все найцікавіше ще попереду. Ще не зрозуміло, хто тут лідер, але це можна прояснити у **наступному конкурсі «Хто швидше?»**. Для кожної команди є по три апельсини і ручний соковитискач. Завдання полягає в тому, котра команда за 60 секунд вичавить більше соку. У нас все готово, команди також зібрані, почали.

Мірні склянки з соком передаємо нашій судді і просимо дізнатися результат. **(Слово судді).**

А зараз бонусне запитання вартістю один бал для команди дівчат/хлопців. **Скільки % наших дівчат зранку снідають лише кавою?** Увага на екран. Дивимося правильну відповідь.

Скажіть, будь-ласка, чи зараховуємо цю відповідь і який загальний рахунок? **(Слово судді).**

А зараз **конкурс, який називається «Кухарі, в ряд»**. В цьому конкурсі ми виставляємо за певними критеріями учасників команд від першого до четвертого місця. І зараз дівчата просять хлопців розставити їхню четвірку за таким критерієм: **хто за одну хвилину зліпить більше вареників?**

На першому місці ставимо, хто найбільше, а на останньому – хто найменше.

Хлопці, як змогли, так і розставили, а правильно мало бути ось так. Дивимося на екран.

А тепер розставляють дівчата хлопців за таким критерієм: **хто за одну хвилину почистить більше картоплин?**

Знову на першому місці ставимо, хто найбільше, а на останньому – хто найменше. Зараз ми побачимо, наскільки дівчата добре знають хлопців. Увага на екран.

І так, суддя, по скільки балів ви зарахуєте кожній команді? **(Слово судді).**

А далі бонусне питання з похибкою у 10% для дівчат/хлопців. **Скільки % хлопців люблять готувати їжу?** А правильно це чи ні, увага на екран.

Отже, будь-ласка, скажіть скільки балів у наших команд? **(Слово судді).**

У нас перемагають дівчата/хлопці, привітаємо їх оплесками.

У наступному конкурсі **«Бліц»** учасники команд продемонструють свій інтелект. Я буду ставити питання, а ви по черзі будете відповідати. Відповідь на кожне питання має звучати або «чоловік» або «жінка». Першими відповідають дівчата. Ви повинні відповісти на 10 запитань. Якщо не знаєте правильної відповіді, то вгадуєте.

1) Чиїм ім'ям названо коктейль, який готують з текіли, апельсинового лікеру і соку лимона? (жін. Маргарита). 2) Хто співає пісню про вареники в сметані? (чол. М.Поплавський). 3) Чиїм ім'ям названий торт з шарового тіста? (чол. Наполеон). 4) Хто в українській народній пісні поміняв любов на пироги? (чол. козак, любив козак дівчину і з сиром пироги). 5) Який казковий персонаж втік від баби з дідом? (чол. колобок). 6) Хто спав би – їв би, ходив би – їв би? (чол. Стецько). 7) Хто варив кашу з сокири? (чол. солдат). 8) Якого роду країна, в якій вирощують чай? (жін. Індія). 9) Якого роду ї страва з риби? (жін. юшка). 10) Якого роду улюблена українська страва чоловіків? (чол. вареники).

А тепер ставимо питання команді хлопців. У мене є 10 запитань, а у вас чітка відповідь – чоловік або жінка.

1) Хто вперше завіз картоплю з Америки до Європи? (чол. англієць Томас Герріот в 1586р.). 2) Від кого походить назва салату «Олів'є»? (чол. шеф-кухар Люсін Олів'є). 3) Хто в пісні носить воду? (жін. пісня «Несе Галя воду»). 4) Хто через ліс носив бабусі пиріжки? (жін. Червона Шапочка). 5) Хто в українській

жартівливий пісні танцював з раком? (жін. танцювала риба з раком, а петрушка з пастернаком). 6) Хто довго думав і в суп потрапив? (чол. індик). 7) Який овоч в казці перетворився на карету? (чол. гарбуз). 8) Якого роду країна, в якій вживають найбільше макаронів? (жін. Італія). 9) Якого роду напій з сухофруктів? (чол. узвар). 10) Якого роду основна сировина для приготування каші? (жін. крупа).

Скажіть нам, скільки правильних відповідей дали дівчата і хлопці?

А тепер бонусне запитання, яке може принести команді ще один бал. Відповідь зараховується з похибкою не більше як +/- 10%. **Скільки % дівчат не люблять готувати їсти?** І так, суддя, підведіть підсумок, скільки балів на рахунок у наших конкурсантів? (*Слово судді*).

А зараз у нас фінал. Фінальна вирішальна сутичка. У фіналі усі зароблені бали можуть подвоїтися у разі перемоги. І ми проведемо господарський конкурс, який називається **«У погріб по картоплю»**. Ось два обручі – це «вхід у погріб», першому учаснику команди дається порожній кошик, він пролізає в обруч, бере картоплину, повертається назад через нього і передає кошик наступному учаснику, аж доки команда не набере повні кошики картоплі. Переможе та команда, котра швидше виконає завдання. Умови конкурсу зрозуміло, команди готові, то ж почали.

Суддя, скажіть нам, будь-ласка, який рахунок по балах і хто сьогодні переміг? (*Слово судді*).

Вітаємо команду переможців. Це була проста гра, тому неважливо хто переміг чи програв. Головне, щоб у житті ви завжди були хорошими людьми і добрими фахівцями своєї професії. А за таку гарну та цікаву гру нашим командам вручимо невеликі подаруночки.

Всім дякуємо за увагу, до нових зустрічей!

Старчак Марія Юліанівна, викладач
Рава–Руського професійного ліцею

ПІЗНАВАЛЬНО-РОЗВАЖАЛЬНИЙ КОНКУРС «ВЕСЕЛІ КУХАРІ»

Мета: поглибити знання з української кухні; викликати інтерес до кулінарного мистецтва; розвивати художнє мислення й естетичні смаки; виховати любов до національних традицій, до професії кухаря.

Вид заходу: конкурс.

Вступне слово класного керівника. Сьогодні ми проведемо виховний захід в ігровій формі. Дві команди змагатимуться між собою у відповідях на запропоновані питання з професії «Кухар; кондитер». Вони будуть виконувати певні завдання, показувати рівень своєї ерудиції. Захід складається з 8 конкурсних завдань, серед яких є завдання на швидкість, кмітливість та знання своєї професії. То ж ласково просимо наших учасників до дійства.

1-й ведучий. Сьогодні ми відкриваємо дитяче кафе «Затишок», де нас обслуговуватимуть веселі кухарі з двох чудових незвичайних команд. Усі, хто за-

кінчить «школу кухарів», можуть з успіхом працювати в нашому кафе. Для оцінювання конкурсів запрошуємо почесне журі в складі *(оголошує склад журі)*.

2-й ведучий. Усе в нас уже готове, і ми розпочинаємо свій конкурс з «Візитної картки» команд. За результатами жеребкування першою виступає команда «Смакота», а команда «Кухарочка» - другою. То ж на сцену запрошуємо команду «Смакота». *(Команда «Смакота» робить свій виступ і йде за лаштунки, тоді виходить на сцену команда «Кухарочка»)*.

1-й ведучий. Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат)*. А наступний конкурс, за традицією, «Розминка». Вона у нас буде овочево-фруктова. Кожна команда отримує по 10 запитань.

Запитання 1-й команді:

Без чого не проживе жоден народ? *(Без їжі)*. Ріжуть мене ножакою, б'ють мене ломакою, за те мене отак голублять, що всі мене дуже люблять. *(Хліб)*. Увесь вік їси — не проїси, і завжди добре. *(Борщ, каша)*. Повен пень головень. *(Галушки)*. Червоні чоботи у землі закопані. *(Буряки)*. Був у воді, був і в маслі. В нірку впав, хоп — і пропав. *(Вареник)*. Не кінь, не віл, а прив'язаний. *(Гарбуз)*. Сидить в ложці, звівши ножки. *(Локишина)*. Що з торбинки тягнуть, а з чашечки п'ють? *(Молоко)*. Має роги і ноги, а держиться підлоги. *(Стіл)*.

Запитання 2-й команді:

Хвалить його кожен, любить його кожен, і дня ми прожити без нього не можемо. *(Хліб)*. Схоже на бочку, а потурбуйся — ї матимеш квочку. *(Яйце)*. У воді росте, кохається, вкинь у воду — злякається. *(Сіль)*. Чупринка зелена, голівка червона, а хвостик білий. *(Редиска)*. Круглий, та не місяць, зелений, та не трава, з хвостом, та не миша. *(Кавун)*. Били, колотили, на стіл положили. *(Масло)*. Ні молоко, ні м'ясо, ні сметана, а смакує зранку. *(Чай)*. Гарненьке, солоденьке — дітям смачненьке. *(Тістечко)*. Ягідки маленькі, всі вони смачненькі, у сиропі покиплять, згодом діти їх з'їдять. *(Варення)*. Під землею птиця кубло звела і яєць нанесла. *(Картопля)*.

1-й ведучий. Зараз ми перебуваємо у харчоблоці, тому всім потрібно одягнути спецформу: ковпак, куртку, фартух. За сигналом з кожної команди по одному учасникові біжать до столиків — одягаються, оббігають навколо столів, знімають форму і біжать на місце. Так усі члени команди. Переможе та команда, яка впорається із завданням швидше. Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат)*.

2-й ведучий. Ось уже і розім'ялись, і одягнулись, а тепер ми ближче познайомимося з веселими кухариками. Тому пропонуємо наступний конкурс «Кухарський псевдонім».

1-й ведучий. За 1 хвилину кожен учасник повинен придумати комічний кухарський псевдонім: шеф-кухарю, кухарю, завідувачеві кухні, кондитеру, учню кухаря. Наприклад: Плюшкін, Бісквіткін...

Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат)*.

2-й ведучий. А зараз у нас 4-й конкурс — «Художній». Вибираємо по одному учаснику з кожної команди. Їм потрібно намалювати карикатуру на кухарський псевдонім, який вони придумали.

Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат).*

1-й ведучий. Починаємо конкурс господарів, який називається «У погріб по картоплю». Ось два обручі — це «вхід у погріб», першим з команд даються мішечки на картоплю, вони пролізають у обруч, беруть 2 картоплини і повертаються назад через кільця, передають мішечки наступним гравцям, доки не наберуть повні мішечки картоплі.

Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат).*

2-й ведучий. Конкурс капітанів. Із зав'язаними очима треба визначити, які фрукти та овочі в них у руках.

Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат).*

1-й ведучий. Наступний конкурс «Засипати крупи в котел». На столику стоять графин, каструля з крупою, лійка і склянка. Круп у каструлі стільки, що можна наповнити графин. Треба по черзі швидше пересипати крупи з каструлі склянкою через лійку в графин.

Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат).*

2-й ведучий. А зараз у нас конкурс «Твій вихід, офіціанте». Кожній команді дається по одній тарілці, на ній тарілка, виделка, наповнена водою склянка. Кожен гравець проходить навколо стільця з тарілкою на витягнутій руці.

Дякуємо командам. Надаємо слово журі. *(Журі оголошує результат).*

2-й ведучий. А зараз для наших команд «Екзамен». Цей конкурс підіб'є підсумок нашої «школи веселих кухарів». У вас буде два завдання. Але перед цим уважно прослухайте назви страв, які будуть продаватися в корчмі. Це страви, у які з давніх-давен закохані всі українці. Отже, слухайте. Борщ, капуста, кулеші, каші. Кутю, галушки, юшки, кваші. Булки, калачі, коржі, млинці, Сирники, пампушки, шулики, голубці. Вареники, пироги, оладки, вергуни, Ледні, млинці, бабки, деруни.

1-й ведучий. Сало, окороки, кендюхи, ковбаси. Киселі, узвари, сирівці і кваси. Бражку, слив'янку, тернівку, мокруху, Спотикач, вишнівку, запіканку, варенуху, Рибу, птицю, гриби, полуниці. Та ще й будуть частувати гарні молодіці.

2-й ведучий. Отже, ви прослухали назви українських страв, а тепер по черзі будете називати страви, які тільки знаєте. Переможе команда, котра запам'ятала більше страв.

1-й ведучий. А зараз друге завдання. Кожна команда має скласти «меню» обіду з трьох страв так, щоб було «перше», «друге», «третє» та щоб усі страви починалися на одну літеру; наприклад: Б — борщ, баранина, булка.

2-й ведучий. Непомітно наша гра підійшла до завершення. І для того, щоб визначити переможця нашого конкурсу, надаємо слово почесному журі. *(Журі оголошує результат).*

1-й ведучий. Скільки б ми не грали, а кінчати час. Знову в цьому залі ми чекаємо вас!

2- й ведучий. Ми не прощаємося з вами, а кажемо вам: «До нових зустрічей!». *(Грає весела мелодія, усі залишають зал.)*

Федьків Дарія Іванівна, викладач\
Львівський ПЛ харчових технологій

ПОСВЯТА У ПРОФЕСІЮ ПЕКАРЯ

Мета: ознайомити з історії хлібовипікання та сучасними тенденціями в галузі; виховувати почуття відповідальності; формувати підвищений інтерес до професії; розвивати творчі, інтелектуальні та професійні здібності дітей.

Форма організації: шоу–програма.

Святково прибраний зал. Перед сценою оформлена виставка короваїв, булочних виробів. На великому екрані проєктуються виробы, які виготовляють учні ліцею, пекарський центр, в якому учні вчать випікати різноманітні хлібобулочні виробы. Виконується українську народну пісню «Зеленеє жито, зелене».

Вед 1: Щоб хліб завжди був в нас на рушнику, професію обрали ми таку.

Вед 2: Про хліб і пекарів сьогодні наша мова.

Вед 1: Вітаємо сьогодні у цьому залі наших першокурсників, котрі обрали собі нелегку, але вдячну професію пекаря – творців ХЛІБА!

Вед 2: Хліб – одна з основ людського життя.

Вед 1: Хліб – не просто їжа. Він – обов’язковий атрибут численних обрядів та учасник дійств усіх важливих подій у житті людини. Хліб здавна вважався символом святості, радості, щастя, здоров’я та добробуту.

Вед 2: З хлібом в Україні зустрічали новонароджене дитя, хлібом вітали породіллю, хлібом виряджали дитя до Христа, хлібом проводжали до школи, хлібом благословляють молодят, хлібом зустрічають гостей.

Вед 1: Хліб – основа столу релігійних свят: пампушки та плетенка на Святвечір, паска – на Великдень.

Вед 2: З давніх давен дітям у Львові знайомі печені миколайчики та юрашки.

Вед 1: Дорогі наші першокурсники, колеги у обраній нами професії – майбутні пекарі! Сьогодні ми розповімо вам про історію хліба та пекарства, продемонструємо як змінилися та модернізувалися технології випікання хліба.

Вед 2: А також розкажемо про історію нашого ліцею, здобутки наших учнів та майстрів. І ви переконаєтесь: життєвий шлях ви обрали правильно! Адже пекар – це Майстер з великої літери, котрий щодня дарує нам смак та запах життя. Бо у народі кажуть: «золоті руки завжди пахнуть хлібом».

Мій пращур брів із пралісу густого,

Як звір голодний, бо не вполював,

Остання сила гаснула у нього,

І, падаючи між високих трав,

Хапавсь у порятунку за стеблинку,

Здавалось, на самісінькім краю,

І ненароком у руці живинку
Відчув, затис, як знахідку свою...
Тоді, можливо, і зявилося жито,
Коли мій пращур залишивсь живим,
Коли на сито пальців – перше сито –
Зерно просіяв і наситивсь ним.....

Вед 1: На думку вчених, вперше людина почала збирати та культивувати хлібні злаки понад 15 тисяч років тому. У камяному віці люди їли сирі зерна, лише пізніше вони навчилися розтрирати їх між каменями, змішуючи з водою. Очевидно, звідси й веде свій початок історія про перші жорна, перше борошно і перший хліб у вигляді рідкої каші.

Вед 2: Археологи стверджують, що ту кашу і можна вважати прахлібом. З часом зерна почали обсмажувати, а потім з'явився перший прісний хліб – коржі з густої зернової каші – тіста. Ці перші ячмінні коржі й знаменували собою початок епохи хлібопечення.

Пісня «В далині за річкою»

Вед 1: Шановні наші першокурсники, традиційно на посвяті у професію вручають символічні ключі до професії.

Вед 2: Першими такий ключ, смачний та їстівний, з рук нашого класного керівника, викладача технології хлібопекарського виробництва Дарії Іванівни Федьків отримають ті з вас, хто добре пам'ятає українські народні казки.

Вед 1: Отже, прошу пригадати. У якій українській народній казці дід з бабою спекли духмяного хлібчика, який сам вирушив у мандрівку? («Колобок»).

Вед 2: І ще одна. У якій українській народній казці описано весь процес приготування хліба, аж від знайденого колоска? («Круть і верть»).

Класний керівник вручає ключі до професії/

Пісня «А ми бажаєм вам добра».

Вед 1: І знову трохи історії. Хліб зі збродженого тіста з'явився у Давньому Єгипті. Пекли його різної форми – довгастий, у вигляді пірамід та сфінксів, риб та чудернацьких тварин. Процес розпушування тіста був знайомий також грекам і римлянам. Перші згадки про такий хліб датують 5 століттям до нашої ери, а вже у 9 столітті випікання хліба зі збродженого тіста було звичною справою.

Вед 2: Україну з давніх давен вважають житницею Європи. Деякі вчені вважають, що саме предки нинішніх українців – орії – винайшли колесо, віз, плуг, проклали першу борозну та спекли перший хліб. Особливе місце у давні часи відводили житньому хлібові. «Жито» означало як їжу взагалі, так і хліб зокрема. Поняття хліб зявилося пізніше і означало борошно, з якого випікають хліб.

Вед 1: Особливе значення українці приділяють випіканню обрядового хліба. До жінок, які печуть весільні короваї, завжди особливі вимоги. Щоб стати коровайницею, потрібно знатися на всіх тонкощах роботи з хлібом. До тих, хто пече коровай особливі вимоги. Коровайниця повинна бути одружена та щаслива у шлюбі, бути мамою хороших дітей. Бо вважається, що жінка через випі-

кання короваю ділиться своїм щастям з молодітами. А продуктів на коровай завжди беруть до пари.

Вед 2: Ніколи до випікання короваю не допускають вдів чи розлучених, а тим паче – безплідних. У народі вважають, що яким буде весільний коровай, так і складеться подружнє життя. Тому він має бути пишним, красивим, без дірок.

А як румянець хлібу нагнітала
Селянська піч, від полум'я жарка,
Відбившись, зі споду пульсувала
Капустяна артерія листка.
І коровай, як сонце прохолоде.
Займав почесне місце на столі.
А косарі виходили у поле
За хліб насущний кланятись землі.
Після роботи дітлахам окрайчик
Приносив батько –
Може, й справді так –
Передавав отой гостинчик зайчик,
Пропахлий диво-казкою на смак...
Не тільки диво-казкою багаті
І не єдиним хлібом живемо,
А тільки чом, коли ні крихти в хаті,
Тривогою сурмиш, моя сурмо?!
Тоді насправді світишся промінням,
Одрізуючи скибку дорогу,
І хліб стає не копійчаноцінним,
А золота самого на вагу!

Вед 1: А й справді – хліб буває ціннішим за золото!

Вед 2: Про це свідчить давня народна притча.

Дівчина під музичний супровід розповідає притчу.

Якось один чоловік знайшов велику грудку золота. У своєму господарстві, він, звісно, не міг його застосувати і вирішив його продати. Але боявся продешевити. І пішов чоловік до мудреця з проханням допомогти визначити вартість золота.

І спитав його мудрець: – Ти сьогодні що-небудь їв?

– Нічого не їв, - відповів чоловік.

– А вчора їв?

– І вчора не їв.

– А позавчора?

– Позавчора їв.

Тоді мудрець промовив: – От коли проголодуєш три дні, то віддаш усе золото за шматок хліба.

Вед 1: У страшному 1933-ому році хліб в Україні був цінним понад усе! Тоді наші прадіди відчували на собі усі жахіття Голодомору. Цього року ми відзначаємо 80-ті роковини цієї трагедії нашого народу.

Вед 2: Без шматка хліба, знесилені люди вмирали цілими родинами, пухнули від голоду, їли траву, втрачали розум і навіть варили власних дітей...

Вед 1: Ті, хто вижили, розповідають історії, кожна з яких страшніша за попередню.

Вед 2: Були також голодні роки війни та голод 1946-го року. Тому старші люди знають справжню ціну і святість шматка хліба.

Юначе мій, чиєїсь мами сину,
Зодягнений на джинсовий мотив, -
Я аж завмер, коли ти... півхлібини
„В девятку” натреновано вгатив!
Солоним потом заливає спину....
Футбол, як бачиш, не солодка гра!
Перепочинь, та поговорим, сину,
Бо є про що. І вже давно пора.
Я просто, не домішуючи меду,
Скажу: коли ти замахнувся ривком
Ударить хліб, твоя весела кеда
Мені під серце влучив носком.
Ти вдарив так, що потемніло в очі
І по державні крайні рубежі
У всіх, що пухли в сорок шості році,
Від жаху похолело у душі.
І у батьків, які на полі ратнім
Ділили хліб, мов долю у бою,
Відкрилися старі солдатські рани
І заболіли в смерті намкраю.
І в матерів, коли ти через луки
Котив хлібину, як футбольний мяч,
Так застоглали, затужили руки,
Немов по них ти потоптався навскач.
Бо всі ми з хліба виростили, сину,
Із праці себто – чуда із чудес, -
Яка нас охрестила на людину,
Піднявши з чотирьох до піднебес.
Нас кликав хліб на чесне, добре діло,
До братнього, трудящого коша.
Ми в нім шануємо не тільки тіло.
І я тобі сказати чесно мушу:
Ти можеш лущить мяч, немов горох,
Але коли вже замахнувся на душу, -
Дивись, щоб не спіткнувся ... на чотирьох!

Вед 1: Ми вже коротко поговорили про повагу до хліба, його історію та про значення хліба у житті кожної людини.

Вед 2: За час навчання у Ліцеї ви, шановні першокурсники, безумовно, дізнаєтесь ще більше.

Вед 1: По завершенні нашої церемонії посвяти у професію пекаря запрошуємо усіх до Музею хлібовипікання у нашому Ліцеї.

Вед 2: Уже багато років учні та майстри Ліцею харчових технологій постійно оновлюють експонати Музею. А керує ним – Любов Станіславівна Білоруська.

Відео про музей хлібовипікання/

Вед 1: Пройде небагато часу і ви станете майстрами своєї справи. Щодня даруватимете людям смак хліба та булочок.

Вед 2: Віримо, що хтось з вас обов'язково стане майстром виробничого навчання у нашому рідному ліцеї.

Вед 1: Випускниками нашого Ліцею є наші майстри виробничого навчання пекарі Марія Ільківна Модла, Ольга Василівна Ганущак, Галина Василівна Гараймович, Віра Петрівна Маховська, Світлана Миколаївна Фельдман, Ліда Павлівна Криворука, Галина Михайлівна Мік. ***(відео про майстрів виробничого навчання – випускників ліцею)./***

Пісня «Край, наш рідний край»

Вед 2: А зараз пропонуємо вам знову зробити перші кроки до професії.

На столі у Дарії Іванівни ще багато смачних запашних ключиків. Вони дістануться тим, хто знає правильні відповіді на загадки.

Вед 1: У хлів іде без шкіри, а виходить зі шкірою. (Хліб у піч і з печі).

Вед 2: Ріжуть мене ножакою,

Б'ють мене ломакою,

За те мене отак гублять,

Бо всі мене дуже люблять (Хліб)

Вед 1: Прокидається він рано

І пече нам хліб духмяний,

Бублики і пиріжки,

Пряники й медівники (Пекар).

Вед 2: Б'ють мене, топчуть, ріжуть, а я усе терплю, усім добром плачу. (Хліб).

Вед 1: Круглий, мов сонечко

Щедрий, мов літечко,

На черінь просунеться –

Стоїть-красується

З печі – на рушник!

Їжте мене люди на здоров'ячко! (Коровай)

Класний керівник вручає ключі від професії.

Вед 1: У нашому ліцеї ми здобуваємо хороші практичні та теоретичні знання. Тому пекар, випускник Львівського професійного ліцею харчових технологій – це кваліфікований фахівець для роботи на сучасних хлібозаводах та міні-пекарнях, який знає сучасні та традиційні технології хлібовипікання та виготовлення хлібобулочних виробів, святкових короваїв.

Вед 2: Нас навчають розуміти, що пекар – це не просто фах. А вміння пекти хліб та коровай – це мистецтво, яке потребує вмілих рук, доброго серця та чистих помислів.

Тільки-но з печі
Скоринка в золі
Свіжа хлібина
Лежить на столі.
День розпочався
З цієї хлібини
В ній наш достаток,
Могутність країни.
Наших морів
Нетривожена синь.
Шлях до зірок
У космічну глибіню.
Кажуть в народі
Правдиві слова:
Хліб – годувальник
Всьому голова!

Вед 1: Історія сучасного львівського хлібовипікання – це історія нашого ліцею та його випускників, які ось уже майже пів століття щоранку, до схід сонця, поспішають на робочі місця, аби ми могли придбати у магазинах смачний духмяний свіжовипечений хліб.

Вед 2: Нашому Ліцею уже 46 років. 1 жовтня 1967 року у Львові на площі Кропивницького, 4 розпочала роботу Школа ФЗУ при Львівському тресті хлібопекарської промисловості. Нині – це Львівський професійний ліцей харчових технологій.

Вед 1: Тоді на навчання прийняли перших 60 учнів на базі повної середньої освіти, серед них і нинішній майстер виробничого навчання Львівського професійного ліцею харчових технологій Галина Василівна Гараймович. Через рік усі вони отримали фах «пекар широкого профілю».

Вед 2: З 2002 року директором училища працює Наталія Степанівна Склярчук. За останні десять років у Ліцеї запроваджено нові напрямки підготовки фахівців: кухар, офіціант, бармен, агент з постачання, адміністратор, обліковець. З 2003-го року училище почало здійснювати загальноосвітню підготовку випускників 9-их класів. А вже у наступному, 2004-ому, училище реорганізували у Львівський професійний ліцей харчових технологій.

Вед 1: Про те, що пекар – це Майстер з великої літери, свідчать здобутки учнів та майстрів нашого Ліцею.

Вед 2: Їх приклади наочно демонструють нам, що праця пекаря – це не лише щоденна вдячність кожного, хто придбав у крамниці хліб, булочку, печиво чи пряник. Їх приклади кажуть нам: у професії пекаря можна здобувати почесні нагороди, визнання та популярність.

Вед 1: Учениця Львівського професійного ліцею харчових технологій Оля Мартин у минулому році стала президентським стипендіатом. Цілий рік вона отримувала стипендію глави держави за особливі успіхи.

Вед 2: На конкурсі професійної майстерності Оля Мартин продемонструвала чудові теоретичні знання, а також приємно вразила журі єврокренделем, котрий дівчина спекла з нагоди проведення в Україні чемпіонату Європи з футболу Євро-2012. *(відео про Олю Мартин).*

Вед 1: Професію пекаря нині популяризують на українському телеканалі «1+1» у шоу «Великий пекарський турнір». Єдиним членом журі, представником України, у журі цієї битви пекарів є львівянка, майстер виробничого навчання нашого Ліцею Ольга Василівна Ганущак. *(відео про «Великий пекарський турнір»).*

Вед 2: Щоб гідно справлятися з обов'язками члена журі, потрібно мати величезний багаж знань. Адже на конкурсі випікали різні види хліба та хлібобулочних виробів, тістечка, торти, випічку за старовинними українськими рецептами та особливо багато уваги приділяли випічці різних держав світу. Окрім того, змагалися у випіканні пирогів, у тому числі і відкритих – з різноманітними начинками: м'ясними та овочевими.

Вед 1: Професія пекаря з кожним роком модернізується. З'являються нові машини та технології.

Вед 2: Але як і тисячі років тому незмінним атрибутом у процесі випікання хліба залишається душа майстра, його руки, розум та вміння. *(відео про технологію приготування хлібобулочних виробів на сучасному Львівському підприємстві).*

Вед 1: У Ліцеї налагоджена тісна співпраця з пекарями з Німеччини. Восени минулого року місяць у нас гостював і ділився досвідом пекар Вольган Альтенбургер. Він навчав майстрів виробничого навчання нашого ліцею новим технологіям приготування борошняних виробів, в т.ч. випіканню виробів із медового тіста. *(відео про пекаря з Німеччини Вольгана Альтенбургера).*

Вед 2: Відтак минулого року до свята Миколая учні нашого ліцею виготовили справжні європейські медівникові «миколайчики» для кількох сотень соціально незахищених дітей Львівщини.

Вед 1: Наші учні та майстри також постійно проводять різноманітні майстер-класи з виготовлення пекарських виробів. Відтак наш досвід і здобутки поширюється на всю Україну.

Вед 2: А ще учні та майстри Ліцею – постійні учасники різноманітних конкурсів професійної майстерності, з яких повертаються з нагородами та визнанням.

Хліб – основа нашого життя,
Хліб – народна міра всіх щедрот,
Хліба, доторкаючись дитя,
Вперше відчуває свій народ.
Всі слова на світі замалі,
Щоб як хліб, дзвеніти з краю в край,
Хай щодня на вашому столі,

Наче сонце, сяє коровай.

Вед 1: А зараз до слова запрошуємо майстра виробничого навчання, випускницю першого випуску нашого ліцею Гараймович Галину Василівну.

Вед 2: Дорогі першокурсники, настає хвилююча мить посвяти вас у благородну, цікаву, перспективну та вічно затребувану професію – ПЕКАРЯ.

Вед 1: Після того, як ви складете Клятву хлібопекаря, наш класний керівник вручить кожній групі символічний ключ до професії.

Вед 2: З цього моменту ви станете нашими колегами та колегами наших майстрів. Ви отримаєте ключ до нових знань та фахової майстерності, до нових здобутків та визнання.

КЛЯТВА ХЛІБОПЕКАРНЯ. *Ми урочисто клянемося старанно вчитися, конспектувати лекції, слухати поради майстрів та вчителів. Обіцяємо не прогулювати уроків, брати активну участь у позакласному житті ліцею. Обіцяємо старанно вимішувати тісто, ретельно вивчати рецептури і дотримуватися режимів випікання. Клянемося слідкувати за процесом випікання і обіцяємо подавати на стіл лише свіжі та духмяні хлібобулочні вироби і в жодному разі не припечені. Клянемося фантазувати при випічці солодоців і додавати у вироби лише натуральні інгредієнти. Клянемося бути гідними звання ліцеїста і захищати честь ліцею у повсякденному житті.*

Класний керівник вручає кожній групі великий смачний красивий ключ.

Вед 1: Вітаємо вас у нашій дружній хлібопекарській сім'ї!

Вед 2: Успіхів вам, натхнення, терпіння, здобутків! Черпайте знання у своїх вчителів, майстрів, колег, отримуйте лише позитивні емоції у стінах рідного Ліцею, будьте активними та веселими!

Гімн ліцеїстів.

Шевчук Руслана Богданівна, викладач
Львівського ПЛ торгівлі та сфери послуг

ТЕАТРАЛІЗОВАНА ШОУ-ПРОГРАМА «ДО ЛЬВОВА НА ФІЛІЖАНКУ КАВИ»

Мета: формувати професійну компетентність учнів через виховання любові до світу праці, до обраної професії; розвивати роль та значення престижу обраної професії для сучасного ринку праці; сприяти підготовці конкурентоспроможних, висококваліфікованих фахівців, які прагнуть до подальшого професійного зростання.

Форма проведення: театралізований репортаж.

Методичне забезпечення: роздатковий матеріал з теми «Асортимент, технологія приготування і подача кави», технологічні та інструкційні карти.

Практичне забезпечення: зразки кави, стіл, столовий посуд, прибори.

Обладнання: мультимедійний проектор, комп'ютер, музичний супровід, технічне обладнання з професії «Бармен» (кавова машина, кавоварка на піску, гейзерна, френч-прес).

Оформлення кав'ярні: карта світу — прапорцями відмічено країни, де виробляють каву: Бразилія, Індонезія, Кенія, Конго, Нікарагуа, Еквадор, Гондурас, Гаїті, Венесуела, Камерун; малюнок кавового дерева з квітами і плодами; на столі кавовий сервіз, технологічні картки з рецептами приготування кави.

Епіграф: *Пахне кава терпкими словами, пахне згірклим світанком осіннім, пахне мороком сизих туманів, а ще небом: таким світло-синім. Вона мовчки холодне, без болю. Тихо стигне, на когось чекає. І так часто буває з любов'ю: вона просто стоїть й остигає. А від кави йде спогадів запах... Чи то спогади кавою пахнуть... Ми цю терпкість залишимо на згадку. Ну а реїту — відправим на плаху.*

Вступне слово. Слухаючи латинський вислів «dum stabit coliseum stabit Roma» (доки стоятиме Колізей — існуватиме Рим), хочеться сказати: **«Доки питимуть каву, існуватиме Львів зі своїм колоритом та неповторністю».**

Існує багато легенд і версій відкриття людьми кави як напою, але майже всі вони називають батьківщиною кави Ефіопію. Ще до 1 ст. РХ мешканці провінції Каффа знали про властивості ягід кавового дерева надавати сил і бадьорості. У той час кавові боби не заварювали, а споживали загорнутими у тваринний жир. Такі енергетичні «палички» були чи не єдиним джерелом харчування під час довгих та виснажливих походів у пустелі. Близько 1 ст. РХ араби через Ємен привезли кавове дерево і почали його вирощувати на своїх землях. Саме араби почали заварювати кавові зерна у окропі і пити цей напій (за іншими версіями це почали робити турки). З арабських країн і прийшло до нас слово кавва, арабською *qahwa*, буквально «те, що позбавляє сну».

У єгипетських кав'ярнях розповідали арабську легенду про те, як в Ефіопії один пастух помітив, що кози, які поїли ягід з кавового куща, не сплять, а всю ніч граються, стрибають. Він розповів про це муллі, який вирішив на собі випробувати дію цих ягід, щоб не засипати в мечеті. Дослід вдався.

Споживання кави швидко поширилось у арабів. Проте певний час воно було заборонене: у Мецці в 1511, Каїрі в 1532, але через величезну популярність напою, заборона була анульована. Близько 1450 р. кава з'явилася у Туреччині, де у Стамбулі відкрилися перші кав'ярні (різні джерела надають різні дати між 1450 та 1560 роками). До Європи кава потрапила у XV ст., але вживалася лише як лікувальний засіб і коштувала дуже дорого. Одного разу французький король Людовик XIV отримав в подарунок з Амстердаму в горщику одне квітуче деревце кави. Воно було передано в Паризький ботанічний сад, де в теплиці через дев'ять років з важкістю і з великими пересторогами виростили з насіння від єдиного деревця тільки один сіянець (рослина потрапила туди теж з пригодами). На островах Батавії і Яві росли цілі плантації цих дерев, зірко охоронювані голландцями. Згодом, в 1723 році, капітан де Кліє віз з Парижу цю ж рослину на острів Мартініку. Через два роки дерево зацвіло білими, такими ж, як у жасмину, але більшими квітками й дало ягоди, спочатку зелені, потім почервонілі, а потім стали ліловими. З куща було отримано з кілограм кавових зерен. У кожній ягідці, завбільшки з вишню, було два зернятка кави.

Капітана де Кліє призначили губернатором Гваделупи, а після смерті поставили йому пам'ятник у подяку за розведення кави, яка збагатила французькі острови.

З капітана де Кліє взяли приклад інші французи. Їм вдалося, незважаючи на загрозу смертної кари, вивезти потай від голландців із Суринаму зерна кави і посіяти їх в Кайенні, а одне дерево перевезти в Гвіану.

Про каву в Європі вперше дізналися від італійського лікаря Просперо Альпіні, який супроводжував венеціанське посольство в Єгипет і привіз звідти в 1591 році розповіді про каву. Він же дав перший опис кави як медичного засобу: «В одному з єгипетських садів бачив я дерево, що приносить насіння, усім тут відоме і велими поширене: з нього араби і єгиптяни готують улюблений свій напій, який всі п'ють замість вина і в готелях продають так само, як у нас вино, а називають його «Кофа». Насіння його привозять із щасливої Аравії. Деревце схоже на бересклет, але тільки листки товщі, жорсткіші і вічно зелені. Настій п'ють для зміцнення шлунку, для збудження травлення, від завалів і пухлин печінки та селезінки».

Спочатку лікарі повстали проти «турецького напою», проти «жахливої пристрасті, тиранічної звички» пити каву. Вони стверджували, що кава скорочує життя. Вони наводили приклади, що французький міністр Коблер нібито спалив собі шлунок, вживаючи каву при нічній роботі, що одна принцеса померла від кави, яка викликала у шлунку сто наливів, що у фламандського губернатора від кави утворився рак на руці тощо.

Перша в Європі кав'ярня відкрилась в Італії у 1645 році, у Франції в 1657.

Першу кав'ярню у Лондоні в 1652 році відкрив один грек. Ця кав'ярня під назвою «Віргонія» збереглася досі. Англійцям дуже сподобалась кава, і в 1715 у Лондоні нараховувалось більше 3000 кав'ярень. Кав'ярні стали свого роду громадськими установами. Чоловіки різних професій або політичних партій відвідували певні кав'ярні. Наприклад, партія вігів мала свій клуб в кондитерській Кит-Кет (Крістофера Кета). Люди, які шукали якусь людину, питали не адресу цієї людини, а яку він відвідує кав'ярню: «Віль», «Баттон», «Байта» або «Грецьку», особливо відомі в кінці XVII століття. У кав'ярнях дізнавалися останні новини (тоді газет не було), обговорювали питання політики, літератури, мистецтва. Там давали поради лікарі, адвокати, укладалися торговельні угоди. Жінки в кав'ярні не ходили.

Широке поширення кави як популярного в Європі напою почалось у Відні з 1683 і пов'язане з ім'ям українського шляхтича та козака Юрія-Франца Кульчицького. Під час облоги турками Відня у 1683 він, перевдягнувшись у турецький одяг, проніс листа про допомогу місту, за що був щиро нагороджений віденцями, у тому числі 300 мішками кави з турецького обозу. Перебуваючи в Туреччині, Юрій ознайомився із технологією приготування напою, яку вміло пристосував до смаків європейців — почав додавати до кави цукор. Так з'явилася знаменита кава по-віденськи. Згодом Юрій Кульчицький відкрив у подарованому йому будинку кав'ярню, де продавав порцію кави по крейцеру за філіжанку. За деякий час напій набув великої популярності серед віденців. Згодом, за спри-

яння підприємливого українця, в багатьох куточках міста почали діяти схожі заклади, а Ю. Кульчицький очолив цех продавців кави.

У XVIII ст. прусський король Фрідріх II, прагнучи збільшити скарбницю на нові війни, обклав споживання модного кавового напою високим митом. Але кава надходила з-за кордону в невеликих кількостях і давала надто малий дохід. Від тоді Фрідріх найсуворіше наказав вченим віднайти натуральній каві заміник (ерзац). 1790 року з'явилась кава з цикорію, а перед тим — напої з жолудів, ячменю, жита та інших рослин (з смажених коренів кульбаби). Спершу ці рослини застосовували для фальсифікації напою з натуральної кави, потім їх почали рекомендувати особам, котрим «натуральна кава протипоказана за станом здоров'я». Кращу каву з усієї Аравії звозили в порт Мокка, звідки її розвозили на кораблях по всьому світу. Під впливом популярності відомий композитор Йоганн Себастьян Бах (1685–1750) написав «Кавову кантату».

Станом на 1964 рік Бразилія — найбільший виробник кави на світовому ринку. Щоб затримати падіння цін на каву, нерідко знищують до 65% урожаю кави.

Хід виховного заходу

I. Організаційний момент.

II. Момент актуалізації уваги аудиторії.

Вступне слово класного керівника. Добрий день шановні гості кав'ярні. Вашій увазі пропоную тему виховного заходу «До Львова на філіжанку каву». Перед тим, як обрати тему виховного заходу я керувалася такими критеріями: зв'язок з теоретичним навчанням, а також з виробним стажуванням з професії «Бармен». Були взяті також до уваги заходи, які відбуваються у м. Львові, і тому цю тему я включила в план виховної роботи класного керівника. З допомогою цього заходу я хочу, щоб зформувалась професійна компетентність учнів до праці, до обраної професії; щоб розвивинулась роль та значення престижу обраної професії для сучасного ринку праці.

III. Основна частина

Відеоролик пісні: «Львів пахне кавою» Вікторії Пархоменко.

Ведучий 1: Привіт. Я запрошую тебе на філіжанку кави до кав'ярні «Пані».

Ведучий 2: Добрий день шановні гості кав'ярні «Пані». Ви прийшли на свято кави. Серед поважних гостей директор кав'ярні Марія Євгенівна та гості...і панна з Англії.

Ведучий 1: Вона сідає за столик і робить замовлення: каву рістретто та каву макьято.

Панна: Шановні гості кав'ярні. Я постійно коли приїжджаю до Львова відвідую цю кав'ярню. Вона мене милує інтер'єром, обслуговуванням та персоналом, а також меню. Dear guests of the coffee-bar. I always visit this cafe when I come to Lviv. I like its interior, service and staff as well as the menu.

Звучить пісня: Про Львів.

Ведучий 2: Починаємо свято, початок кавової історії.

Ведучий 1.Кавове дерево — рослина з білими духмяними квітками, з яких утворюється плід — ягода червоного або фіолетово-синього кольору з двома

насінинами в соковитій м'якоті. Воно належить до родини Маренові, розповсюджене у тропіках Східної півкулі й Африці. Його вічнозелені або листопадні дерева та чагарники утворюють хащі в Ефіопії та долинах річок Абіссінського нагір'я. У XIV—XV ст. на Аравійському півострові виведено культурні сорти цієї рослини. З тих часів кавове дерево поширилося на інших континентах і визначає прибуток деяких країн.

Панна: У період раннього середньовіччя кава була мало розповсюдженою. Кавові зерна привозили з Ефіопії і Сомалі. Перша згадка про широке вживання кави з'являється лише у 1450 році. Саме тоді каву розпочали споживати у Адені, а вже наприкінці століття вона поширилася на Меку. Від арабів кава потрапила до Туреччини. Кава – національний напій турків. In the early Middle Ages coffee was little widespread. Coffee beans were brought from Ethiopia and Somalia. The first mention of the widespread consumption of coffee appears only in 1450. Then it started to be consumed in Aden, and at the end of the century it has spread to Meku. From Arabs coffee came to Turkey. Coffee is the Turkish national drink.

Ведучий 2. Кава широко використовується в геральдиці поряд з пшеницею, рисом, пальмою та дубом. Гілки з плодами цієї рослини можна побачити у гербових вінках Бразилії, Уганди, Сальвадору, Коморських островів.

Ведучий 2: Бразилія і Колумбія — основні світові виробники кави. Більшість плантацій розташовані на південному сході Бразилії, де налічується майже 3 млн. кавових дерев. Для Уганди та Сальвадору кавове дерево — провідна культура сільського господарства.

Ведучий 1. Мабуть, багатьом буде цікаво знати, як готують каву на батьківщині цієї рослини — в Ефіопії. Кавові дерева тут ростуть усюди — вздовж доріг та вулиць, на подвір'ях будинків, шкіл, лікарень і, звичайно, будь-якому гостю тут пропонують чашку кави. А каву готують так. Хлопчик-посильний біжить у сад і приносить оберемок свіжої трави. Частину її він розсипає навколо столу, а решту несе на кухню. Через декілька хвилин офіціант виносить звідти низенький стілець — тацю, посипану травою і заставлену кавовими чашками. У центрі стоїть жаровня на вугіллі, чорний скляний глечик, каструля з водою, тарілка із зернами кави і дерев'яна ступка з товкачем. Молода дівчина запалює у спеціальній кадильніці кілька кульок пахощів. Інша показує, що зерна кави свіжі, тобто зеленого кольору. Їх вимили, висипали на пательню і стали підсмажувати на вугіллі, безперервно помішуючи. Туди ж кинули кілька зернят імбиру і гвоздики. Хвилин за сім насінини стали золотаво-коричневими. Дівчата ретельно розтирають їх у ступці, висипають у глечик (джбану) і, заливши сирією водою, поставили на жаровню. Через кілька хвилин над вузькою шийкою джбани з'являється блакитний пар, а потім пінка. Після того, як кава трішки відстоялася, її урочисто наливають у чашку і ставлять переді гостем на тарілочку, яку прикраша гілочка м'яти. Напій вийшов ароматний, гіркуватий і освіжаючий, а сама атмосфера церемонії така неповторна, що однієї чашки було замало!

Ведучий 2. Звучить пісня «Чорна кава».

Ведучий 1. Щоб зрозуміти які речовини надають каві неповторного смаку та аромату, як вона діє на організм людини, необхідно знати її хімічний склад. Хімія кавового насіння досить складна і до кінця ще не вивчена. Досліджуючи золу, вчені встановили, що в каві містяться сполуки Феруму, Магнію, Калію, присутні елементи — Сульфур, Нітроген, Фосфор, Хлор. Ці елементи входять до складу органічних сполук: білків кофеїну, хлорогенової, нікотинової, хінної, оцтової, яблучної, лимонної кислот і полісахаридів.

Ведучий 2. З усіх зазначених речовин найкраще вивчений кофеїн. А почалося все з того, що 1821 р. німецький хімік Ф. Рунге виділив з кавового екстракту прозорі кристали речовини гіркуватого смаку.

Панна: Кавові зерна в Європу першим доставив у 1596 році німецький натураліст Беллус. До Венеції кава потрапила у 1615 році. Перше горнятко кави було заварене в Італії у 1626 році завдяки італійському мандрівникові. Coffee beans were first brought to Europe in 1596 by the German naturalist Bellus. Coffee came to Venice in 1615. The first cup of coffee was brewed in Italy in 1626 by Italian traveler.

Ведучий 1: Кава у Німеччині з'явилася тільки у 1670 році і вважалася новомодним зіллям вигаданих канібалами. Ознакою відмінного смаку кава стає після закінчення війни. Відкриваються кав'ярні. Незабаром кава стала королівським товаром та хорошим засобом розбагатіти. звідси й таки потужний вплив кави на суспільне і культурне життя.

Звучить пісня «Чорна кава».

Ведучий 2: Перші згадки про каву в Україні датуються у 1672 році, коли у Кам'янці-Подільському турки заснували першу кав'ярню. Львів посправжньому розсмакував цей напій у 18 століття. До міста кава потрапила не лише зі сходу, але й заходу з Відня, де галичанин Юрій Кульчицький 1683 році відкрив кав'ярню «Під синьою пляшкою». Згодом заклад відомого галичанина сформував «моду» на каву у цілій Європу.

Ведучий 1: Пропонуємо подивитись ролик про Копальню кави у Львові.

Панна: У 19 столітті Львів немов очманів від кави. Вважалось, що біла кава з молоком та цукром – напій символічний, а чорну вживали хіба за пиятикою. In the 19th century Lviv was stunned by coffee. It was believed that white coffee with milk and sugar is symbolic drink and black coffee was used only for booze.

Ведучий 2: Пропонуємо Вашій увазі цікаві факти про каву.

Ведучий 2: Жінка п'є каву, щоб очиститися від злих духів.

Ведучий 1: Кава як лікувальний засіб застосовувалася в арабській медицині ще в 900—1000 р.р. н. е. її друге народження відбулося після відкриття кофеїну.

Панна: У результаті багаторічної селекції араби створили один з найкращих сортів Мокко». As a result of many years of breeding Arabians created one of the best varieties of Mocha. "

Ведучий 2: Бразильська кава зі штатів Ріо і Вікторія має характерний лікарський запах і смак через йодисті сполуки, які є в ґрунті.

Панна: Щоб відновити аромат кави — «оживити» зерна, треба промити їх у холодній воді та просушити в гарячій духовці. To restore the aroma of coffee -

"spice up" the grain, you must wash them in cold water and dry in a hot oven....

Ведучий 2: Зелені зерна кави допомагають людям схуднути.

Ведучий 1: Уперше спосіб приготування розчинної кави був запропонований 1901 р. японським хіміком, але в той час до цього відкриття поставилися байдуже.

Панна: Хороша кава — чорна, як диявол, гаряча, як пекельний вогонь, солодка, як поцілунок. Good coffee is black as the devil, hot as hell fire, sweet as a kiss.

Ведучий 1. Пропонуємо переглянути відеоролик про львівські кав'яні, які частують гостей ароматною кавою.

Ведучий 2. Час подумати про гостей. Пропонуємо вікторину для знавців кави. Приз шоколад .Просимо шоколадку допомогти.

Які країни є експортерами кави? (50 країн: Бразилія, Колумбія, Уганда, Гватемала, Сальвадор, Мексика, Індонезія, Коста-Ріка, Камерун, Перу, Кенія, Конго, Нікарагуа, Еквадор, Гондурас, Гаїті, Венесуела та ін.). Як називають посуд, у якому заварюють каву в Турції? (Джезва, турка). Як краще зберігати кавові зерна? (Щільно закритими у скляному посуді). У якій країні є бронзовий пам'ятник кавовому дереву? (У Бразилії) .

Ведучий 1. Велика і відповідальна справа — правильно приготувати і подати каву. Пропонуємо кілька маленьких порад для приготування смачної кави:

Вода — один з найважливіших компонентів кави, вона повинна бути чистою і свіжою. Каву не варять, а заварюють, не доводячи її до кипіння, перед цим заливають вологі зерна холодною водою, тоді під час нагрівання органічні речовини більше екстрагуються водою і смак стає ароматнішим. Подають каву в тому посуді, де її готували, або в кав'ярнику. Але наливають не всі чашки відразу, а по одній кожному гостю.

Ведучий 2: Вашій увазі пропонуємо поради до вживання: розкривши каву, негайно вдихнути на повні груди п'яного аромату, заплющивши при цьому очі для кращого сприйняття. Найкраще це робити сидячи, щоб не знепритомніти від задоволення. Наполегливо рекомендується пити каву у хорошій компанії, маленькими ковтками. Залишки кави на губах рекомендуємо усувати поцінком.

Ведучий 1. Саме час почастувати вас нашою кавою. Щоб подати каву відвідувачеві потрібно в нього поцікавитися про його смак. Для приготування кави характерні такі риси: помол кави, обсмажування, сорт кави та ін.

Ведучий 2: Існує 5 основних видів помолу:

Надтонкий (pulverized) - кава виглядає як пудра / борошно вищого гатунку. **Тонкий (fine grind)** – схожий на дуже дрібний пісок, трохи крупніший ніж пудра. Перший і другий види використовують для приготування кави «Посхідному». Для **еспресо (fine espresso grind)** – спеціальний тонкий помел для кавоварок еспресо. Здійснити його вдома можна за допомогою кавомолки, вбудованої в кавоварку. **Середній (medium grind)** – нагадує дрібний річковий пісок з більш великими і дрібними частинками. **Великий(coarse grind)** – назва говорить сама за себе, тут велику частину обсягу складають дуже великі крупинки і зовсім небагато дрібних і дуже дрібних. Використовується під час заварювання кави в кавнику, а також для заварювання його прямо в горнятку. Проце-

дура приготування тут спрощена, а, значить, помол повинен максимально полегшити дорогу гарячій воді.

Ведучий 1: Обсмажування — один з головних етапів в отриманні хорошої кави. При обсмажуванні зелені кавові зерна збільшуються в об'ємі і міняють колір із зеленого на коричневий.

Ведучий 2: Сорти кави: *Арабіка* – найважливіший вигляд кави в світі – відрізняється складним ароматом. *Робуста* – другий по популярності вигляд кави в світі – характеризується високим вмістом кофеїну в зернах. В основному ліберіку використовують для створення різних сумішей. Ніхто і ніколи ще не пив каву, зроблену цілком і повністю із зерен ліберіки. *Ексцельза-кава* – або *Кава Висока* – ще менш відомий, чим ліберіка.

Ведучий 2: З історії розвитку кави формувалися різні способи приготування: італійські і французькі. Італійські способи: рістретто, еспресо, капучіно, латте, лунго, гейзерський спосіб; французький спосіб: френч – прес.

Вашій увазі пропонуємо ці способи.

Ведучий 2: **Кава по-східному** готується в так званій джезві (турці). Часто використовуються спеції, такі, як кардамон, кориця і тому подібні. **У гейзері, кава по-неаполітанськи** — Гейзер складається умовно з трьох частин: в одну заливається вода, в іншу засипають мелену каву, а в третій через деякий час виявляється готовий напій. **Френч-прес** — спеціальна колба (зазвичай скляна або металевий термос), в якій поршень з ситом відокремлює кавову гущу від напою. **Крапельне заварювання (фільтровану кави)** – спосіб приготування кави, що полягає в пропущенні води через мелені обсмажені кавові зерна, що знаходяться в спеціальному фільтрі. Фільтр може бути встановлений в чашку або іншу ємність, або бути частиною крапельної кавоварки, що дозволяє автоматизувати процес приготування напою. **Еспресо** — отримують за допомогою спеціальної еспресо-машини, в якій через мелену каву під тиском подається гаряча вода нагріта до температури 88-91 ° С. Один з варіантів приготування еспресо — застосування кавоварок, що працюють за технологією **ESE**, в яких використовуються спеціальні одноразові пакетики з уже відміряною точною порцією меленого зерна, розрахованого на одну порцію готового напою, що отримали назву чалди. **Латте макіато** — незмішане капучіно, де молоко (3/4 частини), молочна піна і кава (1/4 частини) лежать шарами. Подається у високому келиху для Латте об'ємом 300 мл. **Кава по-ірландськи** —, це кавовий напій, що готується з гарячої кави, ірландського віскі, і цукру. Всі інгредієнти перемішують, і прикрашають зверху збитими вершками. Подають у спеціальній склянці з ручкою. У оригінальному рецепті використовується крем, хоча частіше використовують саме вершки. Цукор для напою має бути коричневим, а не білим. Ірландську каву інколи вважають різновидом гарячого пуншу.

IV. Заклучна частина

Ведучий 1: Ось і завершується наше свято кави.

Панна: А де ж іще вибирати каву, як не в самому її серці – місті з кавовим ароматом – місті Лева. Where else we can choose coffee, if not in heart - the city with coffee flavor - Lion City

Ведучий 2: А кава – це ж душа. І вона має дарувати натхнення тим хто його потребує.

Ведучий 1: До зустрічі у нашій кав'ярні «Пані».

Звучить пісня « Ми ходили на каву».

МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

ПРОФЕСІЙНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПТНЗ

(на допомогу класному керівнику)

Збірник виховних заходів

Укладачі:

Сліпчишин Л. В., старший науковий співробітник Львівського НПЦ ПТО
НАПН України, кандидат педагогічних наук,

Дмитришин Г. М., методист Навчально-методичного центру професійно-
технічної освіти у Львівській області

Верстка: *Сліпчишин Л. В.*

Літературний редактор: *Левик Л. І.*

Підписано до друку 22.11.2013 р.

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman

Папір офсетний. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 7,44. Обл. вид. арк. 5,80.